

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЕКТ)

на тему:

*«Організація та методика аудиту фінансової звітності
акціонерного товариства»*

(на фактографічних матеріалах АТ «КРИСТАЛБАНК»)

Студента
2 курсу, групи 3м факультету
фінансів та обліку,
спеціальності фінансовий
облік та оподаткування
спеціалізації фінансовий
контроль та аудит

_____

підпис студента

Савосін Андрій
Володимирович

Науковий керівник
к.е.н., доцент кафедри
фінансового аналізу та аудиту

_____

підпис керівника

Мисюк Вікторія
Олександрівна

Гарант освітньої програми
д.е.н., проф., завідувач
кафедри фінансового аналізу
та аудиту

_____

підпис керівника

Назарова Каріна
Олександрівна

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

Спеціальність "Облік і фінансової звітності "

Спеціалізація "Фінансовий контроль та аудит"

Затверджую

Зав. кафедри _____

К.О. Назарова

" ____ " _____ 20__ р.

**Завдання
на випускний кваліфікаційний проект (роботу)
студента
САВОСІН АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ**

1. Тема випускного кваліфікаційного проекту (роботи): Організація та методика аудиту фінансової звітності акціонерного товариства (на фактографічних матеріалах АТ "КРИСТАЛБАНК").

Затверджена наказом ректора від «28» жовтня 2020 р. № 3145

2. Строк здачі студентом закінченого проекту (роботи): 01.11. 2021 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту):

Метою роботи є удосконалення організаційного та методичного забезпечення аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.

Об'єктом дослідження є процес обов'язкового аудиту на АТ "КРИСТАЛБАНК").

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні підходи аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.

4. Перелік графічного матеріалу (з точним визначенням обов'язкових креслень): діаграми та графіки динаміки основних показників діяльності АТ " КРИСТАЛБАНК ") з 2016 по 2020 роки; організаційно-інформаційна модель аудиту фінансової звітності акціонерного товариства; графік документообігу документів, в яких формується інформація, що використовується в процесі аудиту; модель аудиту фінансової звітності акціонерного товариства; обґрунтування професійного судження аудитора за результатами аудиту; інфографіка, в якій наведена динаміка основних показників діяльності та аудиту на АТ "КРИСТАЛБАНК"

5. Консультанти по роботі (проекту), із зазначенням розділів проекту, що стосуються їх:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1-3	Мисюк В.О		

**6. Зміст випускового кваліфікаційного проекту (роботи)-
перелік питань по розділах, що належить розробити:**

Вступ (актуальність, сутність та стан проблеми, актуальність теми, обґрунтувати необхідність її дослідження, мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, зазначити науковців та практиків, які здійснили внесок у дослідження обраного напрямку).

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА.

- 1.1. Аудит в умовах відкритої економіки
  - 1.2. Місце аудиту фінансової звітності в системі ефективного управління акціонерним товариством.
  - 1.3. Оцінка чинної нормативно-правового забезпечення та наукових розробок з питань аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.
- Висновки до розділу 1.

Розділ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА.

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності АТ “КРИСТАЛБАНК”
  - 2.2. Оцінка інформаційного забезпечення обов’язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.
  - 2.3. Організаційно - інформаційна модель обов’язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.
- Висновки до розділу 2.

Розділ 3. СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА.

- 3.1. Стан та напрями удосконалення організації обов’язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.
- 3.2. Стан та напрями удосконалення методики обов’язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.
- 3.3. Узагальнення та реалізація результатів обов’язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.

Висновки до розділу 3.

Висновки та пропозиції.

Список використаних джерел.

Додатки.

7. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів дипломної магістерської роботи	Термін виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Розробка плану дипломної магістерської роботи	29.10.20 р.	виконано
2	Збір, обробка та систематизація спеціальної літератури	28.02.21 р.	виконано
3	Подання наукової статті на кафедру	25.05.21 р.	виконано
4	Написання 1 розділу дипломної магістерської роботи	22.06.21 р.	виконано
5	Написання 2 розділу дипломної магістерської роботи	02.09.21 р.	
6	Написання 3 розділу дипломної магістерської роботи	05.10.21 р.	
7	Написання вступу та висновків по дипломній магістерській роботі	12.10.21 р.	
8	Доопрацювання дипломної магістерської роботи згідно до зауважень наукового керівника	30.10.21 р.	
9	Представлення роботи на кафедру	01.11.21 р.	
10	Підготовка доповіді та ілюстрованого роздавального матеріалів	11.11.21 р.	
11	Попередній захист дипломної магістерської роботи	20 .12.21 р.	

8. Дата видачі завдання

18 січня 2021 р.

9. Керівник роботи (проекту)

_____ В. О. Мисюк

10. Керівник магістерської програми

_____ К.О. Назарова

11. Завдання прийняла до виконання студентка магістеріуму

_____ А.В. Савосін

12. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи.

Випускна кваліфікаційна робота Савосіна Андрія Володимировича на тему «Організація та методика аудиту фінансової звітності акціонерного товариства» виконана на високому науковому рівні.

Тема роботи є актуальною, а отримані результати містять положення наукової новизну та носять практичну значимість. В роботі досліджується необхідність та практична значущість проведення аудиту аудиту фінансової звітності акціонерного товариства,, а також розглянуто недоліки та надано пропозиції щодо удосконалення організації та методики аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.

Суттєвих недоліків та зауважень щодо змістової частини та оформлення випускної кваліфікаційної роботи Савосіна А.В. на тему «Організація та методика аудиту фінансової звітності акціонерного товариства » не виявлено.

Випускна кваліфікаційна робота Савосіна Андрія Володимировича на тему «Організація та методика аудиту фінансової звітності акціонерного товариства » відповідає вимогам до такого рівня кваліфікаційних робіт, заслуговує відмінної оцінки і рекомендується до захисту, а її автор Савосін А.В.. заслуговує присвоєння освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю «Облік і оподаткування».

Відмітка про попередній захист _____

(ПІБ, підпис, дата)

13. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента _____

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

Назарова К.О.

_____
(підпис)

Завідувач кафедри

Назарова К.О.

_____
(підпис)

Зміст

Вступ.....	3
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА	6
1.1. Аудит в умовах відкритої економіки	6
1.2. Місце аудиту фінансової звітності в системі ефективного управління акціонерним товариством.....	13
1.3. Оцінка чинного нормативно-правового забезпечення та наукових розробок з питань аудиту фінансової звітності акціонерного товариства	19
Висновки до розділу 1	24
Розділ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРИСТАЛБАНК»	25
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності акціонерного товариства «Кристалбанк»	25
2.2. Оцінка інформаційного забезпечення обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк»	35
2.3. Організаційно - інформаційна модель обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк»	43
Висновки до розділу 2	52
Розділ 3. СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРИСТАЛБАНК».....	53
3.1. Стан та напрями удосконалення організації обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк»	53
3.2. Стан та напрями удосконалення методики обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.....	57
3.3. Узагальнення та реалізація результатів обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства	61
Висновки до розділу 3	65
Висновки та пропозиції	66
Список використаних джерел	69
Додатки.....	78

Вступ

Світова економіка на межі ХХ - ХХІ століть характеризувалася переважанням відкритості економіки. У монографіях Е. Долана, К. Кемпбелла і Р. Кемпбелла розповідається про політику "відкритої економіки" як нову систему, де ділові операції всередині країни значно активізують міжнародні зовнішні економічні зв'язки, а розраховуються іноземною валютою. Влучне визначення її було дано французьким економістом Мішелем Пейло: "Відкритість, свобода торгівлі - це найсприятливіше правило гри для лідируючої економіки".

Політика відкритої економіки вперше була проголошена як лозунг Сполученими Штатами Америки після закінчення Другої світової війни. Вона відіграла позитивну роль для її національної економіки, оскільки це була єдина країна, яка стала економічно міцною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема застосування внутрішнього аудиту в Україні є новою, тому існує невелика кількість наукових праць, які присвячені окремим аспектам організації та його проведення у акціонерному товаристві. Це питання у своїх роботах піднімали такі науковці, як Артюшок К. А., Білоусов А. А., Десятник О. М., Дорош Н. І., Довбуша В. І., Момот Т. В., Савчук А. А., Терещенко О. О., Хмелевський С. М., Швець В. Г. та інші. В них розглянуто окремі аспекти організації та проведення внутрішнього аудиту акціонерного товариства, таких складових його, як: матеріальні запаси; основні засоби; собівартість продукції; адміністративні витрати; оборотні кошти. У дослідженнях приділяється мало уваги проблемі внутрішнього аудиту системи корпоративного управління. Як зазначає у своїй роботі Терещенко О. О., його роль зводиться до застосування його як інструменту зменшення інформаційної асиметрії, завдяки йому нейтралізуються агентські ризики та зменшується потенціал конфлікту інтересів на початковій стадії його виникнення.

Аналізуючи ці публікації, робимо висновок, що на цю проблему потрібно звернути більше уваги. Тому виникає необхідність більш глибокого розгляду цього питання.

Об'єктом дослідження є удосконалення організації та методики проведення внутрішнього аудиту фінансової звітності в акціонерному товаристві «Кристалбанк».

Предметом даного дослідження є теоретичні, методологічні та практичні підходи до проведення аудиту акціонерного товариства «Кристалбанк».

Метою даного дослідження є вивчення теоретичних та практичних аспектів здійснення аудиторського контролю у акціонерному товаристві «Кристалбанк» та розробка напрямів вдосконалення методики проведення внутрішнього та зовнішнього аудиту в акціонерному товаристві.

Для цього потрібно вирішити наступні завдання:

- розкрити суть аудиту в умовах відкритої економіки;
- визначити його місце в системі управління акціонерним товариством;
- оцінити чинне нормативно-правове забезпечення та наукові розробки з питань аудиту фінансової звітності акціонерного товариства;
- скласти організаційно-економічну характеристику діяльності акціонерного товариства «Кристалбанк»;
- оцінка інформаційного забезпечення обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк»;
- визначити організаційно - інформаційну модель обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк»;
- оцінити стан та напрями удосконалення організації обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк»;
- визначити стан та напрями удосконалення методики обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства;
- узагальнити та виокремити шляхи реалізації результатів обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.

Методи дослідження. Головними методами дослідження об'єкта випускної кваліфікаційної роботи визначено системний та комплексний підходи, які використовуються для аналізу якості проходження внутрішнього аудиту акціонерного товариства. Також використано кількісний та якісний аналізи, використання економіко — математичних та статистичних методів під час здійснення економічного аналізу діяльності акціонерного товариства.

Наукова новизна отриманих результатів досліджень полягає у вдосконаленні результатів проведеного аудиту, це забезпечить швидкість та якість проведення аудиту в акціонерному товаристві «Кристалбанк».

Практична цінність результатів дослідження полягає в обґрунтуванні напрямків удосконалення системи внутрішнього аудиту фінансової звітності, що дасть можливість створити прозорі умови руху коштів у АТ «Кристалбанк», а також сприятиме оперативному вирішенню будь-яких фінансових питань в місцях їх виникнення.

Апробація результатів дослідження. Апробація результатів даного дослідження ще не проводилася.

Дана робота включає в себе: вступ, теоретичний розділ, який складається із трьох підрозділів, практичний розділ, який складається із трьох підрозділів, а також з розділу практичних рекомендацій, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

1.1. Аудит в умовах відкритої економіки

За останні десятиліття багато країн світу переорієнтовуються на економіку відкритого типу, оскільки «відкритість» економіки надає державі ряд переваг у роботі підприємств, що орієнтовані на експорт. Це значить, що держава може втручатися в міжнародні економічні відносини і може забезпечити ефективність і конкурентоспроможність економіки країни.

Відкритість економіки означає:

- зовнішньоекономічна спеціалізація держави;
- порівняння відношення національних цін на споживчий кошик до світових цін на найнеобхідніші товари;
- наявність експортного сектора економіки;
- орієнтованість виробничої і наукової політики на світові тенденції;
- вільна конвертація національної валюти;
- переваги у міжнародних договірних зобов'язаннях.

Відкрита економіка розвивається, спираючись на особливості національних ринків, які, розвиваючись, використовують міжнародний поділ виробництва національного продукту. Теоретичним ґрунтом для її розвитку стали сучасні концепції господарських зв'язків, що еволюціонували довгий час.

Політика «відкритої економіки» формується під впливом держави, яка чинить вплив на експортні виробництва через спонукання продажу виготовленої продукції, підтримуючи взаємозв'язки із закордонними партнерами та стимулюючи розвиток зв'язків між країнами. Держава будує міцну правову систему, яка відкриває можливості для притоку інвестицій, технологій, інформації з інших держав.

Ознаками та властивостями відкритої економіки є:

1. На макрорівні:

- чітка зовнішньо-економічна орієнтація країн, яка передбачає обмін з країнами світового господарства на основах порівняння витрат на виробництво та перевірку якості товарів;
- можливість порівняти співвідношення вартості основних товарів на національних та світових ринках;
- участь в усіх формах макроекономічної діяльності;
- конвертація національної валюти.

2. На мікрорівні:

- вільний вихід суб'єктами всіх форм власності на зовнішні ринки товарів, послуг і капіталу;
- вільний вибір торгових партнерів та ринків господарської діяльності;
- зовнішньоекономічна діяльність стати органічною складовою суб'єктів господарської діяльності.

3. У діяльності держави:

- відкритий внутрішній ринок для іноземної конкуренції та правовий захист вітчизняних виробників;
- правові та економічні гарантії функціонування в країні іноземного капіталу;
- приведення вітчизняного законодавства у відповідність до вітчизняного;
- використання різноманітних способів і методів регулювання зовнішніх економічних зв'язків;
- безпосередня участь держави у роботі міжнародних економічних організацій;
- правова підтримка державою вітчизняного експортеру.

Відкритість економіки означає:

- насамперед збереження цілості економіки, створення єдиного економічного комплексу, інтегрованого у світове господарство;
- різноманітність форм світового господарства;
- відсутність державної монополії на зовнішню торгівлю.

Переваги її можна полягають у:

- формуванні сприятливих обставин для кращого розвитку спеціалізації та кооперації виробництва;
- здійсненні мудрого розподілу та використання ресурсів;
- оперативному використанні світового досвіду в економіці країни;
- створенні сприятливого середовища для росту здорової конкуренції між вітчизняними та світовими виробниками.

Відкритість економіки має також зворотній, негативний бік. Головним недоліком є відсутність оптимальної відкритості.

Додаткові фактори, які визначають глибину та ширину асортименту продукції національного господарства у макроекономічних моделях:

- стан платіжного балансу (ZB);
- рівень цін закордону (Pz);
- закордонна ставка відсотку (i2);
- обмінний курс національної грошової одиниці (ε).

Оскільки наявність кон'юнктурного безробіття передбачає постійність рівня цін, мета державної політики полягає у доведенні величини ефективного попиту до величини національного доходу при повній зайнятості.

Щоб досягти рівноваги, маючи постійний рівень цін, необхідно IS-LM рівновагу сполучити з нульовим сальдо платіжного балансу. Платіжний баланс країни є рівнозначним у тому випадку, коли чистий експорт благ дорівнює чистому експорту капіталу, тобто експорт дорівнює імпорту:

$$E - Z = KE - KZ, \text{ або } NE = NKE, \quad (1.1)$$

де KE— експорт капіталу;

KZ— імпорт капіталу

NKE — реальний національний дохід;

NE - реальна національна ставка.

На обсяг чистого експорту благ впливають два фактори:

- величина національного доходу;
- показник реальних умов обміну.

$$NE = NE (y QNKE), \quad (1.2)$$

де Q — коефіцієнт еластичності імпорту та експорту.

Зі зростанням національного доходу зростає імпорт товарів і послуг, або навпаки, з його зменшенням знижується експорт і збільшується імпорт благ. Те й інше зменшує чистий експорт товарів і послуг.

Розвиток відкритої економіки неминує призводити до відкритості результатів аудиту. Важливою є інформація, найбільший ресурс на ринку, вона змінює пріоритети економічного середовища існування суб'єктів підприємництва на інформаційну відкритість, публічність, транспарентність.

Суспільні потреби через призму інформації збільшуються разом із усвідомленням вірогідності їх як загальної ідеї сучасної цивілізації, збільшенням обсягів потоків капіталу та бурхливим розвитком засобів масової комунікації. Сумарність аудиторських висновків допомагає встановленню соціально відповідального аудиту, корелюється в напрямку розвитку аудиту, привселюдністю результатів аудиту тих суб'єктів господарювання, яких можна віднести до публічного сектору економіки [1; ст. 23].

Забезпечення інформаційної прозорості економічних процесів має бути вирішене на національному рівні, їх успішне здійснення його неможливе без підвищення рівня інформаційної відкритості та інвестиційної привабливості вітчизняного бізнесу [2; ст. 36]. Шукаючи інвесторів, власники багатьох суб'єктів господарювання усвідомлюють необхідність інформаційної прозорості. Відкритість звітної інформації поступово стала нормою, спонукаючи підприємства, які приховують проблеми у фінансовому

забезпеченні та власну неплатоспроможність, підвищувати рівень власної відкритості або оголошувати себе банкрутами.

Роль аудитора полягає у забезпеченні проходження суб'єкта підприємницької діяльності розвитку його справи згідно його планів [3; ст. 3]. Остання світова фінансова криза показала серйозну проблему невідповідності фінансової звітності даним аудиторських перевірок, що є причиною формування неправильного уявлення про фінансовий стан товариства. Причиною є недосконалість методики оформлення результатів фінансової діяльності товариств та підготовки звітів до аудиторської перевірки.

Успішна реалізація стратегії довгострокового соціально-економічного розвитку держави має значення тільки при відкритості економіки, оскільки низький рівень відкритості у багатьох сегментах національної економіки знижує привабливість її інвестиційного клімату. Проведення якісного, ефективного аудиту виявляє ознаки фінансових проблем суб'єкта господарювання, відкрити факт її приховування.

Інтеграційні процеси допомагають володіти інформацією будь-якого рівня. Її рівень значно вищий, якщо користувач володіє результатами зовнішнього та внутрішнього аудиту. Його проведення гарантує, що інформація, яку отримує потенційний інвестор або кредитор, не лише повна за формою, а й відповідає дійсності за змістом.

Розглянемо місце аудиту фінансової звітності в системі управління товариством.

Фінансовий аудит відносять до об'єктів інтелектуальної діяльності, вона полягає в дослідженні фінансової звітності відповідно до замовлень, що були проведені згідно угод між аудиторською фірмою та суб'єктом підприємницької діяльності.

Фінансовий аудит полягає у:

- незалежній перевірці фінансових звітів (звітності), та тієї інформації, що відноситься до них;

- групування, систематизація, вивчення отриманих цифр про фінансові ресурси суб'єкта, можливість їх мобілізації в кошти, що необхідні для виконання тих чи інших проектів, а також погашення фінансових зобов'язань під час виникнення потреби в їх погашенні;
- проведення оцінки та діагностики економічних відносин із залученням фінансових ресурсів з метою вибору варіантів управлінських рішень, а також визначення тих загроз, які можуть виникнути при реалізації цих рішень. [21; ст. 3]

Під час проведення фінансового аудиту проводиться ретельне дослідження формування та використання окремих видів фінансових ресурсів та їх розміщення у різних активах, оцінюється період окупності, платоспроможність даного активу, платоспроможності та фінансової стійкості товариства, ділової активності та інших фінансових показників.

Оскільки фінансова звітність є основою при перевірці економічної інформації, під час її проведення звертають увагу на велику кількість певних факторів.

У процесі фінансового аудиту господарського суб'єкту можна виявити:

- платоспроможність як суб'єкта так і його дебіторів;
- забезпеченість власними обіговими коштами для покриття власних потреб;
- збереження коштів та причини змін їх використання у процесі роботи суб'єкта;
- перевірити реальний стан запасів товарно-матеріальних цінностей їх джерела формування та рух під час діяльності суб'єкта;
- розміщення власних, позикових та спеціальних коштів та їх джерел у різних активах;
- розрахунковій відносити з дебіторами та кредиторами;
- рух обігових коштів;
- порядок створення і використання різних фондів;

- шляхи збереження власних обігових коштів [27; ст. 43].

Також приділяється велика увага проблемі залучених коротко і довгострокових кредитів, їх використання за прямим призначенням та можливості їх швидкого повернення у встановлені терміни. З'ясовують причини появи заборгованості, проводять інвентаризацію запасів для виявлення прискорення чи сповільнення їх обіговості, застосовуючи вартісні показники.

Тобто, метою фінансового аудиту суб'єкта господарювання є можливість сформулювати думку аудитора щодо об'єктивності та правильності наданої фінансової інформації та оцінити ефективність діяльності даного суб'єкта господарювання.

Мета спирається на певні завдання:

- визначити реальний фінансовий стан суб'єкта господарювання;
- виявлення змін фінансового стану у структурно-часовому аспекті;
- визначення факторів, які стали причиною відхилень;
- прогноз основних тенденцій щодо фінансового стану суб'єкта господарювання.

У наступному підрозділі визначимо місце аудиту фінансової звітності в системі ефективного управління акціонерним товариством.

1.2. Місце аудиту фінансової звітності в системі ефективного управління акціонерним товариством

Зовнішній аудит застосовується у випадку, коли акціонерне товариство планує залучати інвестиції та розміщувати цінні папери на організованих ринках цінних паперів.

Внутрішній має за мету забезпечити права та можливість надання достовірних даних усім, хто використовує в роботі дану інформацію. Розвиток систем управління акціонерного товариства показує, що в окремих із них створені спеціальні органи - комітети з аудиту. Основні функції цих органів полягають у забезпеченні належного рівня контролю за підбором незалежної аудиторської компанії.

Зв'язок між зовнішнім та внутрішнім контролем (аудитом) показаний на рис. 1.1.

Рис 1.1. Взаємозв'язок зовнішнього і внутрішнього контролів (аудитів).

Джерело: складено автором на основі [25; ст. 36].

Місце внутрішнього аудиту полягає у дотриманні акціонерним товариством певних умов (рис. 1.2)

Рис 1.2. Місце внутрішнього аудиту в системі управління акціонерним товариством.

Джерело: складено автором на основі [25; ст. 37].

У світовій практиці внутрішній аудит є важливим елементом управління товариством. Його проведення регулюють та контролюють Міжнародні професійні стандарти внутрішнього аудиту, Кодекс етики внутрішнього аудиту, «фінансові аспекти корпоративного управління («Кодекс Кедбері»)). Тому для його правильної організації у роботі акціонерного товариства необхідно перейняти закордонний досвід проведення аудиту, як внутрішнього, так і зовнішнього.

Оскільки внутрішній аудит - це функція, що надає незалежні, об'єктивні гарантії й консультації, спрямовані на вдосконалення господарської діяльності, він допомагає досягненню поставлених цілей, використовуючи систематизований, послідовний підхід до оцінки усіх процесів.

Завдання внутрішньої аудиторської служби показано в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1.

Завдання аудиторської служби акціонерного товариства

№ п./п	Головні завдання аудиторської служби акціонерного товариства
1.	Узгодженість об'єктів аудиту з чинним законодавством.
2.	Проведення аудиту достовірності, законності та доцільності господарських операцій та стану бухгалтерського обліку.
3.	Аналіз фінансово-господарської діяльності для визначення шляхів підвищення економічної ефективності.
4.	Консультавання працівників акціонерного товариства для покращення фінансового контролю податків, удосконалення методів управління.
5.	Захист фінансових інтересів акціонерного товариства.
6.	Оформлення експертних висновків.
7.	Впровадження наукових досліджень у галузях організації системи контролю діяльності акціонерного товариства.
8.	Перевірка оцінки майна у зв'язку з приватизацією та банкрутством.
9.	Дослідження горизонтальних зв'язків між підрозділами.
10.	Вивчення фактичного стану справ акціонерного товариства, виявлення факторів негативного впливу на виконання управлінських рішень, усунення недоліків на підприємстві.

Джерело: складено автором на основі [16; ст. 8].

Зазвичай, для проведення аудиту всередині акціонерного товариства, створюють комітет з аудиту, який формують з членів наглядової ради. За участь в комітеті не передбачена винагорода. Така незалежність членів комітету дає можливість більш достовірно оцінювати стан справ у товаристві. В Україні на законодавчому рівні прописано порядок утворення комітетів з питань аудиту.

Органи внутрішнього аудиту зосереджують свою увагу на таких напрямках діяльності:

- сприяння ризик-менеджменту;
- перевірка системи внутрішнього контролю;
- підтримка корпоративного управління [2, с. 21-22].

Важливим є те, що служба внутрішнього аудиту проводить аналіз ефективності роботи всього товариства, для забезпечення інформацією наглядової ради про виконання процедур внутрішнього контролю та управління ризиками. Оскільки з корпоративним управлінням пов'язані ризики виведення активів товариства, трансфертного ціноутворення, розкриття інформації, злиття та поглинання, розмивання акціонерного капіталу, банкрутство, то роль системи корпоративного управління є дуже великою.

Вона полягає у виконанні таких факторів, що сприяють збільшенню інвестиційної привабливості акціонерного товариства:

- збільшення темпів зростання доходу товариства;
- підходяща кон'юнктура ринків функціонування акціонерного товариства;
- стабільний ріст рентабельності та платоспроможності товариства;
- зменшення до нуля конфліктів у товаристві;
- захист прав акціонерів.

Більшість консультантів — практиків показують, що найкращим способом покращити щось в роботі товариства, є аудит - регулярне проведення оцінки відповідності внутрішнього стану товариства вимогам чинного законодавства.

Проведення аудиту допомагає знайти проблемні сторони акціонерного товариства в порівнянні зі стратегічними цілями товариства, дає можливість виявляти проблемні задачі, визначити шляхи їх вирішення.

Зв'язок служби внутрішнього аудиту з іншими підрозділами та службами підприємства показано у таблиці 1.2, дод. А.

Аудит у акціонерному товаристві проводиться такими етапами:

- збирання та обробка інформації про фінансову звітність у акціонерному товаристві;
- проведення аналізу внутрішніх документів, які забезпечують роботу товариства;
- індивідуальні інтерв'ю - анкетування - акціонерів, членів наглядової ради, правління, ревізійної комісії;
- порівняння стану фінансових документів акціонерного товариства з документами попередніх років;
- аналіз зовнішньої інформації про стан фінансової документації товариства;
- розробка рекомендацій щодо вдосконалення системи ведення фінансової звітності товариства.

Інформація, яку аналізують у ході перевірки, включає в себе установчі документи, документи бухгалтерської звітності та документи внутрішнього обігу (табл. 1.3).

Таблиця 1.3.

Документи, які використовуються під час перевірки

П/п	Документи, які аналізують в ході внутрішнього аудиту
1.	Статутні та внутрішні документи акціонерного товариства
2.	Річна і проміжна звітність товариства
3.	Інформація для акціонерів товариства, що надається перед зборами акціонерів
4.	Бухгалтерська та податкова звітність
5.	Протоколи чергових та позачергових зборів акціонерів за три останні роки
6.	Протоколи засідань наглядової ради за три останні роки
7.	Оприлюднена інформація про нові емісії акцій товариства
8.	Відомості про основних акціонерів і кредиторів
9.	Відомості про обіг цінних паперів

Продовження таблиці 1.3

10.	Відомості про штраф, пеню та інші санкції, які були пред'явлені акціонерами як порушення їх прав
11.	Інформація про структуру і склад наглядової ради
12.	Інформація про результати діяльності компанії
13.	Інформація про великі угоди за останні три роки
14.	Звіти про корпоративну соціальну відповідальність і взаємодію з навколишнім середовищем
15.	Інформація про реєстр утримувача товариства
16.	Інформація про співробітників, що відповідають за зв'язки з акціонерами, оцінка роботи корпоративного секретаря
17.	Висновки аудиторських компаній

Джерело: складено автором на основі [16; ст. 15].

Отримані результати внутрішнього аудиту корпоративного управління можуть дозволити власникам розробити ефективну програму і стратегію розвитку товариства. Він передбачає оцінку якості управління. При цьому проводиться оцінка структури та процесу управління товариством.

Аудит управління є ефективним інструментом оцінки його якості та напрацювання рекомендацій щодо підвищення ефективності функціонування акціонерних товариств в умовах ринкової економіки.

У наступному підрозділі проведемо оцінку чинного нормативно-правового забезпечення та наукових розробок з питань аудиту фінансової звітності акціонерного товариства.

1.3. Оцінка чинного нормативно-правового забезпечення та наукових розробок з питань аудиту фінансової звітності акціонерного товариства

Аудиторська діяльність – це один із різновидів підприємницької діяльності, суб'єктами якої можуть бути як фізичні, так і юридичні особи, що займаються аудиторською діяльністю, вони повинні мати кваліфікаційний сертифікат на право проводити аудиторську діяльність на території України.

Аудиторська діяльність керується законодавством України на кожному етапі її здійснення. Проведемо оцінку законів та підзаконних актів, які обумовлюють проведення аудиторської перевірки у акціонерних товариствах (табл 1.4, дод. Б)

Закон України «Про аудиторську діяльність» каже, [13; ст. 14] що аудитор має право займатися аудиторською діяльністю індивідуально, створювати аудиторську фірму та об'єднуватися з іншими аудиторами в спілку. Відповідно до закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» він має певні права і обов'язки щодо провадження аудиторської діяльності, порядок і умови надання аудиторських послуг, професійну етику та право на конфіденційність та професійну таємницю, порядок проведення та організацію аудиту, особливості проведення обов'язкового аудиту підприємств.

Етичні вимоги аудиту визначаються відповідними нормами Закону України «Про аудиторську діяльність» і Кодексом етики [4; ст. 8]. Кодекс етики визначає такі фундаментальні принципи професійної етики:

- а) чесність;
- б) об'єктивність;
- в) професійна компетентність та належна ретельність;
- г) конфіденційність;
- д) професійна поведінка.

Товариство повинно застосовувати певну політику та процедури з клієнтом і виконання конкретних завдань, які дали б достатню впевненість у продовженні відносин тоді, коли:

- а) буде розглянуто та підтверджено чесність клієнта і буде відсутня інформація про його нечесність у партнерстві;
- б) буде виявлено достатньо компетентності для виконання завдання;
- в) буде дотримуватися етичних вимог.

Згідно з МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» головним у проведенні аудиту фінансової звітності є збільшення довіри користувачів фінансової інформації щодо правильності та достовірності її у фінансової звітності товариства, що зазначається у аудиторському звіті [9; ст.13].

У цьому випадку варто користуватися МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища». У процесі проведення аудиторської перевірки він мусить знайти відповіді на такі питання:

- загальний економічний стан товариства;
- рівень впливу зовнішніх факторів на діяльність підприємства ;
- характер діяльності підприємства;
- ключові показники діяльності товариства;
- облікову політику, проблеми ведення бухгалтерського обліку;
- організація виробництва, структура підприємства та форма власності;
- замовники, власники підприємства та структура капіталу;
- джерела отримання фінансів;
- інформація про діяльність ради директорів;
- наявність системи внутрішнього контролю, її ефективність та надійність, функціонування внутрішнього аудиту;
- забезпеченість трудовими ресурсами та рівень заробітної плати;

- можливість проведення маркетингових досліджень;
- порядок формування доходів і витрат;
- здійснення на підприємстві науково-дослідної роботи;
- використання комп'ютерної техніки та інформаційних систем;
- розмір, різновиди і структура зобов'язань підприємства;
- порядок визначення витрат, доходів та формування фінансового результату;
- тенденції та напрями розвитку підприємства на підставі аналітичних та статистичних даних;
- порядок складання та подання фінансової звітності;
- користувачі фінансової звітності;
- результати попередніх аудиторських перевірок;
- наслідки перевірок податковими органами, банками й іншими державними установами;
- стратегічні та перспективні плани.

Відповідно до МСА 230 «Аудиторська документація» документація, оформлена аудитором або одержана під час проведення аудиторської перевірки інформація називається робочою [9; ст. 11].

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» проводять аудит облікової політики – сукупності певних принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [15; ст.23]. Вона складається аудитором під час перегляду та оцінки наявної фінансової інформації у товаристві.

Підприємство відображає у складі своєї облікової політики всі принципові завдання по організації та проведенні бухгалтерського обліку на підприємстві та веденні фінансової документації, вона має бути максимально об'єктивною і точно розкривати фінансовий стан товариства.

Метою аудиту облікової політики підприємства є встановлення відповідності фінансової документації чинним нормам законодавства.

Об'єктом аудиту облікової політики є всі фінансові, нормативні та установчі документи, що мають причетність до організації і ведення бухгалтерського та управлінського обліку у товаристві.

Завданням аудиту облікової політики є:

- перевірити наявність наказів (розпоряджень) керівника про прийняття або зміну облікової політики підприємства;
- виявити відповідність прийнятої облікової політики вимогам законів та Міжнародних положень (стандартів) бухгалтерського обліку;
- дослідити дотримання припущень і вимог, встановлених нормативними та законодавчими документами;
- визначити повноту розкриття вибраних товариством способів ведення бухгалтерського обліку;
- перевірити правильність оформлення посадових інструкцій, наявність та ефективність системи документообігу, встановленого порядку проведення інвентаризації майна та оцінки зобов'язань, затвердження робочого плану рахунків бухгалтерського обліку;
- провести ретельний аналіз та оцінку загальних елементів облікової політики товариства.

Згідно з МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» цілями аудитора є [9; ст. 4]:

- сформулювати думку аудитора про фінансові звіти відповідно до оцінки висновків;
- чітко висловити її в письмово у звіті аудитора, обґрунтувавши свої твердження аудиторськими доказами.

Формулюючи власну думку аудитор повинен провести досконалу оцінку фінансової звітності на її відповідність вимогам концептуальної основи фінансової звітності.

Така оцінка передбачає відповідь на такі важливі питання:

- а) чи забезпечує фінансова звітність адекватне розкриття обраної облікової політики;
- б) чи обґрунтовані облікові оцінки, зроблені управлінським персоналом;
- в) чи є подана в фінансовій звітності інформація доречною, зрозумілою, достовірною і порівнюваною;
- г) чи забезпечує фінансова звітність адекватне розкриття даних;
- д) чи є належною термінологія, що використовується в фінансовій звітності, зокрема назва кожного фінансового звіту.

Готовий звіт аудитор надає зовнішньому аудитору, який перевіряє діяльність внутрішнього аудиту і може використати результати перевірки у підготовці власного звіту, попередньо перевіривши їх достовірність. Свої висновки аудитор повинен задокументувати у власному звіті.

Висновки до розділу 1

Отже, аудит у вільній економіці має величезне значення як для окремого товариства, так і для країни в цілому, оскільки дає можливість інвесторам та потенційним продавцям і покупцям продукції мати уяву про стан економіки та відкритість інформаційного поля країни. Це сприяє розвитку як внутрішніх зв'язків, так і зовнішніх, зміцнює їх і дає відчуття захищеності торгових операцій, які проводяться як на експорт, так і на імпорт.

Аудит акціонерного товариства може бути зовнішнім і внутрішнім. Зовнішній дає можливість оцінити інвестиційну привабливість товариства, а внутрішній — стан справ у кожній ланці його роботи. Особливо важливим є аудит системи керівництва товариством, адже одне неправильно прийняте рішення може призвести до руйнування товариства зсередини. Також не менш важливим є аудит матеріалів, запасів на складах і у виробництві, операцій з готівкою та бухгалтерськими документами. Комплексне проведення внутрішнього аудиту допоможе вчасно виявити проблеми і вирішити їх ще о того, як вони вплинуть на стан товариства.

Порядок проведення внутрішнього і зовнішнього аудиту регламентується Кодексами України «Про господарську діяльність» та Податковим кодексом, Кодексом законів про працю та Кодексом етики професійних бухгалтерів, іншими законодавчими та підзаконними актами. Згідно «Міжнародних стандартів проведення аудиту» регламентується кожен етап проведення аудиторської перевірки, визначається мета та строки її проведення. В кінцевому підсумку результати внутрішнього аудиту перевіряються зовнішнім аудитором та вносяться у його звіт.

У наступному розділі проведемо аналіз інформаційного забезпечення аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк».

Розділ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРИСТАЛБАНК»

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності акціонерного товариства «Кристалбанк»

АТ «Кристалбанк» - перший банк в Україні, який створений зі статусом «перехідного банку» на базі неплатоспроможного банку. Засновниками банку на етапі створення були Фонд гарантування вкладів фізичних осіб та приватний інвестор - фізична особа, яка стала переможцем конкурсу по відбору потенційних інвесторів для створення «перехідного банку».

Банк є правонаступником ПАТ «ПЕРЕХІДНИЙ БАНК «КРИСТАЛБАНК», йому 16.12.2014 р. Національним банком України видана банківська ліцензія відповідно до ст. 42 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

22 грудня 2014 року Банком здійснено приймання - передавання частини активів та зобов'язань неплатоспроможного ПАТ «ТЕРРА БАНК». Протягом перших трьох місяців діяльності Банком та його приватним інвестором виконано всі вимоги чинного законодавства, НБУ та Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (зокрема формування Статутного капіталу Банку грошовими коштами в обсязі 120,5 млн. грн.).

12 березня 2015 року Банк втратив статус «перехідного банку». З того часу в діяльності Банку такі організаційні зміни, як злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення, не відбувалися.

Відділення банку знаходяться Київській, Львівській областях, у Одесі, Дніпрі, Херсоні, Кривому Розі, Кременчуку, Чернівцях, Запоріжжі, Харкові.

Банк надає повний спектр банківських послуг корпоративним клієнтам та приватним особам і є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, а також наступних організацій:

- платіжної системи SWIFT;
- платіжної системи MasterCard;
- Національної Асоціації Банків України;
- Асоціації платників податків України;
- Першої фондової торгівельної системи (ПФТС);
- Професійної Асоціації учасників ринків капіталу та деривативів Асоціації ЕМА.

У грудні 2019 року «Кристалбанк» отримав застереження Національного банку України за нездійснення банком належного аналізу фінансових операцій з урахуванням ризик-орієнтованого підходу[4]. 13 листопада 2020 року банк отримав кредит рефінансування НБУ на суму 63 млн. грн.[5].

Головою правління є Гребінський Леонід Андрійович, акціонери — Гребінська Оксана Володимирівна та Ленінг Марина Густавівна (табл. 2.1, Дод. В).

Наглядову раду акціонерного товариства складають:

- Копилов Вадим Анатолійович – Голова Наглядової ради АТ «КРИСТАЛБАНК»;
- Гребінська Оксана Володимирівна – член Наглядової ради АТ «КРИСТАЛБАНК»;
- Мармуляк Дмитро Іванович – незалежний член Наглядової ради АТ «КРИСТАЛБАНК»;
- Дмитренко Наталія Олександрівна – незалежний член Наглядової ради АТ «КРИСТАЛБАНК»;
- Долінський Леонід Борисович – незалежний член Наглядової ради АТ «КРИСТАЛБАНК».

Заступниками голови правління є Жабська Ірина Миколаївна, Казаков Євген Олександрович, Марк Антон Сергійович. Головним бухгалтером акціонерного товариства працює Симоненко Людмила Миколаївна. Організаційна структура акціонерного товариства показана на рис. 2.1. (дод. Г).

Проводячи аналіз фінансової звітності акціонерного товариства можна зробити певні висновки на основі фінансової звітності за період з 2016 року по 2020 рік (табл 2.2, дод. Д).

Насамперед розглянемо перший розділ балансу, у якому показані активи акціонерного товариства (табл. 2.3.).

Таблиця 2.3

Динаміка зміни основних показників господарської діяльності за період з 2016 року по 2020 рік, тис. грн./% (актив)

Показники	Абсолютне відхилення, тис. грн				Відносне відхилення, %			
	2017 - 2016	2018 - 2017	2019 - 2018	2020 - 2019	2017 / 2016	2018 / 2017	2019 / 2018	2019 / 2020
Активи	321 509	182 218	314 190	1 185 717	1,37	1,15	1,23	1,71
Грошові кошти та їх еквіваленти	75 140	32 974	141 077	75 246	1,8	1,19	1,70	1,22
Кошти в інших банках	431 81	-	-	-	-	-	-	-
Кредити та заборгованість клієнтів	193 444	-5 575	45 205	253 991	2,08	0,99	1,12	0,85
Цінні папери в портфелі банку на продаж	79 306	422 820	249 865	867 131	3,80	4,93	1,47	2,11
Цінні папери в портфелі банку до погашення	-30 420	-	-	-	0,93	-	-	-
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	-14 209	3 152	-1 625	-1 527	-	-	0,48	-
Відстрочений податковий актив	-163	70	72	124	0,07	6,38	1,87	1,8
Основні засоби та нематеріальні активи	5	5 869	4 686	18 508	1,0	1,48	1,26	1,82
Інші фінансові активи	3 004	-4 678	-	-	2,79	-	-	-
Інші активи	-71 171	94 648	15 337	-28 130	0,12	10,78	1,15	0,76
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	88 893	-	-	-	-	-	-	-

Джерело: складено на основі річної звітності АТ «Кристалбанк» [39].

За п'ять років стаття «Грошові кошти та їх еквіваленти» збільшилася досить суттєво: з 94 469 тис. грн. у 2016 році до 418 906 тис. грн.

Лише у 2017 році товариство тримало свої кошти у Національному Банку України в зв'язку з реорганізацією та за домовленістю з керівництвом Нацбанку.

Стаття «Кредити та заборгованість клієнтів» зменшилася з 178 481 тис. грн. у 2016 році до 665 546 тис. грн. у 2020 році.

Кількість цінних паперів у портфелі банку на погашення зменшилася на 30 420 тис. грн. за період з 2016 року по 2017 рік і до 2020 року їх кількість зменшилася до нуля.

Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток зменшилася за період з 2016 року по 2020 рік з 14 209 до нуля, але стаття «відстрочений податковий актив» збільшилася на 103 тис. грн., що свідчить про відстрочені в часі податкові виплати банку.

Основні засоби за аналізований період збільшилися з 12 103 тис. грн. у 2016 році до 41 171 тис. грн. у 2020 році на 29 068 тис. грн.

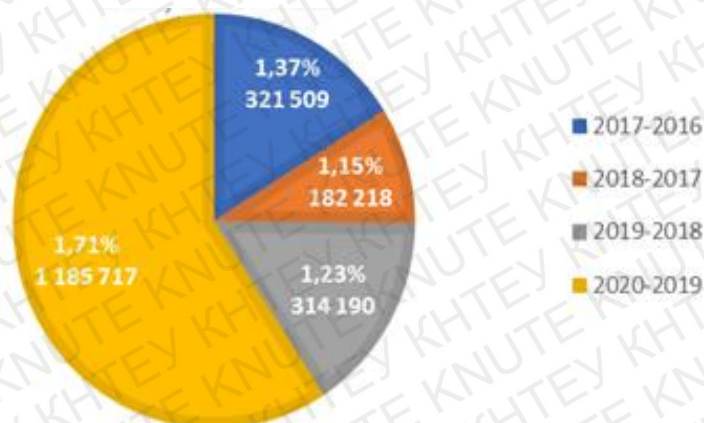
Величина інших фінансових активів за цей період спочатку збільшилася на 3 004 тис. грн., а потім зменшилася до нуля; величина інших активів за аналізований період зменшилася у 1,13 рази.

Достатня кількість необоротних активів, які утримувані для продажу, та активи групи вибуття були присутні лише у 2016 році.

Загалом, можна зробити висновок, що за цей період з 2016 року по 2020 рік АТ «Кристалбанк» активно розвивається, його активи стабільно зростають. Це свідчить про стабільну політику зростання активів.

Графічно величину активів АТ «Кристалбанк» за аналізований період можна зобразити у вигляді рисунку 2.2.

Рис. 2.2. Величина абсолютного відхилення активів АТ «Кристалбанк» за період з 2016 року по 2020 рік, тис. грн.

Проведемо аналіз зобов'язань та величини власного капіталу за період з 2016 року до 2020 рік (табл. 2.4).

Насамперед, можна сказати про те, що власні кошти банку були задіяні лише у 2019 році, кількість коштів клієнтів збільшилася за аналізований період в зв'язку з відкриттям нових відділень по всій Україні та завдяки розробці нових банківських продуктів та виведення їх на банківський ринок.

Таблиця 2.4.

Динаміка зміни основних показників господарської діяльності за період з 2016 року по 2020 рік, тис. грн./% (пасив)

Показники	Абсолютне відхилення, тис. грн.				Відносне відхилення, %			
	2017 - 2016	2018 - 2017	2019 - 2018	2020 - 2019	2017 / 2016	2018 / 2017	2019 / 2018	2020 / 2019
Зобов'язання	242 707	173 168	277 490	1 216 085	1,37	1,19	1,26	1,9
Кошти банків	-	-	-	-372 300	-	-	-	0
Кошти клієнтів	248 722	172 840	277 490	727 422	1,38	1,19	1,26	1,54
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	494	-494	-	1 448	-	-	-	-
Резерви за зобов'язаннями	-49	182	113	144	0,88	1,51	1,21	1,22

Продовження таблиці 2.4

Інші фінансові зобов'язання	1 158	-4 307	-	-	1,37	-	-	-
Інші зобов'язання	6 837	4 947	29 539	54 661	3,78	1,53	3,07	2,25
Власний капітал	64 347	9 050	7 048	14 067	1,32	1,03	1,03	1,05
Статутний капітал	188 000	54 142	10 025	-	16,01	1,27	1,04	0
Резервні та інші фонди банку	2 434	2 189	399	351	2,64	1,56	1,07	1,05
Резерви переоцінки	703	-683	35	1 221	3,47	0,3	1,11	4,59
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-62 591	-10 760	-2 461	6 662	0,19	0,25	0,32	6,89
Власний капітал — усього за додатковими статтями	38 926	-43 801	7 013	5 833	0,9	0	0	1,83

Джерело: складено на основі річної звітності АТ «Кристалбанк» [39].

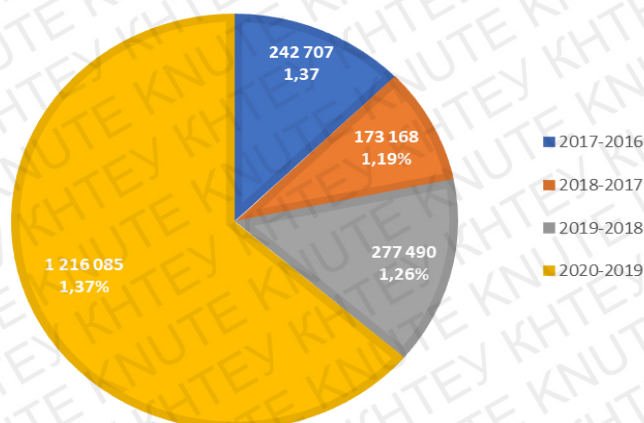
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток спочатку зменшилися, а потім збільшилися до 1 448 тис. грн. Резерви за зобов'язаннями теж збільшилися до 144 тис. грн. Інші фінансові зобов'язання зменшилися у 1,37 раз. Інші зобов'язання також вирости.

В загальному зобов'язання збільшилися на 1 909 122 тис. грн.

Величина статутного капіталу за цей період зменшилася на 144 167 тис. грн., резервні та інші фонди банку зменшилися на 5 373 тис. грн, резерви переоцінки збільшилися на 1 276 тис. грн., кількість власного капіталу за спеціальними статтями зменшилася на 35 830 тис. грн.

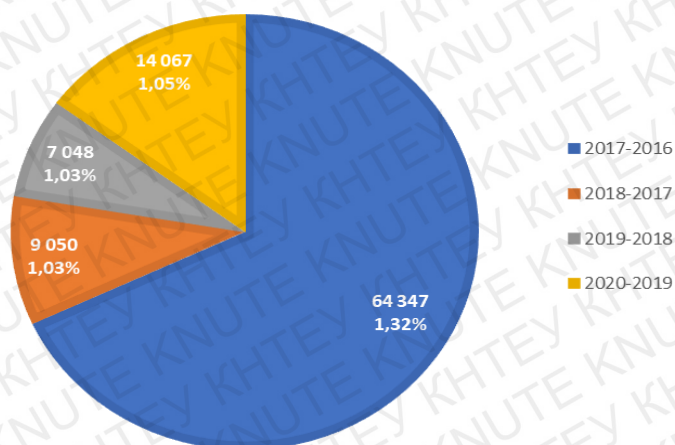
Величина статті балансу «Власний капітал» за аналізований період збільшилася на 94512 тис. грн., що свідчить про збільшення статутного капіталу та зменшення витрат за іншими статтями даного розділу.

Графічно величину зобов'язань АТ «Кристалбанк» за аналізований період можна зобразити у вигляді рисунку 2.3.

Рис. 2.3. Величина абсолютного відхилення зобов'язань АТ «Кристалбанк» за період з 2016 року по 2020 рік, тис. грн.

Графічно величину власного капіталу АТ «Кристалбанк» за аналізований період можна зобразити у вигляді рисунку 2.4.

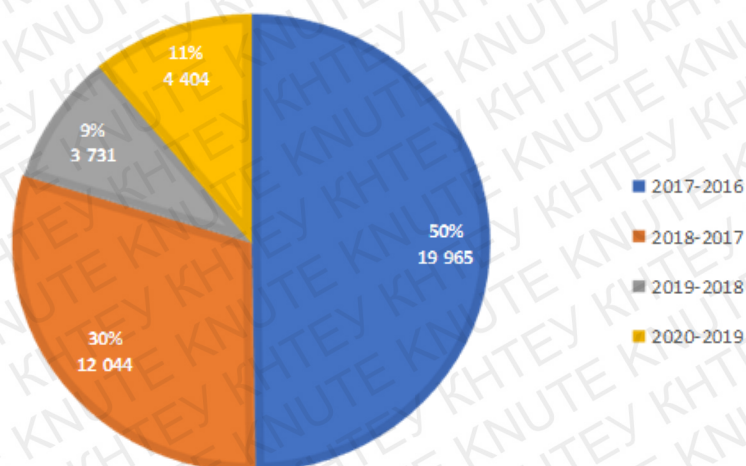

Рис. 2.4. Величина абсолютного відхилення власного капіталу АТ «Кристалбанк» за період з 2016 року по 2020 рік.

Аналізуючи звітність про прибутки і збитки за період з 2016 року по 2020 рік можемо побачити зміну величини прибутків і збитків із таблиці 2.5. (Дод. Е).

З даних таблиці можемо зробити висновок, що прибуток АТ «Кристалбанк» за аналізований період зменшився у 2019 році через збільшення процентних витрат та зменшення процентних доходів. Ця ситуація пояснюється

панікою, яка почалася у світі в зв'язку з початком пандемії COVID-19. Стан прибутку за аналізований період показано на рисунку 2.5.

Рис. 2.5. Динаміка зміни прибутку АТ «Кристалбанк» за період з 2016 року по 2020 рік, тис. грн.

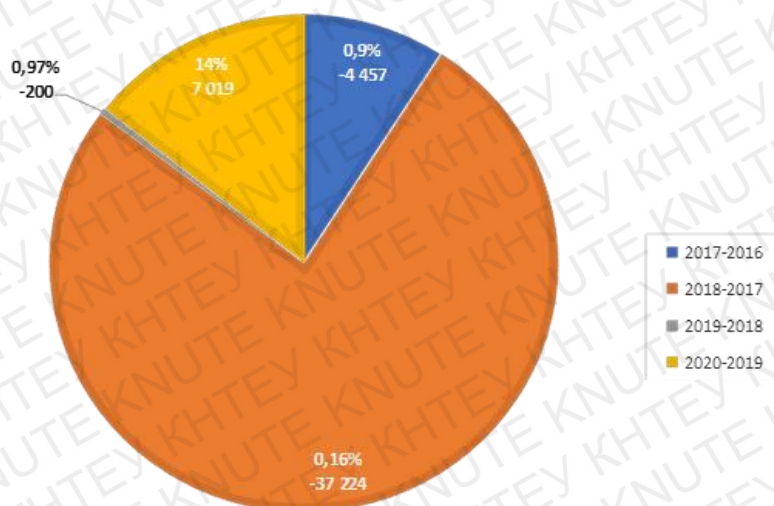
Проведемо аналіз сукупних доходів АТ «Кристалбанк» за період з 2016 року по 2020 рік за даними річних звітів (табл. 2.6., додаток Ж) та узагальнимо його результати у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7.

**Аналіз сукупних доходів АТ «Кристалбанк»
за період з 2016 року по 2020 рік, тис. грн.**

Показники	Абсолютне відхилення, тис. грн.				Відносне відхилення, %			
	2017 / 2016	2018 / 2017	2019 / 2018	2020 / 2019	2017 / 2016	2018 / 2017	2019 / 2018	2020 / 2019
Прибуток/(збиток) за рік	-4 875	-35 838	-950	5 833	0,9	0,18	0,88	1,83
Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж	418	1 386	718	1 186	2,47	0,97	0,05	34,89
Усього сукупного прибутку за рік	-4 457	-37 224	-200	7 019	0,9	0,16	0,97	1,9959

Аналізуючи сукупний дохід АТ «Кристалбанк», бачимо закономірність зміни показників: найбільший спад відбувся за період з 2017 по 2018 рік, і лише за період з 2019 по 2020 рік стан прибутку АТ «Кристалбанк» підвищився у 1,9959 раз. Динаміку зміни показників показано на рисунку 2.6.

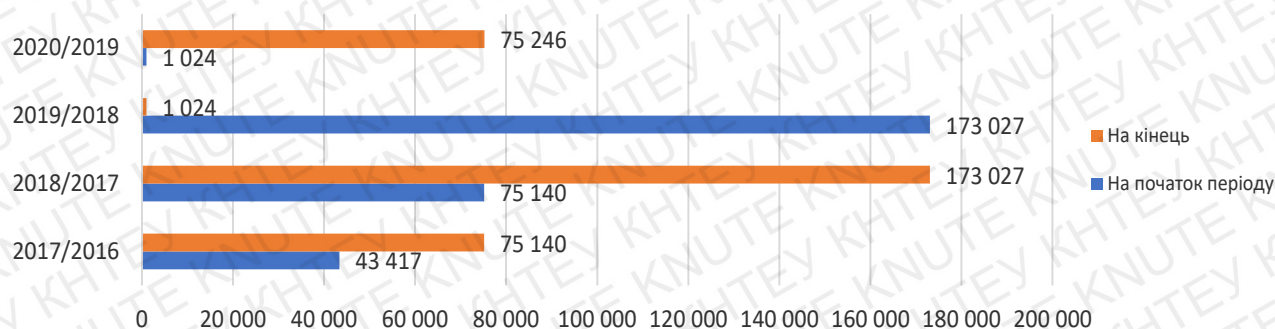

Рис. 2.6. Динаміка зміни сукупного доходу АТ «Кристалбанк» за період з 2016 року по 2020 рік, тис. грн.

Звіт про рух грошових коштів є одним з найголовніших, оскільки дає чітке розуміння того, куди були витрачені фінанси акціонерного товариства. Для проведення аналізу руху грошових коштів складемо таблицю 2.9 (дод. К), в якій проведемо аналіз абсолютного та відносного відхилення руху грошових коштів, на основі даних таблиці 2.8 (дод. З).

Аналіз даних таблиці 2.9. показав що у 2017 році банк для того, щоб зберегти від банкрутства філії та головний офіс, вивів частину свого капіталу і помістив його в Національний банк України, а також провів реорганізацію всіх структур для покращення роботи банку в цілому. У 2020 році видно явне покращення усіх показників руху грошових коштів.

Графічно динаміка зміни грошових коштів показана на рисунку 2.7.

Рис. 2.7. Динаміка зміни грошових коштів на початок та кінець року за період з 2016 року по 2020 рік, тис. грн.

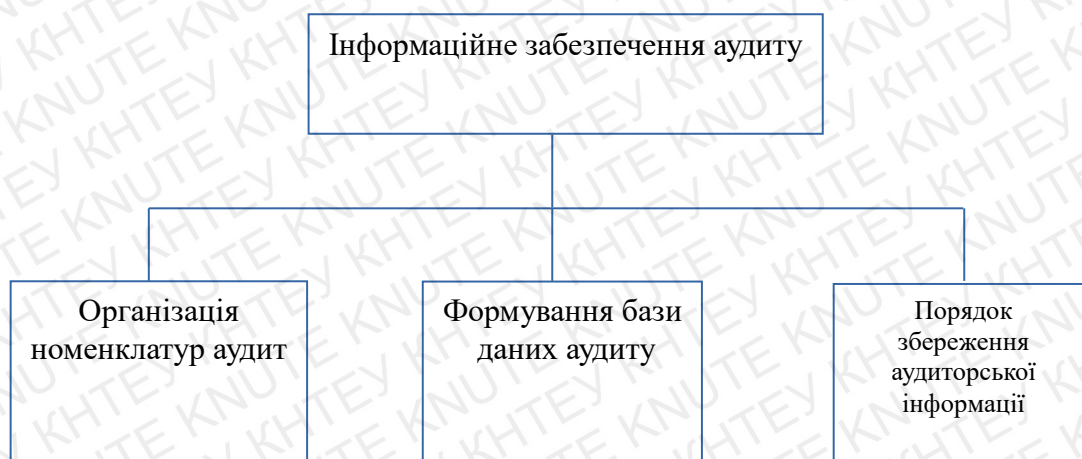
Аналіз фінансово-економічних показників АТ «Кристалбанк» дав змогу виявити тенденцію до покращення фінансового становища товариства в цілому за даний аналізований період.

У наступному підрозділі дамо оцінку інформаційного забезпечення обов'язкового аудиту фінансової звітності Акціонерного Товариства «Кристалбанк».

2.2. Оцінка інформаційного забезпечення обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк»

Обов'язковий аудит фінансової звітності у акціонерному товаристві «Кристалбанк» проводиться на основі положень Закону України «Про акціонерні товариства» та «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», а також установчих документів акціонерного товариства.

Оскільки ні один аудит не обходиться без інформаційного забезпечення, то воно полягає у цілеспрямованій роботі аудитора по збору, реєстрації, передаванню, обробці, узагальненню, зберіганню та пошуку інформації контролю з метою використання для управління [70, с. 158] (рис. 2.8).

Рис. 2.8. *Склад інформаційного забезпечення аудиту.*

Завданням інформаційного забезпечення є надання певної інформації учасникам процесу аудиту про стан об'єкту, який перевіряється, про його функціонування відповідно до законодавства. Суть інформації полягає в документуванні або публічному оголошенні відомостей про порядок, методика та цілі обов'язкового аудиту фінансових документів у АТ «Кристалбанк».

Номенклатурою аудиту називають певний перелік інформаційних даних, які є представлені в законодавчих та нормативних актах, кошторисах, фінансовій звітності АТ «Кристалбанк».

Вибір номенклатури контролю залежить від потреб учасників аудиторської перевірки. Відповідно до їх потреб розрізняють різноманітне інформаційне забезпечення даного процесу на кожному з представлених етапів. Інформація щодо цього деталізована у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10.

Інформаційне забезпечення аудиту за потребами її користувачів

Етап	Потреби користувачів інформації	Інформаційне забезпечення аудиту
Підготовчий	Мета, завдання, функції банку	Установчі документи
		Законодавчі акти, що регулюють діяльність банку
	Соціально-економічні, політичні, культурні умови функціонування банку	Статистична інформація
		Офіційні дані ДКУ, міністерств, відомств
	Обсяг фінансування банку	Планова документація
		Звітність та реєстри бухгалтерського обліку
	Стан системи внутрішнього аудиту банку	Законодавчі акти, що регулюють бухгалтерський облік в банках
		Посадові інструкції
		Первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку
		Накази керівника і договори з матеріально-відповідальними особами
Дослідний	Інформація про обсяг і структуру ресурсів банку	Фінансова звітність
	Інформація про обсяг, структуру і якість послуг банку	Реєстри бухгалтерського обліку Первинні документи
Дослідний	Інформація про ризикові операції банку	Документація, пояснення, довідки третіх осіб
	Інформація про результати діяльності банку	
Узагальнення результатів аудиту	Результати перевірки законності, ефективності та цільового використання ресурсів банку	Робочі документи аудитора
		Висновки аудитора

Джерело: складено автором

На підготовчому етапі важливо отримати максимально чітку інформацію про стан фінансової звітності банку. Джерелами отримання даних є установчі документи банку, фінансова, статистична та податкова звітність. Аудиторську перевірку розпочинають з перевірки стану необоротних засобів товариства. Формування в бухгалтерському обліку інформації щодо оцінки фінансової звітності визначають Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку: «Загальні вимоги до фінансової звітності»; «Основні засоби»; «Фінансові інвестиції»; «Оренда»; «Дохід»; «Витрати» [11; ст. 36]. Інформаційне забезпечення аналізу розрахунків з персоналом з оплати праці зображено у таблиці 2.11, дод. Л.

Джерелами інформації на другому етапі виступають документи первинної звітності, організаційно-розпорядча інформація, звітність банку за аналізовані роки.

На третьому етапі формуються аудиторські документи та використовуються аудиторські акти за попередні роки.

Друга складова інформаційного забезпечення аудиту полягає в створенні бази даних для збору, зберігання та обробки інформації. Для їх створення необхідна комп'ютерна база даних та спеціальне програмне забезпечення, яке допоможе швидше зібрати і обробити інформацію.

Інформація повинна зберігатися у певному порядку — це третя складова інформаційного забезпечення, яка забезпечує зберігання інформації у електронних носіях.

Якість аудиторської інформації має не аби яке значення, а тому проявляється через певні вимоги до неї (таблиця 2.12).

Таблиця 2.12

Критерії визнання обліково-аналітичної інформації

№ з/п	Вимоги	Характеристика
1	Своєчасність	Чітко та точно впливає на здійснення фінансово-господарської діяльності.

Продовження таблиці 2.12

2	Точність	Фінансова інформація чітко і точно передає процес функціонування товариства. Усі показники мають бути однаковими.
3	Порівнянність	Інформація має бути доступною одразу ж, інакше вона втрачає своє значення.
4	Повнота (достатність)	Мінімум інформації, якої достатньо для оцінки ситуації та прийняття рішень.
5	Корисність (доцільність)	В ній не повинно бути показників, що не відповідають даній ситуації.
6	Доступність	Інформація має бути подана у найпростішій та найзручнішій формі.
7	Рентабельність	Підготовка необхідної для виконання кількості інформації.
8	Адресність	Інформація має бути доведена до адресата.
9	Адекватність	Чітко відображати наявний стан справ.
10	Адаптивність	Реакція інформації на зміни навколишнього середовища.
11	Релевантність	Здатність інформації, шляхом її зміни, впливати на управлінські рішення.

Джерело: складено автором.

Метою використання інформаційного забезпечення аудиту фінансової звітності є забезпечення отримання якісної чіткої інформації, її збереження та обробку, створення архіву даних та можливості вчасно, правильно і в повному об'ємі користуватися нею.

Інформація має відповідати наступним принципам:

- оптимізації — для забезпечення мінімальних затрат на збір, передачу та опрацювання її та максимальну результативність аудиторських висновків;
- повноти та відображення певних процесів;
- єдності інформаційної моделі, що забезпечує комплексність аудиторських досліджень;
- оперативність - своєчасно прийняті управлінські рішення;

- максимальне спрощення усіх алгоритмів виконання.

Забезпечення інформацією процесу аудиту є інтегрованим елементом системи управління банком, адже значна частка вхідної інформації в системі проведення аудиту генерується в результаті реалізації функцій планування, організації та мотивації.

На рисинку 2.9 наведено структуру інформаційного забезпечення (ІЗ) управління підприємством за функціональним підходом.

Рис. 2.9. Структура інформаційного забезпечення управління підприємством

Джерело: складено на основі [64].

Інформаційне забезпечення управління товариством за функціональним підходом має таку структуру, як інформаційне забезпечення:

- планування;
- організації;
- мотивації;
- контролю;
- регулювання.

Кожен елемент отримує зовнішню та внутрішню вхідну інформацію. В межах одного структурного елемента механізм інформаційного забезпечення вбачає перетворення вхідної інформації на вихідну, напрям руху якої також показано на рисунку. Вихідна інформація з кожного структурного елемента

разом із вихідною інформацією регулювання становлять базу для проведення аудиторської перевірки.

Для проведення аудиту фінансової звітності банку використовують наступні групи інформаційних ресурсів, що відображені на рисунку 2.10.

Рис. 2.10. Інформаційні ресурси аудиту акціонерного товариства «Кристалбанк».

Джерело: складено автором.

Виходячи із інформації рисунка, що представляє інформаційні ресурси обов'язкового аудиту фінансової звітності банку, важливим є розподіл цієї інформації, за критерієм джерел утворення, на зовнішню та внутрішню (табл. 2.13.).

Таблиця 2.13

Зовнішні та внутрішні джерела інформації аналізу і контролю руху коштів товариства

№ З/П	Вид джерела інформації	
	Внутрішня	Зовнішня
1	Положення/статут установи та документи про її реєстрацію	Бюлетені агентств з маркетингових досліджень, стратегічного планування і прогнозування.

Продовження таблиці 2.13

2	Протоколи зборів, нарад	Бюлетені статистики, баланси банків, бюлетені міжнародних інформаційних агентств.
3	Документи що регламентують облікову політику	Спеціальні джерела (соціологічні опитування, вибіркові спостереження)
4	Статистична звітність	Інші
5	Документи планування діяльності установи (проекти кошторисів, фінансові плани)	
6	Договори	
7	Посадові інструкції	
8	Положення про відділи	
9	Звіти експертів та аудиторів	
10	Матеріали інвентаризації	
11	Матеріали перевірок контролюючих органів	
12	Інші	

Джерело: складено автором.

Вся фінансова звітність повинна відповідати певним характеристикам:

- бути зрозумілою користувачам;
- мусить містити достовірну інформацію;
- має бути періодичною;
- складеною на основі певної облікової політики товариства.

Проводячи аудит установчих документів та власного капіталу, у процесі аудиторської перевірки акціонерного товариства «Кристалбанк» аудитори використовують також:

- установчі документи;
- протоколи засідань ради директорів та зборів акціонерів;
- бухгалтерські фінансові звіти за ті роки, які аналізуються;
- статистичні та оперативні звіти;
- договори, накази, внутрішні інструкції та положення, плани та бюджети;
- звіти попередніх аудиторських перевірок;
- наказ про облікову політику;

- протоколи проведених зовнішніх аудиторських перевірок.

Ці документи оформляють у графік документообігу документів, в яких формується інформація, що використовується в процесі аудиту (табл. 2.14, дод. М).

Контроль достовірності інформації є необхідною складовою в діяльності установи і його здійснюють у різних формах.

Таким чином, основне призначення інформаційного забезпечення аудиторського процесу – це забезпечення аудиторів фактами, відомостями та іншим типом інформації, яка необхідна для ефективного і повного здійснення аудиту та аналізу діяльності підприємств, установ та організацій. Тому досить важливим є розвиток і покращення системи інформаційного забезпечення на підприємствах. Для створення найкращих умов вдосконалення інформаційної системи внутрішнього аудиту фінансової звітності, необхідно здійснювати моніторинг змін та впроваджувати нові технологічні та комп'ютерні розробки по обробці, зберіганню інформації.

У наступному підрозділі побудуємо організаційно-інформаційну модель обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк».

2.3. Організаційно - інформаційна модель обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк»

Річний обов'язковий аудит у акціонерному товаристві «Кристалбанк» проводиться у лютому-березні кожного звітного року за попередній звітний період.

Для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності тут використовують таку організаційно-інформаційну модель проведення аудиту (табл. 2.15).

Таблиця 2.15

Організаційно-інформаційна модель проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк».

1. Мета і завдання обов'язкового аудиту фінансової звітності АТ «Кристалбанк»	
1.1. Мета	1.2. Завдання
<ul style="list-style-type: none"> - отримання впевненості у правильності складання фінансової звітності за аналізований період; - надання голові правління звіту про фінансову інформацію відповідно до отримання результатів аудиту. 	<ul style="list-style-type: none"> - отримання розуміння про систему обліку і внутрішнього контролю, ступінь їх надійності; - визначення кількості необхідних аудиторських процедур; - оцінка знайдених помилок та можливості їх виправлення; - координація виконання планів, їх узгодженість один з одним.
2. Об'єкти і суб'єкти аналізу	
2.1. Об'єкти	2.2. Суб'єкти
<ul style="list-style-type: none"> - операції з коштами клієнтів; - внутрішні операції банків; - операції між банками. 	<ul style="list-style-type: none"> - операціоністи; - бухгалтери; - економічна служба; - зовнішні користувачі інформації.
3. Система економічних показників внутрішнього аудиту фінансової звітності	
3.1. Абсолютні вартісні показники, джерелом яких є фінансова звітність	3.2. Відносні показники, які є наслідком аудиторської обробки інформації
<ul style="list-style-type: none"> - абсолютна величина доходів і видатків; - абсолютна величина прибутків і збитків. 	<ul style="list-style-type: none"> - показники виконання кошторису; - показники виконання фінансових зобов'язань.

Продовження таблиці 2.15

4. Інформаційне забезпечення обов'язкового аудиту фінансової діяльності	
4.1. Зовнішня інформація	4.2. Внутрішня інформація
- правова; - нормативна; - довідкова.	- планова; - статистична; - фінансова.
5. Методичні прийоми обробки інформації	
5.1. Економіко-логічні	5.2. Економіко-математичні
- групування; - порівняння; - розрахунок відносних та середніх величин; - деталізація.	- методи обробки динамічних рядів; - методи регресійно-кореляційного аналізу.
6. Узагальнення і реалізація результатів обов'язкового аудиту фінансової звітності	
6.1. Узагальнення результатів	6.2. Реалізація результатів
- систематизація інформації; - кількісна оцінка результатів аудиту фінансової звітності; - кількісна оцінка факторів впливу на складання фінансової звітності; - розробка багатоваріантних заходів для покращення ведення фінансової звітності відповідно до стандартів; - оформлення результатів аудиту та опублікування їх у Інтернеті.	- оцінка заходів по покращенню оформлення фінансової звітності; - вибір оптимальних заходів по покращенню та порядку оформлення фінансової звітності; - прийняття рішення щодо реалізації обраного варіанту; - доведення прийнятого рішення до виконавців; - забезпечення контролю за виконанням прийнятих рішень; - представлення отриманих результатів аналізу виконання рішення та оцінка їх.

Джерело: складено автором.

Проведемо аналіз звітів незалежного аудитора за період з 2016 року по 2020 рік.

Метою проведення обов'язкової аудиторської перевірки фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк» є:

- отримання впевненості у правильності складання фінансової звітності за період з 2016 по 2020 роки;
- надання голові правління звіту про фінансову інформацію відповідно до отримання результатів аудиту.

Планування та етапи аудиторської перевірки у акціонерному товаристві «Кристалбанк» проводять згідно з МСА 300 «Планування», яке передбачає:

- отримання розуміння про систему обліку і внутрішнього контролю, ступінь їх надійності;
- розуміння стану справ у акціонерному товаристві;
- визначення кількості необхідних аудиторських процедур;
- оцінка знайдених помилок та можливості їх виправлення;
- координація виконання планів, їх узгодженість один з одним.

Аудиторську перевірку за аналізований період проводила одна і та ж аудиторська фірма ТОВ «Інтер-аудит», яка знаходиться в м. Київ за адресою: бульвар Лесі Українки, буд.10, кв.61.

Результати аудиторської перевірки у 2016 році були отримані на основі річної фінансової звітності. Аудитор висловив свою думку про проведення аудиту документів: умовно - позитивна, адже фінансова звітність відображає достовірно в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан акціонерного товариства.

Аудитор звернув увагу на статтю зобов'язань звіту про фінансовий стан «Кошти клієнтів», розмір якої становить 656 008 тис. грн. (455 799 тис. грн. на 01.01.2016 року). Суттєву частку цієї статті становлять строкові кошти 170 546 тис. грн. однієї юридичної особи, а також поточні та строкові рахунки небанківських фінансових установ 149 309 тис. грн. (Додаток Н, табл. 2.16).

На думку аудитора, банк, спасаючись від банкрутства, тримав частину коштів у державних цінних паперах (цінних паперах, що рефінансуються НБУ). Таким чином кумулятивний розрив до 31 дня складає -14 681 тис. грн. або 1,7% активів банку і є цілком контрольованим Банком.

В ході проведення аудиту відповідності розподілу активів та пасивів банку за строками до погашення, аудитори зробили вибірку документів щодо правильності формування «Звіту про структуру активів та пасивів за строками до погашення» станом на 01 січня 2017 року (форма № 631). За даними статистичної звітності станом на 31.12.2016 року спостерігається чиста невідповідність за строком погашення "від 2 до 7 днів" 5 580 тис. грн., а також чиста невідповідність за строком погашення "від 8 до 31 днів" 129 119 тис. грн.

Тут стався позитивний розрив ліквідності зі строком «на вимогу» величиною 120 103 тис. грн.

Робота служби внутрішнього аудиту була оцінена незалежним аудитором як ефективна, оскільки всі обов'язкові дії аудиторів були проведені правильно, з дотриманням усіх обов'язкових документально регламентованих норм. Але було зауваження на рахунок вдосконалення в частині більш поглибленого аналізу кредитного ризику.

Більша частина отриманих АТ «КРИСТАЛБАНК» кредитів відповідно до «Плану врегулювання неплатоспроможного ПАТ «ТЕРРА БАНК» були проблемними та погасити їх планують з використанням судових заходів та примусової реалізації цього майна. Заборгованість за кредитами становила 178 481 тис. грн.

Позитивним є висновок аудитора про адекватність відображення даних про структуру кредитного портфелю банку та його відповідності до вимог МСФЗ, а також про незадовільну якість кредитного портфелю через наявність великої частки непрацюючих кредитів ПАТ «Терра банк», їх стягнення планується робити примусово.

У банківській звітності адекватно відображено структуру і якість портфеля цінних паперів. Стан дебіторської заборгованості задовільний, її частка є незначною - 37% у загальній сумі активів банку.

Станом на 31.12.2016 року залишки за операціями з пов'язаними особами становлять:

- Кредити та заборгованість клієнтів – 71 тис. грн.;
- Резерв під заборгованість за кредитами – (32) тис. грн.;
- Кошти клієнтів – 83 418 тис. грн.;
- Резерви за зобов'язаннями – 7 тис. грн.;
- Інші зобов'язання – 5 129 тис. грн.

Всі вимоги щодо достатності капіталу банку дотримані, розмір створених резервів є достатнім. Вимоги щодо ведення бухгалтерського обліку дотримані

відповідно до законодавчих нормативів України, а також забезпечено належний рівень ведення бухгалтерського обліку внутрішнім положенням банку.

Під час проведеної аудитором перевірки у 2017 році оцінено стан фінансової звітності у акціонерному товаристві як безумовно позитивний.

Звертаємо увагу на статтю зобов'язань «Кошти клієнтів», розмір якої становить 904 730 тис. грн. (656 008 тис. грн. на 01.01.2017 року) (Додаток П, таблиця 2.17). Суттєву частку цієї статті становлять кошти на поточних рахунках 111 109 тис. грн. однієї юридичної особи, а також поточні та строкові рахунки небанківських фінансових установ 127 992 тис. грн., що свідчить про їх високу концентрацію. На думку аудитора, банк, розуміючи описані вище ризики, тримає незнижувальний залишок коштів в державних цінних паперах.

В зв'язку із знеціненням кредитного портфелю була протестована модель визначення події дефолту на основі оцінки фінансового стану боржників і не виявлено суттєвих викривлень в результаті проведеної роботи.

В кінці 2016 року до банку перейшло заставне майно на суму 75 656 тис. грн., а на кінець 2017 року воно становило 88 893 тис. грн. і було ключовим питанням проведення аудиту у 2017 році. Оскільки дане майно перейшло від ПАТ «ТЕРРА БАНК», воно класифіковане як об'єкт, виставлений на продаж, дати йому визначення як достатньо ліквідного неможливо.

Проводячи перевірку аудитори звернули увагу на суттєве викривлення іншої інформації, за яку відповідає управлінський персонал, суть проблеми було розкрито керівництву банку без розголосу публічно згідно законодавства України.

В ході перевірки виявлена незбалансованість по строкам погашення активів та зобов'язань, вона не вплинула на дотримання нормативів ліквідності, встановлених для комерційних банків. За 2017 рік було проведено зміну працівників служби внутрішнього аудиту, на кінець року служба внутрішнього аудиту була недоукомплектована, що не дало можливості якісно проводити внутрішній аудит.

Розмір кредитного ризику за дебіторською заборгованістю, визначений з метою розрахунку регулятивного капіталу, відповідає вимогам Положення №351. Регулювання питань ризиків, що виникають в результаті операцій з пов'язаними сторонами банків здійснюється шляхом застосування такого заходу як встановлення лімітів на кредитні операції.

На думку аудитора, який проводив обов'язковий аудит, протягом звітного року бухгалтерський облік банку:

- відповідав вимогам законів України;
- забезпечував належний рівень адекватності внутрішнім положенням.

Проводячи обов'язковий аудит у 2018 році, аудиторів відмітили, що майно банку-банкрута ще не продане і складає велику частку у складі активів на продаж. Також аудиторів піднімають питання щодо викривлення інформації, яка є у фінансових звітах банку (дод. Р (табл. 2.18), дод. С (табл.2.19), дод. Т (2.20)).

При проведенні аудиту було опрацьовано актуальну інформацію та оцінено процеси, запроваджені в банку для ідентифікації пов'язаних сторін, отримано необхідні пояснення управлінського персоналу щодо операцій з пов'язаними особами, проаналізовано договори між банком та пов'язаними особами, протоколи засідань колегіальних органів банку. Ризик за кредитними операціями Банку з пов'язаними особами помірний.

Регулятивний капітал банку станом на кінець дня 31 грудня 2019 року становить 247 860 тис. грн. (на кінець 2018 року - 248 417 тис. грн.). Нормативне значення нормативу достатності регулятивного капіталу становить 41% станом на 31.12.2019 рік.

При формуванні файлу з показниками статистичної звітності банком були дотримані вимоги нормативно-правових документів Національного банку України.

Під час обов'язкового аудиту не було виявлено нічого, що могло б свідчити про недостовірність даних показників статистичної звітності А7Х

"Дані про структуру активів та зобов'язань за строками" станом на 01 січня 2020 року, які не є складовою частиною комплексу річної фінансової звітності.

Операції з пов'язаними особами були проведені за аналізований рік так, як встановлено чинним законодавством. Операції з коштами клієнтів теж відповідають нормам чинного законодавства.

Значення нормативу достатності регулятивного капіталу 10%. Станом на 31.12.2019 року значення нормативу достатності регулятивного капіталу банку становить 41%, отже його розмір є достатніми для виконання ліцензійної діяльності банку.

Аналізуючи стан фінансових документів у 2020 році аудиторів не знайшли відхилень у фінансовій інформації. Інші статті, які були проблемними у попередні роки також є в межах нормативних. Станом на 31.12.2020 року значення нормативу достатності регулятивного капіталу банку становить 28,1%.

Отже за аналізований період у банку були проблеми з недостовірністю фінансової та іншою інформацією через недобросовісне виконання працівниками своєї роботи. Також проблемою була наявність нешвидколіквідного активу — основних засобів як застави за кредитні кошти, які були надані ПАТ «Террабанк» для призупинення банкрутства.

Але аналіз фінансової звітності банку буде неповним без аналізу фонду оплати праці, який є одним з головних показників діяльності банку (табл. 2.21).

Таблиця 2.21.

Показники продуктивності системи стимулювання.

Показники	Алгоритм розрахунку
Співвідношення між темпом зростання фонду оплати праці та валовими доходами підприємства	$K = (\text{ФОП}_i / (\text{ФОП}_{i-1})) / \text{Вді} / \text{Вді}_{i-1},$ де: ФОП та ФОП-1: фонд оплати праці відповідно за і-тий та і-1 періоди; Вді та Вді-1: валові доходи відповідно за і-тий та і-1 періоди.

Продовження таблиці 2.21

Співвідношення між темпом зростання фонду оплати праці та товарообігом	$K = (\text{ФОП}_i / (\text{ФОП}_{i-1})) / \text{То}_i / \text{То}_{i-1},$ де: То_i та То_{i-1} : товарообіг за i -тий та $i-1$ періоди.
--	---

Джерело: складено на основі [21; ст.34].

Проведемо розрахунки співвідношення між темпом зростання фонду оплати праці та валовими доходами підприємства:

$$K_{2017/2016} = (\text{ФОП}_i / (\text{ФОП}_{i-1})) / \text{Вді} / \text{Вді}_{i-1} = (10245/9871)/(358/407) = 1,04 / 0,88 = 1,18;$$

$$K_{2018/2017} = (\text{ФОП}_i / (\text{ФОП}_{i-1})) / \text{Вді} / \text{Вді}_{i-1} = 11452/10245) / (540/358) = 1,12 / 1,51 = 0,74 ;$$

$$K_{2019/2018} = (\text{ФОП}_i / (\text{ФОП}_{i-1})) / \text{Вді} / \text{Вді}_{i-1} = (11897/11452) / (653/540) = 1,04 / 1,21 = 0,86;$$

$$K_{2020/2019} = (\text{ФОП}_i / (\text{ФОП}_{i-1})) / \text{Вді} / \text{Вді}_{i-1} = (12543/11897) / (797/653) = 1,05 / 1,22 = 0,86.$$

Розрахуємо співвідношення між темпом зростання фонду оплати праці та товарообігом:

$$K = (\text{ФОП}_i / (\text{ФОП}_{i-1})) / \text{То}_i / \text{То}_{i-1} = (10245/9871)/(43801/48676) = 1,04 / 0,9 = 1,18;$$

$$K = (\text{ФОП}_i / (\text{ФОП}_{i-1})) / \text{То}_i / \text{То}_{i-1} = (11452/10245) / (7963/43801) = 1,12 / 1,51 = 1,16;$$

$$K = (\text{ФОП}_i / (\text{ФОП}_{i-1})) / \text{То}_i / \text{То}_{i-1} = (11897/11452) / (7013/7963) = 1,04 / 0,88 = 1,18;$$

$$K = (\text{ФОП}_i / (\text{ФОП}_{i-1})) / \text{То}_i / \text{То}_{i-1} = (12543/11897) / (12846/7013) = 1,05 / 1,83 = 0,57.$$

Можна зробити висновок, що дані аудиторської перевірки за аналізований період з 2016 року по 2020 рік показують, що за цей період у банку були певні

проблеми з кредитними коштами через заставлені ПАТ «Террабанком» основні засоби, які банк не зміг швидко продати, а також через проблеми з недобросовісними працівниками, які подавали недостовірну інформацію у фінансовій звітності.

У наступному розділі ми розглянемо стан і напрями вдосконалення організації обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк».

Висновки до розділу 2

У цьому розділі ми провели аналіз фінансового стану акціонерного товариства «Кристалбанк», розглянули джерела інформації, а саме фінансову звітність товариства (дод. У, дод. Ф, дод. Х, дод. Ц, дод. Ш), які використовуються під час аудиторської перевірки, а також провели аналіз аудиторських звітів за період з 2016 року по 2020 рік.

Аналізуючи фінансовий стан акціонерного товариства «Кристалбанк» побачили, що найпроблемнішим було фінансове становище банку у 2017 році. Цьому посприяла наявність проблемних кредитів, отриманих від ПАТ «Террабанк». Це спричинило серйозне зниження фінансової платоспроможності АТ «Кристалбанк» навіть у 2018 та 2019 роках. Через банкрутство ПАТ «Террабанк» та неможливість повернути кошти, які були надані йому для підтримання його на плаву, АТ «Кристалбанк» забрав частину майна під реалізацію, щоб повернути власні вкладені кошти. Але ринок нерухомості на той час був дуже нестабільним і аудитори рекомендували відслідковувати ринок та переоцінити вартість активів на продаж в сторону зниження ціни.

У 2019 та 2020 роках проблему з даними кредитними коштами було вирішено, а також було вирішено проблему недостовірності фінансової інформації іншої звітній інформації.

Ще одним важливим аспектом є вирішення проблем із заробітною платою та кадровими змінами:

- розмір заробітної плати практично не відповідав нормативним;
- немає робочого механізму соціального партнерства;
- не визначено заробітну плату як стимул до покращення роботи персоналу.

Розділ 3. СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРИСТАЛБАНК»

3.1. Стан та напрями удосконалення організації обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк»

Сучасний стан розвитку та структурних перетворень національної економіки передбачає й вимагає трансформації суспільних відносин. Це стосується безпосередньо удосконалення порядку здійснення діяльності на основі застосування МСА і з врахуванням досвіду країн Європейського Союзу з цього питання.

Але, на жаль, на певному етапі діяльності та розвитку акціонерного товариства «Кристалбанк» мали місце такі негативні факти, як:

- недосконалість ведення обліку розрахункових операцій;
- недбале ставлення працівників;
- махінації;
- зловживання службовими повноваженнями.

Все це слугувало причинами порушення фінансової та розрахункової дисципліни. На даний момент особливої актуальності набуло своєчасне, регулярне проведення внутрішнього аудиту фінансової звітності акціонерного товариства «Кристалбанк», що сприяє вирішенню багатьох проблем з розвитком товариства.

З даною проблемою товариству допомогло впровадження у роботі положень міжнародної директиви 2006/43/ЄС, яка регулює систему аудиту у Європейському економічному просторі з 16.04.2014 року.

Головною метою її є допомога у застосуванні єдиного набору МСА, оновлення вимог до освіти, визначення професійної етики та технічної

реалізації співпраці між компетентними органами держав-членів, а також між такими органами й органами третіх країн для подальшого підвищення якості обов'язкового аудиту у Співтоваристві, для посилення співпраці між державами-членами з метою зміцнення довіри до обов'язкового аудиту [39; ст. 45].

Згідно з положеннями цієї директиви та Угодою про асоціацію, яку Україна та Європейський Союз підписали 27.06.2014 р., першочерговим завданням у даному напрямі стало приведення положень «Закону про аудит» у відповідність до вимог європейського законодавства.

Це виражається у певних змінах, які сприяють акціонерним товариствам у проведенні аудиту:

- обов'язковість зміни публічними компаніями аудитора кожні 10 років;
- обмеження можливості аудиторів заробляти на наданні ряду послуг, включаючи консультації з податкових питань і стратегічних інвестицій;
- втрата аудиторськими компаніями права на надання послуг, що не мають відношення до аудиту.

Введення положень даної директиви дало акціонерному товариству «Кристалбанк» можливість конкурувати на ринку банківських послуг.

Було проведено ряд нововведень, які порекомендували незалежні аудитори, що:

- дало змогу вийти на більш високий рівень надання банківських послуг;
- привести в порядок фінансову звітність банку;
- посилити контроль за правильністю оформлення фінансових документів;
- перевести оформлення фінансових документів на рівень міжнародних стандартів МСА, МСБО;

- припинити зловживання службовим становищем деяких відповідальних осіб.

Досягли цих змін завдяки слідуванню порадам незалежної аудиторської фірми, представник якої досконало вивчив ситуацію у товаристві та запропонував конструктивні рішення для виходу із кризової ситуації з майном банку-банкрута ПАТ «Террабанк».

Напрямами вдосконалення організації внутрішньої аудиторської перевірки фінансової звітності на даний момент можна вважати такі:

- ввести в аудиторські перевірки як мінімум два напрями перевірки: фінансовий та операційний;
- автоматизувати всі процеси;
- підвищувати кваліфікаційний рівень аудиторів;
- впровадити дистанційний аудит, що дасть змогу швидко і вчасно реагувати на ризикові ситуації;
- розробити власні положення про проведення внутрішнього аудиту.

Недоліками проведених аудиторських перевірок у АТ «Кристалбанк» можна назвати такі:

- неякісно проведений аудит — недостатньо якісно надані послуги по проведенню внутрішнього аудиту;
- недостатність та недосконалість методологічних розробок — спричиняє проблеми у розумінні порядку проведення аудиту;
- відсутність високої кваліфікації у персоналу внутрішньої служби аудиту банку — проблема з високою вартістю сертифікації аудиторів;
- недосконалість стандартних форм аудиторських документів;
- низька довіра до аудиторів — впливає з відсутності довіри до кваліфікації аудитора;
- посягання на його незалежність — дехто з працівників банку спробував посягнути на незалежність думки аудитора через

відсутність належної аудиторської кваліфікації у спеціаліста, який проводив аудит;

- висока вартість сертифікації — ціна на проходження підвищення кваліфікації є досить високою в Україні.

Їх можна усунути, надавши аудиторам вільний доступ до документів фінансової звітності, підвищивши кваліфікацію аудиторів, оплативши навчання аудитора та захистивши його від посягань на його незалежність. З боку держави варто потурбуватися про приведення аудиторських документів до єдиного стандарту.

Перехід на міжнародні стандарти був для акціонерного товариства досить проблемним, оскільки не всі працівники сприйняли перенавчання на новий формат роботи. Багато працівників у цей період звільнилося з роботи та було працевлаштовані нові працівники.

Така ситуація спричинила плутанину у фінансовій звітності товариства, яка була виправлена у наступному році. В зв'язку з цим товариство було змушене провести повний аудит всієї звітності та зафіксувати це порушення у фінансовому звіті та у аудиторському звіті.

Ефективний розвиток аудиту в банку стимулюють такі причини:

- незначний період функціонування ринкових механізмів регулювання та відповідних механізмів контролю банку;
- наявність фінансових порушень, нецільового та неефективного використання банківських ресурсів;
- обмеження на законодавчому рівні ефективності результатів аудиту.

Отже дозвіл акціонерним товариствам мати одного аудитора за період до 10 років допоміг АТ «Кристалбанк» вижити в тяжкий для нього час. Саме досконало проведений аудит та аудитор, що знав стан справ у товаристві достатньо глибоко, допомогли повернути економічний стан товариства з майже банкрута до процвітаючого банку.

3.2. Стан та напрями удосконалення методики обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства

Для того, щоб запропонувати зміни до методики проведення обов'язкового аудиту, варто спочатку оцінити її теперішній стан, що було нами зроблено у попередньому розділі. Виходячи з цієї оцінки, можна запропонувати певні напрямки щодо вдосконалення даної методики у нашому акціонерному товаристві.

Невміння управляти ризиками є найбільшою проблемою, яка блокує роботу банківської установи. І з цією проблемою досить успішно справляється аудиторська перевірка, оскільки саме вчасно виявлені аудитором проблеми та його кваліфікована допомога допоможуть банківському персоналу уникнути непередбачених рішень щодо виявлення негативної ситуації та її знешкодження.

При оновленні аудиту банківських операцій потрібно зважати на те, що ефективна система проведення аудиту запобігає зловживанням, а також сприяє ефективному здійсненню бізнес-операцій шляхом вбудовування внутрішнього аудиту в усі банківські процеси, своєчасну оцінку ризиків [9, с. 118].

Планування є найважливішим етапом даної перевірки, оскільки від якості його виконання залежить ефективність всієї подальшої роботи аудитора [51, с.203]. На цьому етапі проводяться такі заходи, пов'язані з попередньою підготовкою:

- ознайомлення з об'єктом аудиту;
- вибір виду перевірки;
- оцінка необхідних ресурсів;
- складання переліку витрат.

На етапі планування потрібно чітко виконувати всі заходи, оскільки вони визначають подальшу якість проведення перевірки.

Другий етап включає в себе:

- збір даних про об'єкт перевірки;

- ознайомлення з об'єктами, що перевіряються;
- вивчення і опис загальних принципів вже існуючого контролю;
- вивчення контрольного середовища;
- вибіркова перевірка окремих напрямків діяльності щодо забезпечення банківських операцій.

Його важливість полягає у глибокому дослідженні аналізованих об'єктів та проведенні перших вибірових перевірок.

Третій етап включає оцінку принципів організації аудиту:

- виявленні недоліків в роботі існуючого внутрішнього аудиту;
- також розробці рекомендацій, необхідних для їх виправлення.

На четвертому аудитор виробляє рекомендації для якісного підвищення рівня внутрішнього аудиту на ділянці, що перевіряється, обирає підходи, а також визначає час, який необхідний для виконання рекомендацій.

На п'ятому етапі формується звіт і висновки про стан існуючої системи внутрішнього аудиту банківських операцій, узгодження звіту з керівником підрозділу, що перевіряється, подання остаточного варіанту звіту про результати проведеної перевірки керівництву банку.

На шостому етапі вносяться зміни до внутрішніх нормативних документів. Служба внутрішнього аудиту контролює виконання виданих рекомендацій і доповідає керівництву про хід їх виконання.

Виходячи з даних аудиторських звітів акціонерного товариства «Кристалбанк», можемо запропонувати такі напрямки удосконалення методики обов'язкового аудиту у акціонерному товаристві «Кристалбанк» (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Порівняльна таблиця удосконалення методики проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності АТ «Кристалбанк»

Наявна методика проведення аудиту у АТ «Кристалбанк»	Пропоновані нововведення для удосконалення методики проведення аудиту
- збір і аналіз інформації для оцінки достовірності фінансової звітності товариства;	- збільшення кількості методичних розробок з аудиту фінансової звітності;

Продовження таблиці 3.1

- визначення профілю та обсягу діяльності товариства за установчими документами, за статутом, характером і змістом його роботи;	- недостатній досвід аудиторів компенсується за рахунок професійної підготовки аудиторів та підвищенням кваліфікації;
- планування аудиту і наступний контроль аудиторської перевірки;	- пошук типових форм документів для проведення аудиту усіх підрозділів банку;
- оцінювання внутрішнього аудиторського контролю;	- вдосконалення комп'ютерних технологій з питань аудиту банківських операцій;
- аналіз показників балансу і даних інших форм фінансової звітності;	- пошук та вибір оптимальної облікової бази інформації для полегшення проведення внутрішнього аудиту;
- контроль відповідності даних фінансової звітності записам в облікових регістрах	- покращення носіїв інформації та адаптація їх до інформації, яка забезпечить реалізацію завдань аудиту;
- перевірка відповідності даних і фінансової звітності нормам облікової політики;	- використання практичного досвіду іноземних аудиторів;
- попередня оцінка повноти і правильності складання фінансової звітності, оформлення аудиторського звіту.	- повна автоматизація аудиту операцій з грошовими коштами.

Джерело: складено автором.

Ще один напрям вдосконалення методики проведення обов'язкового аудиту - автоматизація аудиту усіх операцій. Вона повинна відповідати таким принципам як комплексність, єдність та узгодженість схем формування аудиторського звіту, мінімізація ризику появи аудиторської помилки, можливість порівняння результатів аудиту за методом зіставлення результатів попередніх аудитів.

Відповідно до МСА № 401 «Аудит в середовищі комп'ютерних інформаційних систем», загальна мета та обсяг аудиторських робіт не змінюється. Середовище обробки даних не змінюється, тому має вплив на організацію фінансового та управлінського обліку, аудиту, а також на внутрішньогосподарський контроль. Таким чином, система електронної обробки даних може суттєво впливати на процедури, які використовують аудитори при вивченні та оцінці системи обліку і внутрішнього аудиту, на зміст, час проведення та обсяг аудиторських процедур.

Важливим напрямом вдосконалення методики аудиту є обмін досвідом із зарубіжними колегами, а також введення в роботу нововведення іноземних колег в області аудиту банківської операційної звітності. В Україні, як і у західних країнах, банки впровадили МСФЗ, тому існує ряд певних проблем, серед яких відмінності стандартів роботи українських та міжнародних компаній, відсутність системи страхування аудиторських ризиків, недостатній рівень підготовки українських бухгалтерів та аудиторів (особливо щодо застосування міжнародних стандартів) [69, с.23]. Для того, щоб пройти аудит за МСФЗ, потрібно зробити комп'ютерну мережу, яка зможе витримати великі обсяги даних, що передаються по мережі, оскільки звітність за МСФЗ має певні вимоги до мережі.

Дуже велике значення має компетентність аудитора в питаннях методології складання фінансової звітності на основі МСФЗ, бо від розуміння її принципів господарюючими суб'єктами залежить якість аудиторської перевірки, оскільки принципи складання даної звітності для України є не зовсім знайомими, бо прийшли до нас з-за кордону.

На даний момент в Україні лише одиниці з аудиторів мають достатню кваліфікацію для перевірки фінансової звітності, складеної за МСФЗ. І це спонукає банк з повною відповідальністю підходити до вибору аудиторської фірми. Перехід на міжнародні стандарти фінансової звітності в сучасних умовах господарювання привів до збільшення кількості аудиторських перевірок у банках, які першими перейшли на використання звітності за МСФЗ.

Всі ці нововведення та переходи дали акціонерному товариству можливість перейти на зарубіжний ринок надання банківських послуг та впровадити нові методики та практики проведення аудиторських перевірок та організації обліку фінансових результатів.

3.3. Узагальнення та реалізація результатів обов'язкового аудиту фінансової звітності акціонерного товариства

Для узагальнення результатів обов'язкового фінансового аудиту та їх реалізації дуже важливо, щоб послуги, надані незалежним аудитором, були найвищої якості. Адже від результатів цієї аудиторської перевірки залежить подальша доля банку та його фінансова незалежність.

На даний момент в Україні розвивається посилена конкуренція між аудиторськими фірмами, а також зі значним відривом у ресурсних можливостях та зосередженні на розширенні спектру аудиторських послуг.

Досягти якісного надання аудиторських послуг можна після того, як була проведена ідентифікація факторів, що сприяють підвищенню надання аудиторських послуг під час проведення аудиту у акціонерному товаристві.

Такими факторами є:

- етика аудитора;
- відповідні знання порядку проведення аудиту;
- навички ведення аудиту;
- певний досвід проведення перевірки;
- вміння виконання завдань, потрібних для виконання певних аудиторських робіт.

У випадку з АТ «Кристалбанк» у аудиторів фірми, яка обслуговує банк, були всі можливості навчати своїх працівників новим стандартам, методикам та законодавчим актам. Ці знання дали змогу правильно оцінити стан фінансової звітності банку і вивести його з кризового становища за аналізований період.

Дуже важливим є той елемент у ланцюгу «клієнт-виконання послуги-якість-ефективність роботи аудитора», який називають принципом компетентності. В контексті аудиторської перевірки існує термін «якість аудиту», який охоплює ключові елементи, що створюють необхідне середовище

та максимально підвищує імовірність надання якісних аудиторських послуг [71; ст. 45].

Термін «якість аудиту» можна ідентифікувати як комплексне поняття, яке розглядається як вміння задовольняти потреби замовника та суспільства в отриманні відповідного рівня впевненості у фінансовій інформації, що виступає предметом аудиту [62; ст. 11].

Якість аудиту означає високу кваліфікацію (рівень базової освіти, практичний та життєвий досвід, навички) певного аудитора – підвищення професійних знань аудитора – відповідні майстерність і ретельність при виконанні завдання» [4; ст. 21].

Отже, можна сказати, що висока якість наданих аудитором послуг вимагає від нього підтримання високого рівня професійної освіти та певних етичних норм професійної поведінки. Завдання під час проведення перевірки бувають дуже різноплановими і потребують визначення чітких вхідних факторів, факторів процесу конкретного завдання для оцінки конкретного замовлення. Це наслідок того, що характер, час і обсяг аудиторських послуг та дій в процесі виконання конкретної послуги будуть відрізнятись.

Вхідні дані якості виконання конкретного завдання сильно впливають на контекст, в якому виконується конкретне замовлення та взаємодіють на ключові зацікавлення сторін. Проблема є у тому, що законодавчі та регуляторні акти не визначають конкретні звіти (вихідні дані), які повинні бути використані під час проведення перевірок, оскільки в Україні на даний момент не існує чіткої методики проведення таких перевірок. Адже для цього має бути чітко визначено склад та зміст підсумкової документації і вимоги до їх підготовки, тобто вхідні фактори. Компетентність аудитора у законодавстві та знання ним методики проведення перевірок відповідно до змін в законодавстві накладає на аудитора певні додаткові зобов'язання. Аудитор, який проводив аудит у нашому банку, є дуже компетентним у міжнародному законодавстві та новітніх методиках проведення аудиту, бо саме з його допомогою «Кристалбанк» не тільки пережив

кризові роки, але й зміг продати вигідно майно банку-банкрута і збільшити власний капітал на суму проданого майна.

Принципово важливим критерієм цінності аудиторських послуг для банку є їх якість, яка повністю залежить від дій аудитора та його компетентності. Законодавчі та нормативні документи надають аудиторам досить великі можливості у наданні аудиторських послуг, проте на практиці з переліку можливих виконується менше половини. Причина полягає у недостатній компетентності та професійній неспроможності виконувати потенційно можливі послуги.

Кожен аудитор, закінчуючи аудиторську перевірку, узагальнює її результати, що служить основним засобом оцінювання правдивості перевірених аудитором фінансових звітів. Це робиться для того, щоб завчасно виявити невідповідності у фінансовій звітності АТ «Кристалбанк». За аналізований нами період у 2016-2017 роках у фінансовій звітності банку було помічено невідповідність між цифрами балансу на кінець попереднього року і на початок наступного за ним року, хоча ці цифри мають співпадати у обох звітах. Якби не аудиторська перевірка, дану невідповідність виявили б пізніше і банк заплатив би великий штраф.

Для правильності узагальнення результатів перевірки аудитор складав часткові акти перевірок певних підрозділів, а потім на їх основі писав узагальнений висновок. Всі однорідні порушення були згруповані за певними ознаками і прописані в аналітичних таблицях. Ці дані потім були внесені у звіт аудитора з переліком можливих варіантів їх виправлення. Висновок був написаний чітко, лаконічно, у ньому було обґрунтовано всі пропозиції щодо дій по усуненню всіх проблем, пов'язаних з майном «Террабанку». Саме це допомогло банку мудро розпорядитися даним майном і отримати від його продажу прибуток.

Недоліком даної процедури є те, що така перевірка є можливою лише один раз на рік, оскільки обов'язковий аудит робиться саме один раз на рік,

після складання річного фінансового звіту. Він перевіряє результати діяльності банку за звітний рік. Було б непогано проводити аудиторську перевірку як мінімум два рази на рік, у зв'язку з проблемним у аналізованій період фінансовим становищем банку. Але законодавчо таку перевірку можна здійснювати лише один раз у рік. Тому було пропущена недостовірність даних на початок та кінець звітних років і невчасно виявлено працівників, які допустили цю помилку у фінансовій звітності, що негативно вплинуло на роботу банку в цілому.

Таким чином, якість роботи аудиторів залежить від чинників відносин (через вимір знань і досвіду) і сервісних якостей (через реагування на потреби клієнта та їх оцінювання), а також напрямів, які пов'язані з рішенням клієнта змінювати або не змінювати аудитора. Його професійний хист та майстерність врятували банк від банкрутства та вивели товариство на високий рівень працездатності.

У нашому випадку не варто змінювати аудитора на даному етапі, оскільки це перевірена часом та в робочій обстановці людина, яка досконало знає всі проблеми банку і не буде тратити час на ознайомлення та вникання в ситуацію, що дасть можливість банку і надалі розвиватися і процвітати, адже дії теперішнього аудитора вивели банк із стану банкрутства.

Висновки до розділу 3

З огляду на всі вищерозглянуті фактори, для акціонерного товариства є важливим якість наданих аудиторських послуг, поради аудитора фактично спасли акціонерне товариство від банкрутства, допомогли продати майно, яке «зависло» на балансі банку, визначили і допомогли звільнити працівників, які були нечистими на руку та підробляли дані фінансової звітності.

Також для акціонерного товариства є важливим те, що аудитор, який проводить перевірку, є компетентним у своїй справі, слідує за чіткістю та точністю поданої у аудиторському звіті інформацією та її відповідністю до вимог міжнародного законодавства та законів України.

Важливим фактором, який впливає на якість поданої інформації у аудиторському звіті, є інформаційний зв'язок з кожним важливим підрозділом акціонерного товариства. Його якість і швидкість передачі даних посприяли на швидкість прийняття рішень по спасінню товариства від банкрутства.

Важливим було те, що у товаристві почали використовувати систему МСФЗ для оформлення фінансової звітності акціонерного товариства. Це допомогло привести фінансову звітність у відповідність міжнародним стандартам фінансової звітності.

Висновки та пропозиції

В цій роботі наведено теоретичне обґрунтування і запропоновано вирішення наукової задачі, що виявляється у розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення організації системи аудиту фінансової звітності в системі управління економікою країни. За результатами проведеного дослідження зроблено наступні висновки:

1. Вільна економіка дає країні можливість імпортувати та експортувати товари і надавати послуги країнам-партнерам без обмежень. Значення аудиту у вільній економіці величезне як для окремого товариства, так і для країни в цілому. Це сприяє розвитку як внутрішніх зв'язків, так і зовнішніх, зміцнює їх і дає відчуття захищеності торгових операцій, які проводяться як на експорт, так і на імпорт.

2. Аудит акціонерного товариства є зовнішнім і внутрішнім. Зовнішній дає можливість оцінити інвестиційну привабливість товариства, а внутрішній — стан справ у кожній ланці його роботи. Особливо важливим є аудит системи керівництва товариством, адже одне неправильно прийняте рішення може призвести до руйнування товариства зсередини. Також не менш важливим є аудит матеріалів, запасів на складах і у виробництві, операцій з готівкою та бухгалтерськими документами. Комплексне проведення внутрішнього аудиту допоможе вчасно виявити проблеми і вирішити їх ще о того, як вони вплинуть на стан товариства.

3. Проведення внутрішнього і зовнішнього аудиту регламентується такими нормативними документами, як: Кодексами України «Про господарську діяльність» та Податковим кодексом, Кодексом законів про працю та Кодексом етики професійних бухгалтерів, іншими законодавчими та підзаконними актами. Згідно «Міжнародних стандартів проведення аудиту» регламентується кожен етап проведення аудиторської перевірки, визначається мета та строки її

проведення. В кінцевому підсумку результати внутрішнього аудиту перевіряються зовнішнім аудитором та вносяться у його звіт.

4. Аналіз фінансового стану акціонерного товариства «Кристалбанк» показав джерела інформації, які використовуються під час аудиторської перевірки, а також проаналізували аудиторські звіти за період з 2016 року по 2020 рік.

Аналізуючи фінансовий стан акціонерного товариства «Кристалбанк» побачили, що найпроблемнішим було фінансове становище банку у 2017 році. Цьому посприяла наявність проблемних кредитів, отриманих від ПАТ «Террабанк». Це спричинило серйозне зниження фінансової платоспроможності АТ «Кристалбанк» навіть у 2018 та 2019 роках. Через банкрутство ПАТ «Террабанк» та неможливість повернути кошти, які були надані йому для підтримання його на плаву, АТ «Кристалбанк» забрав частину майна під реалізацію, щоб повернути власні вкладені кошти. Але ринок нерухомості на той час був дуже нестабільним і аудитори рекомендували моніторити ринок та переоцінити вартість активів на продаж в сторону зниження ціни.

У 2019 та 2020 роках проблему з даними кредитними коштами було вирішено, а також було вирішено проблему недостовірності фінансової інформації іншої звітної інформації.

5. Аудит у акціонерному товаристві проводиться за певною методикою, яка допомагає охопити всі відділи банку та провести плановий аудит максимально точно і максимально швидко. Методика проведення аудиторської перевірки відповідає усім законодавчим актам України.

6. Важливим для товариства стало вирішення фінансових проблем із нарахуванням та виплатою заробітної платою, а також кадровими змінами, оскільки величина її була відірвана від конкретних результатів праці окремих працівників і товариства загалом.

7. З огляду на всі вищерозглянуті фактори, для акціонерного товариства є важливим якість наданих аудиторських послуг, поради аудитора фактично

спасли акціонерне товариство від банкрутства, допомогли продати майно, яке зависло на балансі банку, визначили і допомогли звільнити працівників, які були нечистими на руку та підробляли дані фінансової звітності.

Також для акціонерного товариства є важливим те, що аудитор, який проводить перевірку, є компетентним у своїй справі, слідує за чіткістю та точністю поданої у аудиторському звіті інформацією та її відповідністю до вимог міжнародного законодавства та законів України.

8. Важливим фактором, який впливає на якість поданої інформації у аудиторському звіті, є інформаційний зв'язок з кожним важливим підрозділом акціонерного товариства. Його якість і швидкість передачі даних посприяє на швидкість прийняття рішень по спасінню товариства від банкрутства.

9. Важливим було те, що у товаристві почали використовувати систему МСФЗ для оформлення фінансової звітності акціонерного товариства. Це допомогло привести фінансову звітність у відповідність міжнародним стандартам фінансової звітності.

Всі нововведення, які описані у даній роботі, можна використовувати у процесі роботи товариства.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Кодекс законів про працю України, затв. Законом № 322-VIII від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до № 50, ст. 375 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
4. Кодекс Етики Професійних бухгалтерів / пер. з англ. за ред. С. Я. Зубілевич. – Київ: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2010. – 124 с.
5. Концептуальна основа контролю аудиторської діяльності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://apu.com.ua/files-temp/2099327807.doc](http://apu.com.ua/files/temp/2099327807.doc).
6. Концепція системи забезпечення якості аудиторських послуг в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apu.com.ua/files/temp/567121052.doc>.
7. Інструкція щодо складання звітності за формою № 1 – аудит (річна) «Звіт аудиторської фірми (аудитора) про надані послуги»: Рішення АПУ 28.01.2010 № 210/12. (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua>.
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/plan-rah/instrukciya-pro-zastosuvannya1021038.html>.

9. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг / пер. з англ. О. Л. Ольховікова, О. В. Селезньов, О. О. Зеніна – Київ: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2016. – Ч. 1 – 846 с.

10. Наказ Державного комітету статистики України від 05.12.2008 № 489 Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2008/489/489_2008.239

11. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standartuhgalterskogo/>.

12. Закон України «Про акціонерні товариства» // Відомості Верховної Ради України від 19.12.2008-2008 р., №50, (№№ 50-51), стор. 2432, стаття 384.

13. Закон України № 2258-V111 «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2258-19> (дата звернення: 30.05.2019).

14. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1997 р. № 996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.

15. Про забезпечення аудиторськими фірмами системи зберігання аудиторської документації та іншої конфіденційної інформації: Рішення АПУ від 03.11.2011 р. № 240/10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua>.

16. Про застосування стандартів аудиту: Рішення АПУ від 31.03.2011 р. № 229/7 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua>.

17. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.

18. Про затвердження Положення з національної практики контролю якості аудиторських послуг 1 «Організація аудиторськими фірмами та аудиторами системи контролю якості аудиторських послуг». Рішення Аудиторської палати України від 27.09.2007 р. № 182/4 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua>.

19. Стратегія діяльності Аудиторської палати України на 2017 – 2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apu.com.ua/files/temp/2037343347.doc>.

20. Антикризове управління фінансами підприємств: Автореф. Дис. Д-ра екон. Наук 08.04.01//О. О. Терещенко, Київ. Нац.ун-т.-К.,2015.-34с.

21. Правління національного банку України. Постанова. 02.08.2019 №90. Про затвердження Положення про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності. {Із змінами, внесеними згідно з Постановами Національного банку № 152 від 26.12.2018 № 45 від 27.05.2021}.

22. Правління НБУ. Постанова від 26 грудня 2018 року № 152. Про внесення змін до деяких нормативно — правових актів НБУ з питань аудиту банків.

23. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». ВВР. 2018, № 9, ст. 50.

24. Аудит/За ред. проф. Немченко В. В., Редько О. Ю. [Підручник]. - К.: Центр учбової літератури, 2012.-540 с.

25. Бандура В., Кузів Д., Мелех В. Проблеми та перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/20946/2/DSESES_2017_Bandura_VProblemy_t_a_perspektyvu_rozvytku_47-49.pdf (дата звернення: 27.05.2019).

26. Беликов И. В. Вербицкий В. К. Аудит корпоративного управління компанії — етап підготовки компанії к привлечению инвестиций // Акционерное общество: вопросы корпоративного управления, № 11(30),2016.
27. Белова І. В. Організація контролю в банку: [навч. посібник] / І. В. Белова. — Суми: Університетська книга, 2009. — С. 161–162
28. Білуха М. Т. Теорія фінансово–господарського контролю і аудиту: Підручник.: - ПП «Влад і Влада», 2016. – 320 с.
29. Бутинець Ф. Ф. Аудит і ревізія підприємницької діяльності. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7050106 «Облік і аудит»/ Ф. Ф.Бутинець. – Житомир: ПП «Рута», 2018. – с.416.
30. Ваншейн Э. Г. Ревизия и контроль в банках : [учеб.пособие] / Э. Г. Ваншейн. – М.: Выш.шк., 2016. – 336 с.
31. Вайсман Б. За прозорий аудит / Б. Вайсман // Аудитор України. – 2017. – №5 (188). – С. 3.
32. Васюренко О. В. Облік і аудит у банках : навч. посібн. / О. В. Васюренко. — К. : Знання, 2018. — 325 с
33. Ворона Ю. В. Удосконалення обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці. Фінансові ринки і цінні папери. 2018. № 23. С. 36—40.
34. Власюк Г.В. Особливості аудиторської перевірки фінансової звітності, складеної за міжнародними стандартами фінансової звітності. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2014. № 3 (78). С. 48–52.
35. Гамова О. В. Заробітна плата як економічна категорія. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2016. №3. С. 60—64.
36. Ган А. В. Оцінка інвестиційної привабливості економіки України. – Режим доступу: <http://libfor.com/index.php?newsid=1868>. – Дата звернення: 04.04.2017.
37. Германчук, І. Б., Стефанюк, Н. І. Рубан, В. Т. Александров, О. І. Назарчук. Державний фінансовий контроль: ревізія та аудит,— Київ: НВП «АВТ», 2018.— 424 с.

38. Гулько Л. Г. Аналіз сучасних тенденцій банкрутства підприємств / Л. Г. Гулько // Пятая международная научно-практическая Интернет-конференция "Спецпроект: анализ научных исследований" (17- 18 июня 2010 года). – Режим доступа до матеріалу: http://www.confcontact.com/2010spec_tezi/ec_gulko.php. – Дата звернення: 04.04.2017.

39. Гуцаленко Л. В. Аудит в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення / Л. В. Гуцаленко, Н. В. Пришляк // Інноваційна економіка. — 2014. — № 20. — С. 97—101.

40. Директива 2006/43/ЄС (зі змінами) від 17.05.2006 р. №2006/43/ЄС. — Офіційний журнал Європейського Союзу. — 2016. — L 112. — 32 с.

41. Директива 2014/56/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 р., що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС. — Офіційний журнал Європейського Союзу. — 2015. — L 158/1. — 30 с.

42. Дорош Н.І. Розвиток аудиторської діяльності в Україні в умовах євроінтеграційних процесів / Н.І. Дорош // Економіка. — 2015. — № 10 (175). — С. 17—23.

43. Долбнєва Д.В. Сучасний стан і напрями удосконалення аудиторської діяльності в умовах європейської інтеграції України та застосування міжнародних стандартів. Економіка та держава. 2018. № 2. С. 72–76.

44. Дулачик О. І., Кушнір А. М., Мариняк О. О. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні. Розвиток соціально-економічних систем в гео економічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (11–12 травня 2017 р.). Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя. С. 81–82.

45. Звіт до Кабінету Міністрів України "Узагальнена інформація про стан аудиторської діяльності в Україні у 2016 році" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/1064zvitdokmu2016>.

46. Книжник Л. Аудит в Україні: виклики та перспективи в умовах євроінтеграції / Л. Книжник // Збірник наукових праць "Ефективність державного управління". — 2015. — Вип. 44. — С. 58—63
47. Економічний аналіз розрахунків з оплати праці в системі безпеки підприємства / З. Б. Живко // Проблеми науки. 2018. № 9. С. 33—37.
48. Кириленко О. П. Фінанси: [навч. посібник] / О. П. Кириленко. — Тернопіль: Екон. думка, 2016. — 163 с.
49. Кіндрацька Л. М. Бухгалтерський облік у банках: методологія і практика / Л. М. Кіндрацька. — К.: КНЕУ, 2002. — 286 с.
50. Кіреєв О. І. Внутрішній аудит у комерційному банку : навч. посібн. / О. І. Кіреєв, Н. П. Шульга, О. С. Полетаєв. — К. : КНТЕУ, 2009. — 295 с.
51. Коваленко Д. І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика : навч. посібник / Д. І. Коваленко, В. В. Венгер. — К.: Центр учбової літератури, 2019 — 578 с.
52. Колесніченко А.С. Облік і звітність у формуванні ефективного інформаційно-аналітичного забезпечення системи управління суб'єктів господарювання фінансово-кредитної та бюджетної сфер / А.С. Колесніченко // Бізнес Інформ = Business Inform. — 2017. — № 1 (468). — С. 256–262.
53. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту: навч. посібник / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. — К.: Каравела, 2016. — 544 с.
54. Концепція системи забезпечення якості аудиторських послуг в Україні [Електронний ресурс]. Затв. Рішенням Аудиторської палати України від 26.09.2013 № 279/7. — Режим доступу: [http:// www.apu.com.ua/kontrol-yakosti?layout=edit&id=800](http://www.apu.com.ua/kontrol-yakosti?layout=edit&id=800).
55. Лабинцев Н.Т. Аудит: - М.: ПРИОР- 1999.- 208с
56. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): підручник / Н. Б. Литвин. — К.: Хай & Тек Прес, 2010. — 608 с.
57. Лукін В. О. Організація внутрішнього аудиту в банківських установах / В. О. Лукін, В. В. Савлук. — Молодий вчений. — 2015. — № 1 (16). — С. 134–136.

58. Лосева Н.А. Обеспечение качества аудиторских услуг: теория, методология, организация: дис. д.э.н.: спец. 08.00.12 / Н.А. Лосева. – Сергиев Посад. – 2018. – 310 с.

59. Макеєва О. Суспільний нагляд в аудиту: виклик для України та майбутні стратегічні рішення Європейської комісії / О. Макеєва // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. – № 12

60. Мардус Н. Ю. Особливості організації і методики обліку і аудиту фінансової звітності в умовах адаптації до міжнародних стандартів. Журнал Київського університету ринкових відносин. Економіка. Бізнес-адміністрування. Право. 2017. № 2 (2). С. 254–264.

61. Мірошніченко О. Ю. Інститут банкрутства як інструмент регулювання діяльності неплатоспроможних підприємств / О. Ю. Мірошніченко // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2017. – Випуск 27, том 1. – С.322.

62. Нескородева І. І. Сучасні тенденції банкрутства підприємств в Україні та шляхи їх вирішення / І. І. Нескородева, О. Ю. Тереваносова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2017. – № 36. – С. 187–193.

63. Огійчук М. Ф. Аудит: організація і методика: навч. посібник / М. Ф. Огійчук, І. Т. Новіков, І. І. Рагуліна. – К. : Алерта. – 2017. – 664 с.

64. Одінцов Л.М., Титаренко А.О., Швець М.В. Система фінансового контролю і розвиток аудиторства в Україні. Вісник Кременчуцького державного політехнічного університету. 2015. № 1. С. 47.

65. Орлов С. Місце і роль внутрішнього аудиту в системі управління компанією // Проект МФК «Корпоративний розвиток в Україні, Круглий стіл, № 6, 2016.

66. Облік і аналіз персоналу: навчальний посібник: [Електронне видання] / Г. В. Назарова, С. В. Мішина, О. Ю. Мішин. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 300 с.

67. Пантелеев В. П. Аудит / Пантелеев В. П. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2018. – 400 с.

68. Петрик О. А. Теоретичні засади розвитку національної системи аудиту України / О. А. Петрик, Г. М. Давидов // Аудитор України. – 2018.

69. Пилипенко І. І. 15 років аудиту в Україні: досвід захисту інтересів суспільства і держави [Електронний ресурс] / І. І. Пилипенко, В. О. Шевчук. – Аудитор України. – 2008. – № 6 (134). – С. 16–20. – Режим доступу: <http://www.auditorukr.com.ua/journal/2017/>

70. Платонова А. І. Проблеми та перспективи аудиту в Україні. URL: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:3Gbj5JhEBhwJ:irbis-uv.gov.ua/cgibin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD3D1%26Image_file_name%3DPDF/Nvpushk_2011_4%25282%2529_77.pdf+%&cd=1&hl=ru&ct=clnk&gl=ua(accessed 28 May 2019).

71. Редько О. Консолідація як європейська ідентифікація українського аудиту / О. Редько // Бухгалтерський облік і аудит. – 2019.

72. Романов А. Н., Одинцов Б. Е. Автоматизация аудита: - М.: ЮНИТИ, 2017.-336с.

73. Рішення Аудиторської палати України "Про затвердження Положення про зовнішні перевірки системи контролю якості аудиторських послуг" від 30.10.2014 р. № 302/9 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FN006533.html.

74. Савченко В.Я. Аудит: Навчальний посібник: Навчальне видання.- К.: КНЕУ, 2015.

75. Сирота А. І. Правове регулювання внутрішнього аудиту банків / А. І. Сирота // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. Юридичні науки. – Випуск 1, Т. 3. – 2016. – Херсон: ВД «Гельветика». – С. 81–83.

76. Синергія внутрішнього та зовнішнього аудиту: Автореферат дис. д-ра екон. наук.- Київський національний торговельно-економічний університет.- К., 2018- 42 с.

77. Сонин А. М. Зачем компании нужен внутренний аудит? // Управление компанией. - 2016. - № 10. - с. 51-54.

78. Соболев В.М., Слюніна Т.Л., Розіт Т.В. Основні проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні. Бізнес-Інформ. 2016. № 11. С. 324–328

79. Транспарентність результатів аудиту як один з державних пріоритетів розвитку економіки. Назарова К. О. – д.е.н, доцент Київський національний торговельно–економічний університет <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/23285/1/96-98.pdf>.

80. Труш Ю. Т. Облік у банках. Частина 1: навч. посібник / Ю. Т. Труш, Г. О. Король. – Дніпропетровськ: НМетАУ. – 2016.– Ч.1. – 76 с.

81. Урусова З. П. Внутрішній аудит і контроль операцій комерційних банків України. // Науково-практичний журнал Сталий розвиток України. – Тернопіль: СМП «ТАЙП». – 2017. – № 3 (20). – С. 278–282.

82. Шостак І. В. Оцінювання ефективності систем стимулювання праці персоналу та їх вплив на результативність діяльності торговельного підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2016. № 5. С. 257—266. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2015_5_32.3

Інтернет-ресурси

1. <http://www.acrada.gov.ua> – офіційний сайт Рахункової палати України.
2. <http://uk.wikipedia.org/wiki/> – Вільна економічна енциклопедія.
3. <https://crystalbank.com.ua/ua/pro-bank/finansova-zvitnist/richna-zvitnist>. -річна звітність АТ «Кристалбанк».
4. <https://pidru4niki.com/> -підручники онлайн.
5. www.apu.com.ua.

Додатки

Додаток А

Таблиця 1.2.

Зв'язок служби внутрішнього аудиту з іншими підрозділами та службами підприємства

Підрозділ підприємства	Використовує зв'язок підрозділу та служби підприємства із службою внутрішнього аудиту акціонерного товариства.
Адміністрація	Отримує від адміністрації розпорядження, накази, плани для виконання перевірок, експертиз, оцінки діяльності, рекомендації, обґрунтування заходів.
Відділ постачання (тендерний комітет)	Контролює стан матеріально-технічного забезпечення, укладання угод на придбання запасів та основних засобів, застосування цін, виконання договірної дисципліни, обґрунтованість списання запасів, правильність відображення руху матеріальних цінностей у бухгалтерському обліку, проведення інвентаризації розрахунків з постачальниками, перевірку правильності проведення інвентаризації.
Відділ збуту	Контролює заключення та виконання договорів продажу, перевірка обґрунтованості застосування цін реалізації, правильність оцінки доходу від реалізації, правильність відображення доходу у бухгалтерському обліку.
Виробничі підрозділи	Проводить контроль правильності заповнення виробничих звітів, нарядів, товаро-транспортних накладних, перевірка відповідності фактичного виходу продукції нормам та нормативам, обґрунтованість застосування норм природного збитку та інших норм та нормативів, проводить оцінку виробничої діяльності, своєчасність і правильність відображення операцій з виробництва у первинних документах та звітності, інформування про зміни норм та нормативів.
Плановий відділ (бюджетний комітет)	Перевіряє правильність складання планів (бюджетів), дотримання визначеної бюджетної політики, наявність та застосування норм, нормативів та цін, звітів про виконання планових завдань з виробничої, фінансової та комерційної діяльності, штатного розпису, колективного договору, інформує про допущенні відхилення в частині оформлення первинної документації, виконання графіку подання звітності структурними підрозділами.
Юридичний відділ	Аудитори отримують результати судових засідань по цивільним, господарським та кримінальним справам, проекти наказів, розпоряджень, інструкцій, договорів. Надають матеріали за фактами крадіжок, нестач, стягнень дебіторської заборгованості, встановлення винних осіб, стягнень боргів з винних осіб підприємства, складають довідки і акти щодо юридичної оцінки негативних фактів.

Джерело: складено автором на основі [16; ст. 27].

Додаток Б

Таблиця 1.4

Список нормативних документів, які регулюють проведення аудиторської діяльності у акціонерних товариствах

Назва нормативного документа	Як він регулює діяльність
Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змінами).	Дає право займатися аудиторською діяльністю
Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами та доповненнями)	Забезпечує правову підтримку аудиторської діяльності.
Закон України № 2258-VIII «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р.	Регламентує порядок проведення аудиту, надає методичні вказівки щодо порядку проведення аудиту.
Інструкція щодо складання звітності за формою № 1 – аудит (річна) «Звіт аудиторської фірми (аудитора) про надані послуги»: Рішення АПУ 28.01.2010 № 210/12. (зі змінами)	Дає чіткий порядок заповнення аудиторського звіту.
Кодекс етики аудитора	визначає фундаментальні принципи професійної етики.
МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту»	Визначає мету аудиту фінансової звітності - підвищення ступеня довіри користувачів до фінансової звітності. Визначає цілі аудитора.
МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища».	Допомагає отримати відповіді на важлив питання про клієнтів та особливості їх економічної діяльності.

Джерело: складено на основі даних законодавчих актів України.

Додаток В

Таблиця 2.1.

**Відомості про остаточних ключових учасників у структурі власності
банку станом на 01 січня 2020 року**

<i>АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»</i>							
<i>04053, м. Київ, вулиця Кудрявський узвіз, 2</i>							
№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, повне найменування юридичної особи	Чи є особою власником істотної участі в банку	Інформація про особу	Участь особи в банку, %			Опис взаємозв'язку особи з банком
				пряма	Опосередкована	Сукупна	
1	Ленінг Марина Густавівна	Так	Громадянин України, м. Київ	50	-	50	Акціонер банку
2	Гребінський Леонід Андрійович	Так	Громадянин України, м. Київ	25	-	25	Акціонер банку. Є асоційованою особою Гребінської Оксани Володимирівни (чоловік)
3	Гребінська Оксана Володимирівна	Так	Громадянин України, м. Київ	25	-	25	Акціонер банку. Є асоційованою особою Гребінського Леоніда Андрійовича (дружина)

Голова Правління
(посада уповноваженої банком особи)

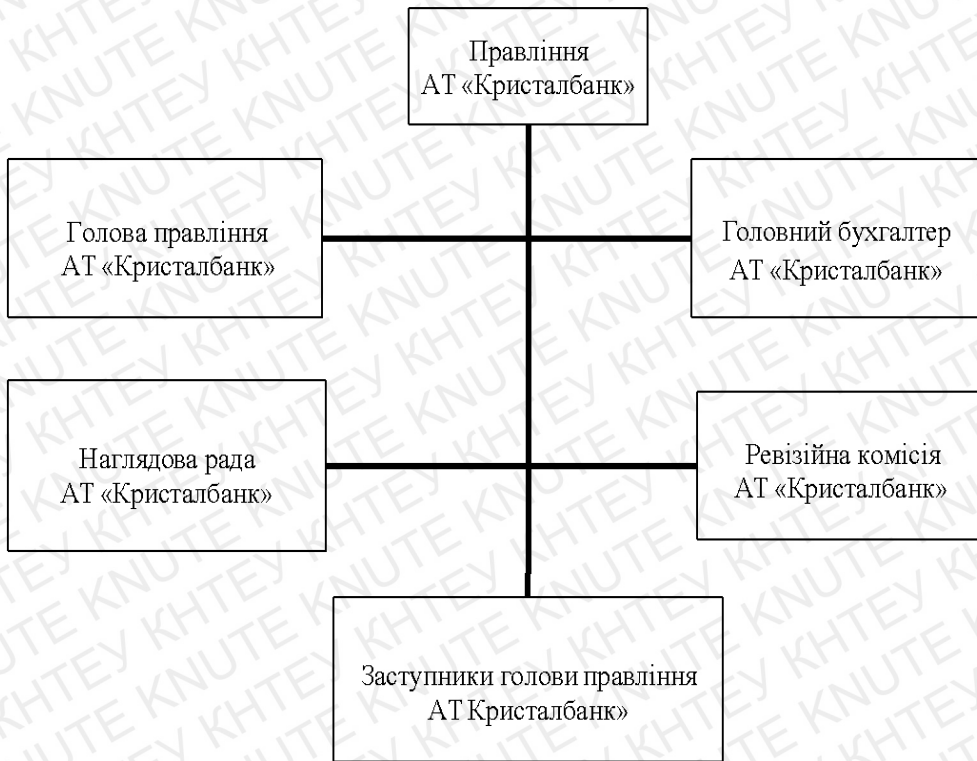
29.01.2020 Трубіцина О. О.

(дата) (прізвище та ініціали виконавця)

Гребінський Л. А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

044-590-46-61

(телефон виконавця)

Рис. 2.1. Організаційна структура акціонерного товариства «Кристалбанк»

Додаток Д
Таблиця 2.2.

**Показники фінансової діяльності АТ «Кристалбанк» за період з 2016 року
по 2020 рік, тис. грн.**

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Активи	861 262	1 182 771	1 364 989	1 679 179	2 864 896
Грошові кошти та їх еквіваленти	94 469	169 609	202 583	343 660	418 906
Кошти в інших банках	-	43 181	-	-	-
Кредити та заборгованість клієнтів	178 481	371 925	366 350	411 555	665 546
Цінні папери в портфелі банку на продаж	28 339	107 645	530 465	780 330	1 647 461
Цінні папери в портфелі банку до погашення	450 962	420 542	-	-	-
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	14 209	-	3 152	1 527	-
Відстрочений податковий актив	176	13	83	155	279
Основні засоби та нематеріальні активи	12 103	12 108	17 977	22 663	41 171
Інші фінансові активи	1 674	4 678	-	-	-
Інші активи	80 849	9 678	104 326	119 663	91 533
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	-	88 893	-	-	-
Зобов'язання	662 023	919 185	1 092 353	1 399 495	2 571 145
Кошти банків	-	-	-	372 300	-
Кошти клієнтів	656 008	904 730	1 077 570	1 355 060	2 082 482
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	-	494	-	-	1 448
Резерви за зобов'язаннями	407	358	540	653	797
Інші фінансові зобов'язання	3 149	4 307	-	-	-
Інші зобов'язання	2 459	9 296	14 243	43 782	98 443
Власний капітал	199 239	263 586	272 636	279 684	293 751
Статутний капітал	120 522	200 522	254 664	264 689	264 689
Резервні та інші фонди банк	1 488	3 922	6 111	6 510	6 861
Резерви переоцінки	285	988	305	340	1 561
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	76 944	14 353	3 593	1 132	7 794

Продовження таблиці 2.2

Власний капітал — усього за додатковими статтями	48 676	43 801	-	7 013	12 846
Всього зобов'язань та власного капіталу	861 262	1 182 771	1 364 989	1 679 179	2 864 896

Джерело: складена на основі фінансової звітності АТ «Кристалбанк»[39].

Додаток Е
Таблиця 2.5.

Аналіз звіту про прибутки і збитки за період з 2016 по 2020 рік

Стаття	2016	2017	2018	2019	2020
Процентні доходи	97 099	112 178	146 893	172 254	190 049
Процентні витрати	-14 638	-20 890	-29 160	-47 293	-66 335
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	82 461	91 288	117 733	124 961	123 714
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках	-17 745	-7 500	-53 800	-	-15 503
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати) після створення резерву під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках	64 716	83 788	63 933	-	108 211
Комісійні доходи	15 873	31 870	42 371	68 719	79 088
Комісійні витрати	-1 611	-3 479	-5 554	-8 250	-10 873
Результат від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	15 570	1 711	15 505	22 129	-8 158
Результат від операцій з хеджування справедливої вартості	-	-	-	-	-
Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	14	-483	26	-	-
Результат від операцій з іноземною валютою	1 391	-990	12 153	21 878	-2 077
Результат від переоцінки іноземної валюти	-8 281	3 536	-1 101	-19 261	34 431
Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-	-	-	-
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	-	-11 778	-6 146	-116	-
Витрати/(доходи), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	-7 873	-	-	-	-

Продовження таблиці 2.5

Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	-1 002	-483	-1 334	-44 346	0
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	-406	0	0	0	0
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	-	-	-	-	-
Чисте (збільшення) зменшення резервів за зобов'язаннями	-	49	-198	-114	-143
Інші операційні доходи	36 637	48 856	49 271	32 935	6 249
Адміністративні та інші операційні витрати	-56 253	-99 567	-158 785	-189 284	-183 231
Частка в прибутку/(збитку) асоційованих компаній	-	-	-	-	-
Прибуток /(збиток) до оподаткування	58 775	53 667	10 141	8 566	15 697
Витрати на податок на прибуток	10 099	-9 866	-2 178	-1 553	-2 851
Прибуток (збиток) за рік	48 676	43 801	7 963	7 013	12 846
Прибуток (збиток) власникам банку	48 676	43 801	7 963	7 013	12 846
Прибуток (збиток) на акцію від діяльності, що триває, на одну просту акцію	4,0	2,7	0	0,4	0,6
Скоригований прибуток (збиток) на акцію від діяльності, що триває, на одну просту акцію	4,0	2,7	0	0,4	0,6
Прибуток (збиток) на акцію від припиненої діяльності: чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію.	0	0	0	0	0
Прибуток (збиток) на акцію від припиненої діяльності: скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію.	0	0	0	0	0
Прибуток (збиток) на акцію, що належить власникам: чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію.	4,0	2,7	0	0,4	0,6
Прибуток (збиток) на акцію, що належить власникам: скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію.	4,0	2,7	0	0,4	0,6

Джерело: складена на основі фінансової звітності АТ «Кристалбанк»[39].

Додаток Ж

Таблиця 2.6.

**Аналіз сукупних доходів АТ «Кристалбанк»
за період з 2016 року по 2020 рік**

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Прибуток/(збиток) за рік	48 676	43 801	7 963	7 013	12 846
Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж	285	703	-683	35	1 221
Усього сукупного прибутку за рік	48 961	44 504	7 280	7 048	14 067

Аналіз звіту про рух грошових коштів за прямим методом
за період з 2016 року по 2020 рік, тис. грн.

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Грошові кошти від операційної діяльності					
Процентні доходи, що отримані	95 705	107 588	147 657	162 952	170 254
Процентні витрати, що сплачені	-14 846	-19 610	-28 134	-45 691	-65 805
Комісійні доходи	15 704	31 543	41 985	68 860	79 103
Комісійні витрати	-1 610	-3 479	-5 554	-8 250	-10 873
Результат операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	6 720	1 655	15 505	21 445	-8 510
Результат операцій з іноземною валютою	1 391	3 537	12 153	21 878	-2 078
Інші отримані операційні доходи	36 370	48 111	30 552	13 408	6 342
Виплати на утримання персоналу, сплачені	-30 608	-60 973	-94 980	-133 594	-124 311
Адміністративні та інші операційні витрати	-25 387	-39 643	-53 431	-46 146	46 702
Податок на прибуток, сплачений	-20 001	5 000	-5 895	-	-
Грошові кошти, отримані/ (сплачені) від операційної діяльності до змін в операційних активах і зобов'язань	63 438	73 729	59 858	25 862	-1 580
Грошові кошти від інвестиційної діяльності					
Чисте збільшення/ Зменшення коштів в інших банках	-	-	-	-	372 530
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів	-52 775	-196 707	-45 254	-62 876	-265 433
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів	-539	-2 966	2 053	-2 056	-
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів	-37 108	-14 732	-6 048	-20 416	14 818
Чисте збільшення/(зменшення) коштів банків	-	-	-	-	-
Чисте збільшення (зменшення) коштів клієнтів	200 674	247 402	171 964	313 435	726 951
Чисте збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями	-407	49	-182	-	-

Продовження таблиці 2.8

Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань	265	1 246	1 179	14 534	-
Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань	-48	3 934	-3 773	13 410	49 959
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від операційної діяльності	173 500	111 955	179 797	310 893	897 015
Грошові кошти від інвестиційної діяльності					
Придбання цінних паперів у портфелі банку на продаж	-40 147	-76 918	-46 918	262 899	-847 025
Придбання цінних паперів у портфелі банку до погашення	-89 000	30 000	-	-	-
Придбання основних засобів	-2 996	-1 435	-6 595	-5 473	-6 098
Надходження від реалізації основних засобів	51	-	-	-	-
Придбання нематеріальних активів	-1 572	-800	-1 826	-2 267	-3 068
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від інвестиційної діяльності	-133 664	-49 153	-49 153	-270 639	-856 191
Грошові кошти від фінансової діяльності					
Емісія простих акцій	-	80 000	-	-	-
Дивіденди, що виплачені	-	-60 157	-	-	-
Чисті грошові кошти, що отримані (отримані) від фінансової діяльності	-	19 843	-	-	-
Вплив змін офіційного курсу Національного банку України на грошові кошти та їх еквіваленти	3 581	-7 505	2 594	-39 230	34 423
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	43 417	75 140	173 027	1 024	75 246
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	51 052	94 469	169 609	342 636	343 660
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	94 469	169 609	342 636	343 660	418 906

Джерело: складена на основі фінансової звітності АТ «Кристалбанк» [39].

Додаток К
Таблиця 2.9

**Аналіз звітів про рух грошових коштів АТ «Кристалбанк» за період з
2016 року по 2020 рік, тис. грн.**

Показники	Абсолютні показники, тис. грн.				Відносні показники, %				
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020	
	/	/	/	/	/	/	/	/	
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	
Грошові кошти від операційної діяльності									
Процентні доходи, що отримані	11 883	40 069	15 295	7 302	1,12	19,46	1,1	1,05	
Процентні витрати, що сплачені	34 456	47 744	73 825	111 496	1,32	1,43	1,62	1,44	
Комісійні доходи	15 839	10 442	26 875	10 243	2,01	1,33	1,64	1,15	
Комісійні витрати	5 089	9 033	13 804	19 123	2,16	1,6	1,49	1,32	
Результат операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-5 065	13 850	5 940	29 955	0,25	9,4	1,38	2,52	
Результат операцій з іноземною валютою	11 883	40 069	15 295	7 302	2,5	3,44	1,8	0,09	
Інші отримані операційні доходи	34 456	47 744	73 825	111 496	1,32	0,64	0,44	0,47	
Виплати на утримання персоналу, сплачені	15 839	10 442	26 875	10 243	1,99	1,56	1,41	0,93	
Адміністративні та інші операційні витрати, сплачені	5 089	9 033	13 804	19 123	1,56	1,35	0,86	1,01	
Податок на прибуток, сплачений	-5 065	13 850	5 940	29 955	0,25	1,18	0	0	
Грошові кошти, отримані/ (сплачені) від операційної діяльності до змін в операційних активах і зобов'язаннях	11 883	40 069	15 295	7 302	1,16	0,8	0,43	0,06	
Грошові кошти від інвестиційної діяльності									
Чисте збільшення/ зменшення коштів в інших банках	-	-	-	-372 530	-	-	-	-	

Продовження таблиці 2.9

Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів	249 482	241 961	108 130	328 309	3,73	0,23	1,39	4,22
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів	3 505	5 019	4 109	2 056	5,5	0,69	1,00	-
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів	51 840	20 780	26 464	35 234	0,4	0,41	3,38	0,73
Чисте збільшення/(зменшення) коштів банків	-	-	-	-	-	-	-	-
Чисте збільшення (зменшення) коштів клієнтів	46 728	-75 438	141 471	443 516	1,23	0,7	1,8	2,42
Чисте збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями	456	231	182	-	0,12	3,71	-	-
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань	981	-67	13 355	-14 534	4,7	0,94	12,33	-
Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань	3 982	7 707	17 183	36 549	81,96	0,96	3,6	3,73
Чисті грошові кошти, що отримані/ (використані) від операційної діяльності	-61 545	67 842	131 096	586 122	0,65	1,61	1,73	2,89
Грошові кошти від інвестиційної діяльності								
Придбання цінних паперів у портфелі банку на продаж	117 065	123 836	309 817	584 126	1,92	0,61	5,6	3,22
Придбання цінних паперів у портфелі банку до погашення	119 000	0	0	0	0,34	0	0	0
Придбання основних засобів	1 561	5 160	1 122	625	2,09	4,6	1,21	1,11
Надходження від реалізації основних засобів	-51	0	0	0	0	0	0	0
Придбання нематеріальних активів	-772	1 026	441	801	0,51	2,28	1,24	1,35

Продовження таблиці 2.9

Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від інвестиційної діяльності	84 511	0	221 486	585 552	0,37	0	5,51	3,16
Грошові кошти від фінансової діяльності								
Емісія простих акцій	-80 000	0	0	0	-	-	-	-
Дивіденди, що виплачені	60 157	0	0	0	-	-	-	-
Чисті грошові кошти, що отримані (отримані) від фінансової діяльності	-19 843	0	0	0	-	-	-	-
Вплив змін офіційного курсу Національного банку України на грошові кошти та їх еквіваленти	3 924	10 099	36 636	73 653	2,1	0,35	15,12	0,88
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	31 723	97 887	-172 003	74 201	1,73	2,30	0,01	72,0
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	43 417	75 140	173 027	1 024	1,85	1,8	2,02	1,00
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	75 140	173 027	1 024	75 246	1,8	2,02	1,00	1,22

Джерело: складено на основі річної звітності АТ «Кристалбанк» [39].

Графік документообігу документів АТ «Кристалбанк».

№ з/п	Назва документу	Створення документу			Перевірка документа			Передавання в архів	
		К-сть примірників	Відповідальний за оформлення	Відповідальний за виконання	Відповідальний за перевірку	Порядок подання	Граничний строк подання до бухгалтерії	Виконавець	Строк виконання
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Акт введення в експлуатацію ОЗ	1	Головний бухгалтер	М.В.О.				Головний бухгалтер	по закін. кварт.
2	Акт модернізації ОЗ	1	Головний бухгалтер	М.В.О.				Головний бухгалтер	по закін. кварт.
3	Акт ліквідації, списання ОЗ	1	Головний бухгалтер	М.В.О.				Головний бухгалтер	по закін. кварт.
4	Акт введення в експлуатацію МШП	1	Головний бухгалтер	М.В.О.				Головний бухгалтер	по закін. кварт.
5	Акт списання МШП	1	Головний бухгалтер	М.В.О.				Головний бухгалтер	по закін. кварт.
6	Нарахування амортизації		Головний бухгалтер	Головний бухгалтер				Головний бухгалтер	по закін. кварт.
7	Прихідна накладна (ОЗ)	1	Головний бухгалтер	М.В.О.				Головний бухгалтер	по закін. кварт.
8	Прихідна накладна (МШП)	1	Головний бухгалтер	М.В.О.				Головний бухгалтер	по закін. кварт.

Продовження таблиці 2.11

9	Прихідна накладна	1				Момент отрим.	по зак.міс.		по закін. кварт.
10	Накладна переміщення					Момент отрим.	по зак.міс.		по закін. кварт.
11	Акт списання					Момент отрим.	по зак.міс.		по закін. кварт.
12	Прибутковий касовий ордер	1			Головний бухгалтер	Щоденно	по зак.міс.		по закін. кварт.
13	Видатковий касовий ордер	1			Головний бухгалтер	Щоденно	по зак.міс.		по закін. кварт.
14	Касова книга	1			Головний бухгалтер	Щоденно			по закін. кварт.
15	Чекова книжка	1			Головний бухгалтер	Щоденно			по закін. кварт.
16	Платіжне доручення	1			Головний бухгалтер	Щоденно	по зак.міс.		по закін. кварт.
17	Банківська виписка	1			Головний бухгалтер	Щоденно	по зак.міс.		по закін. кварт.
18	Розхідна накладна	2				Реєстром	щопонеділка		по закін. кварт.
19	Накладна на повернення						по зак. місяця		по закін. кварт.
20	Акт звірки за кожний квартал	1		Згідно розпор.			по зак. кв.		по закін. кварт.
21	Авансові звіти	1	М.В.О.		Головний бухгалтер		по зак. міс.		по закін. кварт.

Продовження таблиці 2.11

22	Формування статутного фонду			Головний бухгалтер				
23	Нарахування фондів на з/пл. і з/пл. співробітників					5 числа по зак.міс		по закін. кварт.
24	Табель обліку робочого часу	1				1,19 чис.міс.		по закін. кварт.
25	Наказ про прийом на роботу	1						
26	Наказ про переведення на іншу роботу	1						
27	Наказ про надання відпустки	1						
28	Особовий рахунок	1						
29	Нарахування з/плати, відпускних, лікарняних, компенсації					5 числа по зак.міс		по закін. кварт.
30	Платіжна відомість 1 пол.місяця							по закін. кварт.
31	Платіжна відомість 2 пол.місяця							по закін. кварт.
32	Формування реєстру виданих податкових накладних:							
33	Формування реєстру отриманих податкових накладних							

Продовження таблиці 2.11

34	перевірка правильності оформлення податкових наклад.								
35	- товари	1			Головний бухгалтер	Момент отрим.	15 числа по зак.міс	Головний бухгалтер	по закін. кварт.
36	- надані послуги	1			Головний бухгалтер	Момент отрим.	15 числа по зак.міс	Головний бухгалтер	по закін. кварт.
37	Акт виконаних робіт, наданих послуг:	1	Головний бухгалтер		Головний бухгалтер		15 числа по зак.міс	Головний бухгалтер	по закін. кварт.
38	Бухгалтерська довідка	1	Головний бухгалтер		Головний бухгалтер	Момент складання	15 числа по зак.міс	Головний бухгалтер	по закін. кварт.

Джерело: складено на основі [39].

Інформаційна база для аналізу розрахунків з оплати праці

<ul style="list-style-type: none"> - Форма № 1-ПВ «Звіт з праці». - Форма № 3-ПВ «Звіт про використання робочого часу». - Форма № 6-ПВ «Звіт про кількість працівників, їхній якісний склад і професійне навчання». - Форма № 1-ПВ (умови праці). «Звіт про стан умов праці, пільги й компенсації за роботу зі шкідливими умовами праці». - Форма № 1-ПВ (заборгованість) «Звіт про стан заборгованості по виплаті заробітної плати» 	<ul style="list-style-type: none"> - Інформація про фактичну укомплектованість кадрів; - колективний договір підприємства; - Положення про оплату праці та преміювання; - інші внутрішні нормативні документи з питань організації та оплати праці, типові форми договорів підряду та контракту; - матеріали обліку використання праці та нарахування заробітної плати; - рішення про додаткове стимулювання, його форми та розміри.
---	--

Джерело: складено на основі [21; ст.34].

Відомості про аудиторський звіт незалежного аудитора, наданий за результатами аудиту фінансової звітності емітента аудитором (аудиторською фірмою) за звітний період з 01.01.2016 р. по 31.01.2016 рік.

1.	Найменування аудиторської фірми (П. І. Б. аудитора - фізичної особи - підприємця)	ТОВ "Інтер-аудит"
2.	Код за ЄДРПОУ (реєстраційний номер облікової картки* платника податків - фізичної особи)	30634365
3.	Місцезнаходження аудиторської фірми, аудитора	01133, м. Київ, бульв. Лесі Українки, буд. 10, кв. 61
4.	Номер та дата видачі свідоцтва про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів, виданого Аудиторською палатою України	2248 26.01.2001
5.	Реєстраційний номер, серія та номер, дата видачі та строк дії свідоцтва про внесення до реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів**	316 П 00316 24.09.2020
6.	Звітний період, за який проведений аудит фінансової звітності	2016
7.	Думка аудитора***	умовно-позитивна
Текст аудиторського висновку (звіту).		
8.	Найменування аудиторської фірми (П. І. Б. аудитора - фізичної особи - підприємця)	ТОВ "Інтер-аудит"
9.	Код за ЄДРПОУ (реєстраційний номер облікової картки* платника податків - фізичної особи)	30634365
10.	Місцезнаходження аудиторської фірми, аудитора	01133, м. Київ, бульв. Лесі Українки, буд. 10, кв. 61
11.	Номер та дата видачі свідоцтва про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів, виданого Аудиторською палатою України	2248 26.01.2001
12.	Реєстраційний номер, серія та номер, дата видачі та строк дії свідоцтва про внесення до реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів**	316 П 00316 24.09.2020

Текст аудиторського висновку (звіту)
№ 858 "27" лютого 2016 року м. Київ

Цей звіт адресується :

- Керівництву ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК";
- Національному банку України.

I. Звіт щодо Фінансової звітності

Ми провели аудит Фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРИСТАЛБАНК» (далі – ПАТ «КРИСТАЛБАНК», Банк), що додається, яка включає: Звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2016 року, Звіт про прибутки і збитки, Звіт про сукупний дохід, Звіт про зміну у власному капіталі, Звіт про рух грошових коштів за прямим методом за рік, що закінчився на зазначену дату, стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснювальні примітки (далі – Річна фінансова звітність, Фінансові звіти).

Відповідальність управлінського персоналу за Фінансову звітність Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання цієї фінансової звітності у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності, нормативно-правових актів Національного банку України та за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання Фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудитора

Відповідальністю аудитора є висловлення думки щодо цієї Фінансової звітності на основі результатів аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання відповідних етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що Фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриття у Фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень Фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання Банком Фінансової звітності з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам. Аудит включає також оцінку відповідності використання облікової політики, прийнятності облікових оцінок, зроблених управлінським персоналом, та загального подання Фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримали достатні і належні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Висловлення думки

На нашу думку, Фінансова звітність відображає достовірно в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРИСТАЛБАНК» станом на кінець дня 31 грудня 2016 року, його фінансові результати, рух власного капіталу, рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Пояснювальний параграф

Звертаємо увагу на статтю зобов'язань Звіту про фінансовий стан Кошти клієнтів, розмір якої становить 656 008 тис.грн. (455 799 тис.грн. на 01.01.2016 року) (Примітка 13). Суттєву частку цієї статті становлять строкові кошти 170 546 тис.грн. однієї юридичної особи, а також поточні та строкові рахунки небанківських фінансових установ 149 309 тис.грн. (Примітка 13.2).

Продовження таблиці 2.16

На думку менеджменту, Банк, розуміючи описані вище ризики, тримає незнижувальний залишок коштів в державних цінних паперах (цінних паперах, що рефінансуються НБУ), які відображаються згідно вимог НБУ у статистичні звітності як активи зі строком «на вимогу». Таким чином кумулятивний розрив до 31 дня складає -14 681 тис. грн. або 1,7% активів банку і є цілком контрольованим Банком.

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», «Положення про порядок подання банками до Національного банку України звіту аудитора за результатами щорічної перевірки фінансової звітності» (Затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 9 вересня 2003 р. № 389, зі змінами) додаткова інформація про аудиторську думку стосовно: відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками станом на 01 січня 2017 року та щодо дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку з питань: внутрішнього контролю; внутрішнього аудиту; визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями; визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними; достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку, а також операцій із пов'язаними з банком особами; ведення бухгалтерського обліку, наведено в окремому розділі цього звіту «Звіт щодо вимог нормативних актів Національного банку України».

II. Звіт щодо вимог нормативних актів Національного банку України

Цей Звіт є розділом Аудиторського звіту № 858 від «27» лютого 2017 року та складений відповідно до вимог законодавства України, нормативних актів Національного банку України та Міжнародних стандартів аудиту Міжнародної федерації бухгалтерів (IFAC), прийнятими в якості Національних стандартів аудиту згідно з рішенням Аудиторської палати України від 18.04.2003 № 122/2.

Питання, викладені нижче, розглядалися лише в рамках проведеного нами аудиту Фінансової звітності Банку за 2016 рік, на основі вибіркового тестування та принципу суттєвості та аналізі подій після звітного періоду відповідно до вимог Міжнародних стандартів аудиту.

Застосовані нами процедури не мали за мету визначити всі недоліки або інші порушення і, таким чином, вони не мають розглядатись як свідчення про відсутність будь-яких недоліків та/або порушень у діяльності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРИСТАЛБАНК».

Звіт включає інформацію щодо відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками станом на 01 січня 2017 року та щодо дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку з питань:

- внутрішнього контролю;
- внутрішнього аудиту;
- визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;
- визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними;
- достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку, а також операцій із пов'язаними з банком особами;
- ведення бухгалтерського обліку.

1. Загальна інформація про Банк

Повне найменування банку: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Скорочена назва Банку: ПАТ «КРИСТАЛБАНК».

Місцезнаходження Банку: Україна, 04053, м. Київ, вул. Кудрявський узвіз, 2. Банк зареєстрований 16 грудня 2014 року Національним банком України відповідно до ст. 42 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та є правонаступником

Продовження таблиці 2.16

ПАТ «ПЕРЕХІДНИЙ БАНК «КРИСТАЛБАНК» і має банківську Ліцензію НБУ №276 від 29 квітня 2015 року на право здійснення банківських операцій.

Протягом 2016 року Банк здійснював свою діяльність в межах отриманих ліцензій та дозволів.

2. Аналіз відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення В ході проведення аудиту, нами було здійснено вибіркочу перевірку правильності формування «Звіту про структуру активів та пасивів за строками до погашення» станом на 01 січня 2017 року (форма № 631) (далі - Звіт), інформація з якого використовується для розрахунку нормативів ліквідності відповідно до порядку, визначеного «Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні», затвердженою постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 року № 368 (зі змінами). За даними статистичної звітності Банку станом на 31.12.2016 року спостерігається чиста невідповідність за строком погашення "від 2 до 7 днів" 5 580 тис.грн., а також чиста невідповідність за строком погашення "від 8 до 31 днів" 129 119 тис.грн. Разом з цим, має місце позитивний розрив ліквідності зі строком «на вимогу» складає 120 103 тис. грн. Завдяки цьому кумулятивний розрив до 31 дня складає -14 681 тис. грн. або 1,7% активів банку, є цілком контрольованим Банком і не несе загрози його ліквідності.

3. Дотримання вимог щодо внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту Банку

Перевірку й оцінку ефективності функціонування системи внутрішнього контролю в Банку здійснює Служба внутрішнього аудиту, яка інформує Спостережну раду та Правління Банку про результати перевірок.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року робота Служби внутрішнього аудиту (далі - Служба) регламентувалась наступними внутрішніми документами Банку:

- Положенням про Службу внутрішнього аудиту ПАТ «КРИСТАЛБАНК», затвердженим Рішенням Спостережної ради від 24 червня 2016 року (протокол № 60);

- Положенням про проведення аудиторської перевірки Службою внутрішнього аудиту ПАТ «КРИСТАЛБАНК», затвердженим Рішенням Спостережної ради від 24 червня 2016 року (протокол № 60);

- Порядком оцінки якості роботи Служби внутрішнього аудиту в ПАТ «КРИСТАЛБАНК», затвердженим Рішенням Спостережної ради від 24 червня 2016 року (протокол № 60);

- Посадовою інструкцією начальника Служби внутрішнього аудиту ПАТ «КРИСТАЛБАНК».

Відповідно до Положення про Службу внутрішнього аудиту Служба безпосередньо підпорядковується Спостережній раді Банку.

Головною метою діяльності Служби є здійснення перевірки й оцінки ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, надання об'єктивних суджень, висновків і оцінок щодо достатності та ефективності роботи систем управління ризиками, відповідності цих систем видам та обсягам здійснюваних Банком операцій, і внутрішнього контролю Банку.

Основним завданням Служби є сприяння адекватності системи внутрішнього контролю Банку та операційних процедур, а також здійснення неупередженої та об'єктивної оцінки фінансової, операційної, інших систем і процедур контролю в Банку, оцінка та аналіз виконання посадовими особами і персоналом Банку Статуту, внутрішніх положень Банку щодо проведення операцій.

У 2016 році Служба проводила аудиторські перевірки відповідно до Плану проведення аудиторських перевірок Службою внутрішнього аудиту ПАТ «КРИСТАЛБАНК», затвердженого на 2016 рік рішенням Спостережної ради Банку від 03.02.2016 (протокол №11-1). Оцінка ефективності системи внутрішнього контролю за результатами проведених перевірок Служба надавала безпосередньо Спостережній раді та Правлінню Банку. Графік проведення перевірок Службою внутрішнього аудиту відповідає затвердженому плану.

Продовження таблиці 2.16

Опис структури системи управління ризиками в Банку та основні завдання її складових викладено у примітці до річної фінансової звітності Банку «Управління фінансовими ризиками».

Система ризик-менеджменту в Банку охоплює всі його структурні підрозділи – від управлінського рівня (Спостережна рада та Правління) до рівня, на якому, безпосередньо приймаються та/або генеруються ризики.

Основними завданнями системи управління ризиками є забезпечення своєчасної ідентифікації притаманних Банку ризиків, їх оцінка та вжиття заходів щодо оптимізації (мінімізації) їх впливу, ефективна взаємодія підрозділів на всіх організаційних рівнях та вирішення конфлікту інтересів, що виникає у процесі управління ризиками.

У своїй діяльності Банк використовує власні Політики, Методики та Інструкції, що стосуються процедур управління основними банківськими ризиками.

На нашу думку, процедури внутрішнього контролю та аудиту протягом 2016 року, які здійснює Служба внутрішнього аудиту, в цілому відповідають нормативно-правовим актам Національного банку України та забезпечують адекватний контроль за ризиками Банку, однак потребують удосконалення в частині більш поглибленого аналізу кредитного ризику.

4. Дотримання вимог щодо визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями

4.1. Кредитний ризик за кредитами, наданими юридичним особам (та фізичним особам).

Інформація щодо обсягу та якості кредитного портфеля наведена у Примітці до річної Фінансової звітності Банку «Кредити та заборгованість клієнтів».

Банк здійснює кредитні операції згідно з вимогами законодавства України та нормативних актів Національного банку України.

Перед розглядом питання про надання кредитних коштів, Банком проводиться оцінка кредитоспроможності позичальників та визначається застава вартість майна, що пропонується в забезпечення, оцінюється його ліквідність.

Рішення про надання кредитних коштів приймається Кредитним комітетом Банку.

Крім кредитів, що надавались клієнтам протягом 2016 року безпосередньо Банком, на балансі обліковується заборгованість позичальників, що були передані ПАТ «КРИСТАЛБАНК» відповідно до «Плану врегулювання неплатоспроможного ПАТ «ТЕРРА БАНК», затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 13.10.2014 року (зі змінами).

Більша частина отриманих ПАТ «КРИСТАЛБАНК» кредитів відповідно до «Плану врегулювання неплатоспроможного ПАТ «ТЕРРА БАНК» є проблемними та їх погашення планується здебільшого з використанням претензійно-судових заходів та примусової реалізації застави/іпотеки.

Заборгованість за кредитами (без врахування суми сформованого резерву), що обліковується на балансі Банку станом на кінець дня 31 грудня 2016 року становила 178 481 тис. грн. (примітка 7).

Банк з метою формування спеціальних резервів за активними операціями здійснює оцінку ризиків фінансових інструментів, починаючи з дати визнання в обліку до дати припинення такого визнання відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» Банк самостійно встановлює порядок визначення показника ризику активної операції в межах діапазонів, визначених для відповідних категорій якості активів, у тому числі з урахуванням іншої інформації, що забезпечує об'єктивну оцінку подій та обставин, які можуть свідчити про наявність ризиків погашення боргу боржником із перевищенням строків, передбачених умовами договору або невиконанням договірних умов.

Продовження таблиці 2.16

Банк під час розрахунку резерву використовує ринкову (справедливу) вартість забезпечення у вигляді застави нерухомого майна, транспортних засобів, об'єктів у формі цілісного майнового комплексу, устаткування, майнових прав на нерухоме майно, вироби, товари, виходячи з оцінки такого майна, проведеної незалежними оцінювачами, що мають відповідні кваліфікаційні свідоцтва.

Розмір резервів за кредитами, що сформований у відповідності до вимог МСФЗ станом на кінець дня 31 грудня 2016 року становив 23 683 тис. грн.

На нашу думку,

- в Річній фінансовій звітності Банку, адекватно відображено дані про структуру кредитного портфелю Банку у відповідності до вимог МСФЗ;

- якість кредитного портфелю не можна вважати задовільною враховуючи наявність в ньому станом на кінець дня 31.12.2016 року значної частки непрацюючих кредитів, отриманих від неплатоспроможного ПАТ «ТЕРРА БАНК», погашення яких планується за рахунок примусового стягнення та реалізації забезпечення.

4.2. Кредитний ризик за цінними паперами та інвестиціями в інші компанії Інформація щодо портфеля цінних паперів Банку наведена в Примітці до річної фінансової звітності Банку «Цінні папери в портфелі банку до погашення» та в Примітці "Цінні папери в портфелі банку на продаж".

Портфель цінних паперів до погашення Банку станом на кінець дня 31 грудня 2016 року складається з депозитних сертифікатів Національного банку України та його балансова вартість склала 450 962 тис. грн.

Портфель цінних паперів на продаж станом на кінець дня 31 грудня 2016 року складається з державних облігацій України та його балансова вартість склала 28 339 тис. грн.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року Банк не формував резервів під знецінення цінних паперів.

На нашу думку:

- інформація Банку адекватно відображає структуру портфеля цінних паперів;
- якість портфеля цінних паперів можна вважати доброю.

4.3. Стан дебіторської заборгованості.

Дебіторська заборгованість Банку, без врахування сформованих резервів, станом на звітну дату складає 2 509 тис. грн., що становить 0,29% від загальної суми активів Банку.

Обсяг резервів, сформованих під дебіторську заборгованість за вимогами МСФО станом на звітну дату за даними Банку складає 1 032 тис. грн, що становить 37 % від обсягу дебіторської заборгованості. Недоліків у формуванні резервів за дебіторською заборгованістю нами не встановлено.

На нашу думку, якість дебіторської заборгованості можна вважати задовільною, а враховуючи її несуттєву частку в загальних активах, якість дебіторської заборгованості не несе ризику для фінансового стану Банку.

5. Дотримання вимог щодо визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними Інформація щодо обсягів операцій з пов'язаними особами наведена в Примітці до річної фінансової звітності Банку «Операції з пов'язаними сторонами».

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року залишки за операціями з пов'язаними особами становили:

- Кредити та заборгованість клієнтів – 71 тис. грн.;
- Резерв під заборгованість за кредитами – (32) тис. грн.;
- Кошти клієнтів – 83 418 тис. грн.;
- Резерви за зобов'язаннями – 7 тис. грн.;
- Інші зобов'язання – 5 129 тис. грн.

Продовження таблиці 2.16

Відповідно до вимог ст. 12 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», ст. 68 гл. XIII Закону України «Про банки та банківську діяльність», постанови Правління Національного банку України №373 від 24.10.2011 «Про затвердження Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», інших нормативно-правових актів Національного банку України, річна фінансова звітність Банку складається відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та відповідає вимогам діючих МСФЗ, які є обов'язковими для виконання на дату складання фінансової звітності.

На нашу думку, протягом звітного року бухгалтерський облік Банку:

- відповідав вимогам нормативно-правових актів Національного банку України;
- забезпечував належний рівень адекватності внутрішнім положенням.

Генеральний директор

Аудиторської фірми ТОВ «Інтер-аудит»

Свідоцтво про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності від 26.01.2001 р. №2248 (продовжено рішенням Аудиторської палати України від 24.09.2015р. №315/3 – до 24.09.2020р.)

Свідоцтво Національного банку України про включення до Реєстру аудиторських фірм, які мають право на проведення аудиторських перевірок банків від 17.09.2012 року №0000007 (строком дії до 17.09.2017 р.)

Сертифікат аудитора банків Аудиторської палати України №0019 (термін чинності продовжено Рішенням Аудиторської палати України від 24.12.2014 № 304/2 – до 01.01.2020р.)

Свідоцтво про внесення до реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів реєстраційний номер 316 Серія П № 000316 (строком дії до 24.09.2020р.)

Денисюк О.В.

«27» лютого 2017 року м. Київ

Відомості про аудиторський звіт незалежного аудитора, наданий за результатами аудиту фінансової звітності емітента аудитором (аудиторською фірмою) за звітний період з 01.01.2017 р. по 31.01.2017 рік.

Найменування аудиторської фірми (П. І. Б. аудитора - фізичної особи - підприємця)	ТОВ "Інтер-аудит"
Код за ЄДРПОУ (реєстраційний номер облікової картки* платника податків — фізичної особи)	30634365
Місцезнаходження аудиторської фірми, аудитора	01133, м. Київ, бульв. Лесі Українки, б.10, кв. 61
Номер та дата видачі свідоцтва про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів, виданого Аудиторською палатою України	2248 26.01.2001
Реєстраційний номер, серія та номер, дата видачі та строк дії свідоцтва про внесення до реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів**	316 П 00316 24.09.2020
Номер та дата видачі свідоцтва про відповідність системи контролю якості, виданого Аудиторською палатою України	0019 24.12.2014
Звітний період, за який проведений аудит фінансової звітності	01.01.2017 31.12.2017
Думка аудитора***	безумовно-позитивна
Пояснювальний параграф (у разі наявності) Пояснювальний параграф Звертаємо увагу на статтю зобов'язань Звіту про фінансовий стан Кошти клієнтів, розмір якої становить 904 730 тис. грн. (656 008 тис. грн. на 01.01.2017 року)	

Продовження таблиці 2.17

(Примітка 13). Суттєву частку цієї статті становлять кошти на поточних рахунках - 111 109 тис. грн. однієї юридичної особи, а також поточні та строкові рахунки небанківських фінансових установ 127 992 тис. грн. (Примітка 13.2), що свідчить про високу концентрацію. На думку менеджменту, Банк, розуміючи описані вище ризики, тримає незнижувальний залишок коштів в державних цінних паперах (цінних паперах, що рефінансуються НБУ).

Короткий опис нашого аудиторського підходу Ключові питання аудиту:

- Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів;
- Активи на продаж (заставне майно, що перейшло у власність банку).

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питання, описаного в розділі «Наша думка», ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Суттєвість

Наші процедури направлені на збір свідчень (доказів) про відсутність викривлень та/або пропусків доречної інформації у фінансовій звітності. Викривлення (пропуски) вважаються несуттєвими якщо вони окремо або в сукупності не здатні впливати на економічні рішення користувачів.

У зв'язку з цим ми встановили певні кількісні порогові значення для суттєвості. Ці порогові значення визначають обсяг наших аудиторських процедур, їх характер, та оцінку впливу (суттєвий /не суттєвий) на фінансову звітність Банку.

Суттєвість (матеріальність) на рівні Банку: 18 млн. грн.

Ми визначили суттєвість як 1,5% від вартості активів Банку. Ми прийняли рішення використовувати 1,5% на основі нашої мережевої методології аудиту (Stowe підхід), яка залежить від виду бізнесу та контрольного значення вартості активів, та відповідає МСА.

Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів. Ми зосередили свою увагу на цій області, оскільки управлінський персонал робить складні професійні судження щодо строків визнання знецінення та оцінки розміру такого знецінення. Зокрема, для суттєвої частки кредитів, особливо юридичних осіб, таке професійне судження застосовується до подій дефолту, строків реалізації, витрат на реалізацію, та очікуваних грошових потоків від реалізації застав та інших видів забезпечень.

Примітка 4. «Принципи облікової політики» та Примітка 7. «Кредити та заборгованість клієнтів» до фінансової звітності надають детальну інформацію стосовно резерву під заборгованість за кредитами.

Наш підхід до аудиту. Ми визначили вибірку кредитів, які становили значну частину загальної суми сукупного кредитного портфелю.

Наша перевірка охоплювала наступні питання:

- Чи були ознаки знецінення належним чином ідентифіковані.
- У разі виявлення менеджментом ознак знецінення ми проаналізували майбутні грошові потоки і перевірили розрахунок кредитного ризику.
- Ми протестували модель визначення події дефолту на основі оцінки фінансового стану боржників.

Ми не виявили суттєвих невідповідностей в результаті проведеної роботи.

Активи на продаж (заставне майно, що перейшло у власність банку).

Заставне майно, що перейшло у власність банку станом на звітну дату оцінене в у звіті про фінансовий стан за вартістю 88 893 тис. грн. (станом на кінець 2016 року 75 656 тис. грн.).

Продовження таблиці 2.17

Дана категорія активів, щодо якої банком здійснюються планові заходи з продажу, переважно представлена об'єктами нерухомого майна. З огляду на відносну величину (категорія активів становить 7 відсотків від загальної вартості активів) ця область була ключовим питанням аудиту.

Ризики.

Управлінський персонал з метою оцінки заставного майна в категорію Активи на продаж (в результаті добровільного відчуження боржниками або примусового стягнення) переважно опирався на

думку зовнішніх експертів або на думку внутрішніх експертів оцінювачів.

Суттєва частка об'єктів в складі Активів на продаж була оприбуткована ще в 2015 та 2016 роках і до цього часу не реалізована хоча продовжує обліковуватися за первісною вартістю.

Ми отримали для аудиту звіти оцінювачів.

Ми перевірили право власності станом на звітну дату у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

Ми ознайомилися з судовими рішеннями (дивіться Примітку 33. Події після дати балансу) щодо окремого об'єкту, що тривалий час був у складі Активів на продаж і знову класифікований як такий після звітної дати.

У зв'язку з притаманною економіці нестабільністю та відсутністю організованого ринку нерухомості ставки вартості квадратного метру нерухомого майна мають високу волатильність і діапазон таких ставок – досить широкий. Тому дати оцінку категорії Активи на продаж як об'єкту з достатньою, як поточного активу, ліквідністю складно.

Тому ми рекомендували менеджменту банку протягом 2018 року ретельно відстежувати ринок нерухомості та у разі необхідності переглянути вартість Активів на продаж у бік зменшення.

Інформація, за винятком фінансової звітності та звіту аудитора щодо неї Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Інша інформація включає Річний звіт емітента Банку (але не включає наш аудиторський звіт щодо фінансової звітності), що як очікується, буде розміщений Банком, відповідно до Положення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 2826 від 03.12.2013р. (із змінами) «Про розкриття інформації емітентами цінних паперів».

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо у висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Відповідальність управлінського персоналу та осіб відповідальних за корпоративне управління та фінансову звітність Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності.

Продовження таблиці 2.17

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує.

Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки;

вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність.

Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або,

якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності

включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення;

- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Банку для висловлення думки щодо фінансової звітності.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

Продовження таблиці 2.17

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності звітного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

***

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», «Положення про порядок подання банками до Національного банку України звіту аудитора за результатами щорічної перевірки

фінансової звітності» (Затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 9 вересня 2003 р. № 389, зі змінами) додаткова інформація про аудиторську думку стосовно: відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками станом на 01 січня 2018 року та щодо дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку з питань: внутрішнього контролю; внутрішнього аудиту; визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями; визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними; достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку, а також операцій із пов'язаними з банком особами; ведення бухгалтерського обліку, наведено в окремому розділі цього звіту «Звіт щодо вимог нормативних актів Національного банку України».

Генеральний директор Денисюк О.В.

Аудиторської фірми ТОВ «Інтер-аудит»

Свідоцтво про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності

від 26.01.2001 р. №2248 (продовжено рішенням Аудиторської палати України від 24.09.2015р. №315/3 – до 24.09.2020р.)

Свідоцтво про внесення до реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів реєстраційний номер 316 Серія П № 000316 (строком дії до 24.09.20р.)

Сертифікат аудитора банків Аудиторської палати України №0019 (термін чинності продовжено Рішенням Аудиторської палати України від 24.12.2014 № 304/2 – до 01.01.2020р.) Свідоцтво про внесення до реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів реєстраційний номер 316 Серія П № 000316 (строком дії до 24.09.2020р.) «15» березня 2018 року м. Київ

Номер та дата договору на проведення аудиту	932 27.10.2017
Дата початку та дата закінчення аудиту	14.02.2018, 14.03.2018
Дата аудиторського висновку (звіту)	15.03.2018
Розмір винагороди за проведення річного аудиту, грн	220000

Текст аудиторського висновку (звіту)

№ 1003

"15" березня 2018 року м. Київ

Цей звіт адресується :

Керівництву ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК";

Національному банку України

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

I. Звіт щодо Фінансової звітності

Думка

На нашу думку, Фінансова звітність відображає достовірно в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРИСТАЛБАНК» (далі – "Банк") станом на кінець дня 31 грудня 2017 року, його фінансові результати, рух власного капіталу, рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

До складу перевіреної фінансової звітності Банку входять:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2017 року,
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 рік,
- Звіт про власний капітал за 2017 рік,
- Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2017 рік,
- Примітки до річної фінансової звітності за 2017 рік, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

Пояснювальний параграф

Звертаємо увагу на статтю зобов'язань Звіту про фінансовий стан Кошти клієнтів, розмір якої становить 904 730 тис. грн. (656 008 тис. грн. на 01.01.2017 року) (Примітка 13). Суттєву частку цієї статті становлять кошти на поточних рахунках 111 109 тис. грн. однієї юридичної особи, а також поточні та строкові рахунки небанківських фінансових установ 127 992 тис. грн. (Примітка 13.2), що свідчить про високу концентрацію.

На думку менеджменту, Банк, розуміючи описані вище ризики, тримає незнижувальний залишок коштів в державних цінних паперах (цінних паперах, що рефінансуються НБУ).

Короткий опис нашого аудиторського підходу.

Ключові питання аудиту:

- Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів;
- Активи на продаж (заставне майно, що перейшло у власність банку).

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питання, описаного в розділі «Наша думка», ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Суттєвість Наші процедури направлені на збір свідчень (доказів) про відсутність викривлень та/або пропусків доречної інформації у фінансовій звітності. Викривлення (пропуски) вважаються несуттєвими якщо вони окремо або в сукупності не здатні впливати на економічні рішення користувачів.

У зв'язку з цим ми встановили певні кількісні порогові значення для суттєвості. Ці порогові значення визначають обсяг наших аудиторських процедур, їх характер, та оцінку впливу (суттєвий /не суттєвий) на фінансову звітність Банку.

Суттєвість (матеріальність) на рівні Банку: 18 млн. грн.

Ми визначили суттєвість як 1,5% від вартості активів Банку. Ми прийняли рішення використовувати 1,5% на основі нашої мережевої методології аудиту (Crowe підхід), яка

Продовження таблиці 2.17

емітента Банку (але не включає наш аудиторський звіт щодо фінансової звітності), що як очікується, буде розміщений Банком, відповідно до Положення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 2826 від 03.12.2013р. (із змінами) «Про розкриття інформації емітентами цінних паперів».

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо у висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Відповідальність управлінського персоналу та осіб відповідальних за корпоративне управління та фінансову звітність Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності. Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності. Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити

Продовження таблиці 2.17

безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення;

- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Банку для висловлення думки щодо фінансової звітності. Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності звітного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

***

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», «Положення про порядок подання банками до Національного банку України звіту аудитора за результатами щорічної перевірки фінансової звітності» (Затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 9 вересня 2003 р. № 389, зі змінами) додаткова інформація про аудиторську думку стосовно: відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками станом на 01 січня 2018 року та щодо дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку з питань: внутрішнього контролю; внутрішнього аудиту; визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями; визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними;

достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку, а також операцій із пов'язаними з банком особами; ведення бухгалтерського обліку, наведено в окремому розділі цього звіту «Звіт щодо вимог нормативних актів Національного банку України».

II. Звіт щодо вимог нормативних актів Національного банку України

Нами підготований Аудиторський звіт № 1003 від «15» березня 2018 року.

Відповідно до вимог статті 69 Закону України "Про банки та банківську діяльність" та пункту 3.3 «Положення про порядок подання банками до Національного банку України звіту аудитора за результатами щорічної перевірки фінансової звітності» нами надається додаткова інформація (оцінка), яка стосується річної фінансової звітності за 2017 рік.

Продовження таблиці 2.17

Звіт включає інформацію щодо відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками станом на 01 січня 2018 року та щодо дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку з питань:

- внутрішнього контролю;
- внутрішнього аудиту;
- визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;
- визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними;
- достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку, а також операцій із пов'язаними з банком особами;
- ведення бухгалтерського обліку.

Питання, викладені нижче, розглядалися лише в рамках проведеного нами аудиту Фінансової звітності Банку за 2017 рік, на основі вибіркового тестування та принципу суттєвості та аналізу подій після звітного періоду відповідно до вимог Міжнародних стандартів аудиту.

Застосовані нами процедури не мали за мету визначити всі недоліки або інші порушення і, таким чином, вони не мають розглядатись як свідчення про відсутність будь-яких недоліків та/або порушень у діяльності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРИСТАЛБАНК».

Наш підхід щодо виконання вимог Регулятора відносно розкриття інформації.

Переважно ми наводимо інформацію з питань, що вимагаються в наведеному вище пункті 3.3. Положення. У випадку, коли нами ідентифіковані невідповідності в адміністративній інформації банку, його внутрішніх процедурах ми приводимо оцінку впливу цього питання або ризиків існування недоліків у застосованих банком процедурах.

1. Загальна інформація про Банк

Повне найменування банку: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»
Скорочена назва Банку: ПАТ «КРИСТАЛБАНК».

Місцезнаходження Банку: Україна, 04053, м. Київ, вул. Кудрявський узвіз, 2.

Банк зареєстрований 16 грудня 2014 року Національним банком України відповідно до ст. 42 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та є правонаступником ПАТ «ПЕРЕХІДНИЙ БАНК «КРИСТАЛБАНК»

і має банківську Ліцензію НБУ №276 від 29 квітня 2015 року на право здійснення банківських операцій. Протягом 2017 року Банк здійснював свою діяльність в межах отриманих ліцензій та дозволів.

2. Аналіз відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення За даними статистичної звітності Банку станом на 31.12.2017 року спостерігається чиста невідповідність за строком погашення «на вимогу» 475 760 тис. грн., а також чиста невідповідність за строком погашення «овернайт (на 1 день)» 608 тис. грн. Разом з цим позитивний розрив ліквідності зі строком «до 31 дня» складає 346 810 тис. грн. Завдяки цьому кумулятивний розрив до 31 дня складає -129 557 тис. грн. або 10,5% активів банку, є цілком контрольованим Банком і не несе суттєвої загрози його ліквідності.

активів та пасивів за строками до погашення» станом на 01 січня 2018 року (форма № 631) (далі - Звіт), інформація з якого використовується для розрахунку нормативів ліквідності відповідно до порядку, визначеного Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 року № 368 (зі змінами), Банком були дотримані вимоги нормативно-правових документів Національного банку України .

Продовження таблиці 2.17

Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня 2017 року в діапазоні значень "На вимогу та менше 1 міс." суттєво збільшився в порівнянні з 2016 роком. Як видно із примітки 27 на це вплинула стаття зобов'язань Кошти клієнтів. Виявлена незбалансованість по строкам погашення активів та зобов'язань не вплинула на дотримання нормативів ліквідності, встановлених для комерційних банків. При формуванні «Звіту про структуру Під час аудиту ми не виявили нічого, що могло б свідчити про недостовірність даних форми №631, яка не є складовою частиною комплексу річної фінансової звітності.

3. Дотримання вимог щодо внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту Банку
Перевірку й оцінку ефективності функціонування системи внутрішнього контролю в Банку здійснює Служба внутрішнього аудиту, яка інформує Спостережну раду та Правління Банку про результати перевірок.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 року робота Служби внутрішнього аудиту (далі - Служба) регламентувалась наступними внутрішніми документами Банку:

- Положенням про Службу внутрішнього аудиту ПАТ «КРИСТАЛБАНК», затвердженим Рішенням Спостережної ради від 24 червня 2016 року (протокол № 60);

- Положенням про проведення аудиторської перевірки Службою внутрішнього аудиту ПАТ «КРИСТАЛБАНК», затвердженим Рішенням Спостережної ради від 24 червня 2016 року (протокол № 60);

- Порядком оцінки якості роботи Служби внутрішнього аудиту в ПАТ «КРИСТАЛБАНК», затвердженим Рішенням Спостережної ради від 24 червня 2016 року (протокол № 60);

- Посадовими інструкціями.

Відповідно до Положення про Службу внутрішнього аудиту Служба безпосередньо підпорядковується Спостережній раді Банку.

Головною метою діяльності Служби є здійснення перевірки й оцінки ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, надання об'єктивних суджень, висновків і оцінок щодо достатності та ефективності роботи систем управління ризиками, відповідності цих систем видам та обсягам здійснюваних Банком операцій, і внутрішнього контролю Банку.

Основним завданням Служби є сприяння адекватності системи внутрішнього контролю Банку та операційних процедур, а також здійснення неупередженої та об'єктивної оцінки фінансової, операційної, інших систем і процедур контролю в Банку, оцінка та аналіз виконання посадовими особами і персоналом Банку Статуту, внутрішніх положень Банку щодо проведення операцій.

У 2017 році Служба проводила аудиторські перевірки відповідно до Плану проведення аудиторських перевірок Службою внутрішнього аудиту ПАТ «КРИСТАЛБАНК», затвердженого на 2017 рік рішенням Спостережної ради Банку (протокол №134-1 від 30.12.2016).

Протягом 2017 року двічі змінювався начальник служби внутрішнього аудиту:

Є.І.Марченко звільнений з 28.02.2017 року. Відповідне рішення прийняте на позачерговому засіданні Спостережної ради (Протокол №8 від 24.02.2017 року).

С.О.Кондрашева призначена на посаду начальника Служби внутрішнього аудиту з 16.05.2017 року. Відповідне рішення щодо призначення С.О.Кондрашевої на посаду начальника Служби внутрішнього аудиту прийняте на позачерговому засіданні Спостережної ради (Протокол №40 від 15.05.2017 року).

С.О.Кондрашева звільнена з 28.08.2017 року. Відповідне рішення прийняте на позачерговому засіданні Спостережної ради (Протокол №92 від 21.08.2017 року).

Станом на 31.12.2017 року в банку відсутній керівник служби внутрішнього аудиту. При цьому Банком здійснювались заходи відповідно до порядку, встановленому законодавством, щодо погодження кандидатур на вказану посаду в Національному банку України.

Продовження таблиці 2.17

Штатна та фактична чисельність працівників підрозділу внутрішнього аудиту банку станом на 31.12.2017 року – за штатним розписом – 2, фактично – 1 (згідно із Звітом про роботу підрозділу внутрішнього аудиту ПАТ «КРИСТАЛБАНК» на «01» січня 2018 року)

Кількість проведених аудиторських перевірок протягом звітного періоду у відокремлених підрозділах банку 9 (згідно із Звітом про роботу підрозділу внутрішнього аудиту ПАТ «КРИСТАЛБАНК» на «01» січня 2018 року).

Оцінку ефективності системи внутрішнього контролю за результатами проведених перевірок Служба надавала безпосередньо Спостережній раді та Правлінню Банку.

Графік проведення аудиторських перевірок Службою внутрішнього аудиту відповідає графіку проведення аудиторських перевірок в затвердженому плані.

Відсутність в банку керівника Служби внутрішнього аудиту є порушенням Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України, затвердженого Постановою Правління НБУ № 311 від 10.05.2016.

Залишаються невирішеними питання, пов'язані з повним комплектуванням органу внутрішнього аудиту. На нашу думку, для об'єктивного виконання обов'язків заступник керівника підрозділу внутрішнього аудиту не повинен суміщати професійні та керівні функції тривалий час, як це фактично відбувається весь 2017 рік та після його завершення.

На нашу думку, процедури внутрішнього контролю та аудиту протягом 2017 року, які здійснює Служба внутрішнього аудиту, в цілому відповідають нормативно-правовим актам Національного банку України, однак потребують удосконалення в частині більш поглибленого аналізу кредитного ризику.

Опис структури системи управління ризиками в Банку та основні завдання її складових викладено у примітці до річної фінансової звітності Банку «Управління фінансовими ризиками».

Система ризик-менеджменту в Банку охоплює всі його структурні підрозділи – від управлінського рівня (Спостережна рада та Правління) до рівня, на якому, безпосередньо приймаються та/або генеруються ризики.

Основними завданнями системи управління ризиками є забезпечення своєчасної ідентифікації притаманних Банку ризиків, їх оцінка та вжиття заходів щодо оптимізації (мінімізації) їх впливу, ефективна взаємодія підрозділів на всіх організаційних рівнях та вирішення конфлікту інтересів, що виникає у процесі управління ризиками.

У своїй діяльності Банк використовує власні Політики, Методики та Інструкції, що стосуються процедур управління основними банківськими ризиками.

4. Дотримання вимог щодо визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями .

4.1. Кредитний ризик за кредитами, наданими юридичним особам (та фізичним особам).

Інформація щодо обсягу та якості кредитного портфеля наведена у Примітці до річної Фінансової звітності Банку «Кредити та заборгованість клієнтів».

Рішення про надання кредитних коштів приймається Кредитним комітетом Банку, з урахуванням лімітів відповідних повноважень відповідно до статуту.

Крім кредитів, що надавались клієнтам протягом 2017 року безпосередньо Банком, на балансі обліковується заборгованість позичальників, що були передані ПАТ «КРИСТАЛБАНК» відповідно до «Плану врегулювання неплатоспроможного ПАТ «ТЕРРА БАНК», затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 13.10.2014 року (зі змінами).

Більша частина отриманих ПАТ «КРИСТАЛБАНК» кредитів відповідно до «Плану врегулювання неплатоспроможного ПАТ «ТЕРРА БАНК» є проблемними та їх погашення планується здебільшого з використанням претензійно-судових заходів та примусової реалізації застави/іпотеки.

Продовження таблиці 2.17

Заборгованість за кредитами (без врахування суми сформованого резерву), що обліковується на балансі Банку станом на кінець дня 31 грудня 2017 року становила 403090 тис. грн. (на кінець 2016 року 202 164 тис. грн.) [примітка 7].

Банк з метою формування спеціальних резервів за активними операціями здійснює оцінку ризиків фінансових інструментів, починаючи з дати визнання в обліку до дати припинення такого визнання відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка»

Банк самостійно встановлює порядок визначення показника ймовірності дефолту активної операції в межах діапазонів, визначених для відповідних категорій активів, у тому числі з урахуванням іншої інформації, що забезпечує об'єктивну оцінку подій та обставин, які можуть свідчити про наявність ризиків погашення боргу боржником із перевищенням строків, передбачених умовами договору або невиконанням договірних умов.

Банк під час розрахунку резерву використовує ринкову (справедливу) вартість забезпечення у вигляді застави нерухомого майна, транспортних засобів, об'єктів у формі цілісного майнового комплексу, устаткування, майнових прав на нерухоме майно, вироби, товари, виходячи з оцінки такого майна, проведеної оцінювачами, що мають відповідні кваліфікаційні свідоцтва. Розмір резервів за кредитами, що сформований у відповідності до вимог МСФЗ станом на кінець дня 31 грудня 2017 року становив 31 165 тис. грн. (на кінець 2016 року 23 683 тис. грн.) В рамках нашого аудиту ми провели оцінку активів Банку у відповідності до Технічного завдання, розробленого з метою здійснення оцінки якості активних банківських операцій банку, визначення впливу макроекономічних сценаріїв на фінансовий стан, розмір та достатність (адекватність) регулятивного капіталу та основного капіталу банку на трирічний прогностичний період. Це завдання було затверджене рішенням НБУ відповідно до вимог Положення про здійснення оцінки стійкості банків та банківської системи України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 22 грудня 2017 року №141 (далі – Положення про оцінку стійкості банків).

Детальна інформація про оцінку активів Банку наводиться нами у відповідному Звіті про результати оцінки якості активів банку та прийнятності забезпечення за кредитними операціями, що підготовлений нами для Банку та Регулятора.

За нашими оцінками, розмір кредитного ризику за кредитами, що надані фізичним особам та юридичним особам (крім банків), що визначений з метою розрахунку регулятивного капіталу відповідає в усіх суттєвих аспектах вимогам

Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого Постановою Національного банку від 30.06.2016 № 351 (далі "Положення №351"). Визначений відповідно до вимог Регулятора, що викладені в Положенні №351, розмір кредитного ризику за кредитами наданими юридичним особам та фізичним особам становить 67 172 тис. грн..

4.2. Кредитний ризик за цінними паперами та інвестиціями в інші компанії Інформація щодо портфеля цінних паперів Банку наведена в Примітці до річної фінансової звітності Банку «Цінні папери в портфелі банку до погашення» та в Примітці "Цінні папери в портфелі банку на продаж".

Портфель цінних паперів до погашення Банку станом на кінець дня 31 грудня 2017 року складається з депозитних сертифікатів Національного банку України та його балансова вартість склала 420 542 тис. грн. Портфель цінних паперів на продаж станом на кінець дня 31 грудня 2017 року складається з державних облігацій України та його балансова вартість склала 107 645 тис. грн.

Станом на кінець дня 31 грудня 2017 року Банк не формував резервів під знецінення цінних паперів. Цінні папери відповідають найвищому класу за критеріями оцінки фінансового класу Положення №351.

Продовження таблиці 2.17

За нашою оцінкою інформація Банку адекватно відображає структуру портфеля цінних паперів, якість активів у вигляді цінних паперів можна вважати доброю в тому числі за оцінкою проведеною у відповідності до Положення №351.

4.3. Стан дебіторської заборгованості. Розмір кредитного ризику за дебіторською заборгованістю, визначений з метою розрахунку регулятивного капіталу, відповідає вимогам Положення №351.

5. Дотримання вимог щодо визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними Регулювання питань ризиків, що виникають в результаті операцій з пов'язаними сторонами банків здійснюється шляхом застосування такого заходу як встановлення лімітів на кредитні операції.

Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (далі — норматив Н9) встановлюється для обмеження ризику операцій з пов'язаними з банком особами, зменшення негативного впливу операцій з пов'язаними з банком особами на діяльність банку (вимога Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої Постановою ПНБУ №368).

Нормативне значення нормативу Н9 не має перевищувати 25 відсотків [базис для розрахунку – Регулятивний капітал].

У 2015 році Національний банк України (Регулятор, НБУ) провів діагностичне обстеження операцій з пов'язаними особами відповідно до Постанови Правління НБУ №314 від 12 травня 2015 року «Про заходи щодо приведення банками обсягів активних операцій з пов'язаними особами у відповідність до нормативних вимог».

За результатами діагностичного обстеження Банк включив до переліку пов'язаних осіб [за критеріями Регулятора, наведеними у Положенні про визначення пов'язаних із банком осіб] ряд суб'єктів, які раніше Банк не вважав пов'язаними сторонами на основі власного професійного судження. Проте це не призвело до порушення встановленого НБУ нормативу Н9. Під час аудиту ми не відмітили порушень встановленого нормативу Н9 та/або інших вимог, щодо розкриття інформації про пов'язані сторони. Зокрема станом на 31.12.2017 року значення Н9 = 0,08% (на кінець 2016 0,05%). При проведенні аудиту ми дослідили надані Банком списки пов'язаних осіб, отримали необхідні пояснення управлінського персоналу щодо операцій, які проводяться з пов'язаними особами, аналізували договори між Банком та пов'язаними особами, протоколи засідань колегіальних органів Банку, тощо.

Нами не були встановлені факти проведення Банком операцій з пов'язаними особами на умовах, які, відрізняються від умов проведення операцій з іншими позичальниками чи кредиторами.

Ми оцінюємо ризик за кредитними операціями Банку з пов'язаними особами як низький.

Інформація щодо обсягів операцій з пов'язаними особами за МСФЗ наведена в Примітці до річної фінансової звітності Банку «Операції з пов'язаними сторонами».

6. Дотримання вимог щодо достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку, а також операцій із пов'язаними з банком особами

Інформація про Статутний капітал Банку, власний капітал та про рух резервів та інших фондів Банку наведена у відповідних звітах та примітках до річної фінансової звітності.

Станом на кінець дня 31.12.2017 року сплачений та зареєстрований Статутний капітал Банку складає 200 522 тис. грн. (на кінець 2016 року 120 522 тис. грн.)

Регулятивний капітал Банку, розрахований у відповідності до вимог Національного банку України щодо складання форми статистичної звітності №611 «Звіт про дотримання економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції», яка подається до Національного банку України та «Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні», затвердженої постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368 (із змінами та доповненнями), за даними Банку станом на кінець дня 31

Продовження таблиці 2.17

грудня 2017 року становить 212 472 тис.грн. (на кінець 2016 року 196 934 тис. грн.).

Нормативне значення нормативу достатності регулятивного капіталу має бути не менше 10%. Станом на 31.12.2017 року фактичне значення нормативу достатності регулятивного капіталу Банку становить 44%. Розмір регулятивного капіталу та його відносне значення (Н2) є достатніми для виконання ліцензійної діяльності банку. Банк дотримується нормативного значення максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9), передбаченого Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні» (не більше 25% від розміру регулятивного капіталу).

7. Дотримання вимог щодо бухгалтерського обліку Основні засади бухгалтерського обліку визначені у «ПОЛОЖЕННІ ПРО ОБЛІКОВУ ПОЛІТИКУ ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРИСТАЛБАНК», затвердженому Рішенням Спостережної ради ПАТ «КРИСТАЛБАНК» від «29» грудня 2016 року (Протокол №133-2) та іншими внутрішніми документами.

Облікова політика Банку – це сукупність визначених у межах чинного законодавства України та міжнародних стандартів фінансової звітності принципів, методів і процедур ведення бухгалтерського обліку, що використовуються для складання та подання фінансової звітності.

Принципи бухгалтерського обліку та складання Фінансової звітності Банку ґрунтуються на основних вимогах щодо розкриття інформації у Фінансовій звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, нормативно-правових актів Національного банку України, та визначені таким чином, щоб досягалась основна мета: формування детальної, достовірної та неупередженої інформації щодо фінансового стану Банку та результатів його діяльності.

Відповідно до вимог ст. 12 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», ст. 68 п. XIII Закону України «Про банки і банківську діяльність», постанови Правління Національного банку України №373 від 24.10.2011

«Про затвердження Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», інших нормативно-правових актів Національного банку України, річна фінансова звітність Банку складається відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та відповідає вимогам діючих МСФЗ, які є обов'язковими для виконання на дату складання фінансової звітності.

На нашу думку, протягом звітного року бухгалтерський облік Банку:

- відповідав вимогам нормативно-правових актів Національного банку України;
- забезпечував належний рівень адекватності внутрішнім положенням.

Генеральний директор Денисюк О.В. Аудиторської фірми ТОВ «Інтер-аудит»

Свідоцтво про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності від 26.01.2001 р. №2248 (продовжено рішенням Аудиторської палати України від 24.09.2015р. №315/3 – до 24.09.2020р.)

Свідоцтво про внесення до реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних

учасників ринку цінних паперів реєстраційний номер 316 Серія П № 000316 (строком дії до 24.09.20р.)

Сертифікат аудитора банків Аудиторської палати України №0019 (термін чинності продовжено Рішенням Аудиторської палати України від 24.12.2014 № 304/2 – до 01.01.2020р.)

Свідоцтво про внесення до реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів реєстраційний номер 316 Серія П № 000316 (строком дії до 24.09.2020р.) «15» березня 2018 року м. Київ

Відомості про аудиторський звіт незалежного аудитора, наданий за результатами аудиту фінансової звітності емітента аудитором аудиторською фірмою) за звітний період з 01.01.2018 р. по 31.01.2018 рік.

1.	Найменування аудиторської фірми (П.І.Б. аудитора - фізичної особи - підприємця)	Аудиторська фірма у вигляді товариства з обмеженою відповідальністю "Інтер-аудит"
2.	Ідентифікаційний код юридичної особи (реєстраційний номер облікової картки платника податків - фізичної особи)	30634365
3.	Місцезнаходження аудиторської фірми, аудитора	01133, Україна, м. Київ, бульв. Лесі Українки, буд. 10, кв.61
4.	Номер реєстрації аудиторської фірми (аудитора) в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності	2248
5.	Дата і номер рішення про проходження перевірки системи контролю якості аудиторських послуг (за наявності)	номер: 0019, дата: 24.12.2014
6.	Звітний період, за який проведено аудит фінансової звітності	з 01.01.2018 по 31.12.2018
7.	Думка аудитора (01 - немодифікована; 02 — із застереженням; 03 - негативна; 04 - відмова від висловлення думки)	01 - немодифікована
8.	<p>Пояснювальний параграф (за наявності)</p> <p>Пояснювальний параграф звертаємо увагу на статтю зобов'язань Звіту про фінансовий стан Кошти клієнтів, розмір якої становить 1 077 570 тис. грн. (904 730 тис. грн. на 01.01.2018 року) (Примітка 11). Суттєву частку цієї статті становлять кошти на поточних рахунках двох юридичних осіб та однієї фізичної особи в загальній сумі 369 228 тис. грн., що свідчить про концентрацію зобов'язань. На думку менеджменту, Банк, розуміючи описані вище ризики, тримає незнижувальний залишок коштів в ліквідних активах - державних цінних паперах та цінних паперах, що рефінансуються НБУ. Короткий опис нашого аудиторського підходу</p> <p>Ключові питання аудиту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів; - Активи на продаж (заставне майно, що перейшло у власність Банку). <p>Ключові питання аудиту — це питання, що на наше професійне судження, були значущими під час аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не</p>	

Продовження таблиці 2.18

висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питання, описаного в розділі "Думка", ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Суттєвість Наші процедури направлені на збір свідчень (доказів) про відсутність викривлень та/або пропусків доречної інформації у фінансовій звітності. Викривлення (пропуски) вважаються несуттєвими якщо вони окремо або в сукупності не здатні впливати на економічні рішення користувачів.

У зв'язку з цим ми встановили певні кількісні порогові значення для суттєвості. Ці порогові значення визначають обсяг наших аудиторських процедур, їх характер, та оцінку впливу (суттєвий /не суттєвий) на фінансову звітність Банку.

Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів Ми зосередили свою увагу на цій області, оскільки управлінський персонал робить складні професійні

судження щодо ймовірностей визнання знецінення та оцінки розміру кредитних збитків. Таке професійне судження застосовується до настання подій дефолту та включає в себе визначення розміру

очікуваних кредитних збитків, що виникають унаслідок настання всіх можливих подій дефолту протягом очікуваного строку дії кредиту.

Примітка 4 "Принципи облікової політики" та Примітка 7 "Кредити та заборгованість клієнтів" до

фінансової звітності надають детальну інформацію стосовно резерву під очікувані кредитні збитки.

Наш підхід до аудиту. Ми визначили вибірку кредитів, які становили значну частину загальної суми сукупного кредитного портфелю.

Наша перевірка охоплювала наступні питання:

- Підходи до визначення очікуваних кредитних збитків та віднесення кредитів до відповідних стадій

знецінення в залежності від зміни рівня кредитного ризику;

- Повноту застосування менеджментом ознак знецінення, коректність визначення теперішньої

вартості грошових потоків, які банк очікує отримати;

- Ми протестували модель визначення події дефолту на основі оцінки фінансового стану боржників;

Ми не виявили суттєвих невідповідностей в результаті проведеної роботи. Активи на продаж (заставне майно, що перейшло у власність Банку)

Заставне майно, що перейшло у власність Банку станом на звітну дату оцінене в у звіті про фінансовий стан за вартістю 96 348 тис. грн. (станом на кінець 2017 року 88 893 тис. грн.).

Дана категорія активів, щодо якої банком здійснюються планові заходи з продажу, переважно представлена об'єктами

нерухомого майна.

З огляду на відносну величину категорія активів становить 7 відсотків від загальної вартості активів) ця область була ключовим питанням аудиту.

Ризики управлінський персонал з метою оцінки заставного майна в категорії Активи на продаж (в результаті добровільного відчуження боржниками або примусового стягнення) переважно опирався на

думку зовнішніх експертів або на думку внутрішніх експертів оцінювачів.

Суттєва частка об'єктів в складі Активів на продаж була оприбуткована ще в 2015 та 2016 роках і до цього часу не реалізована. Ми отримали для аудиту звіти оцінювачів та пояснення Банку щодо вжитих заходів для реалізації зазначеного майна.

Продовження таблиці 2.18

Ми перевірили право власності станом на звітну дату у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. У зв'язку з притаманною економіці нестабільністю та відсутністю організованого ринку нерухомості ставки вартості квадратного метру нерухомого майна мають високу волатильність і діапазон таких ставок - досить широкий. Тому дати оцінку категорії Активи на продаж як об'єкту з достатньою, як для поточного активу, ліквідністю складно. Додатковим фактором який може вплинути на ліквідність/вартість цієї категорії активів - накладні витрати, які може понести Банк в разі оскарження боржником/майновим поручителем права власності на майно набуто Банком шляхом примусового стягнення. Тому ми рекомендували менеджменту банку протягом 2019 року ретельно відстежувати ринок нерухомості та у разі необхідності переглянути вартість Активів на продаж у бік зменшення.

9	Номер та дата договору на проведення аудиту	номер: 960, дата: 27.09.2018
10	Дата початку та дата закінчення аудиту	дата початку: 17.01.2019, дата закінчення: 27.03.2019
11	Дата аудиторського звіту	27.03.2019
12	Розмір винагороди за проведення річного аудиту, грн	385 200,00
13	Текст аудиторського звіту	

Керівництву АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК";
 Національному банку України
 Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку.

I. Звіт щодо Фінансової звітності

Думка На нашу думку, фінансова звітність відображає достовірно та об'єктивно в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК" (далі — "Банк") станом на кінець дня 31 грудня 2018 року, його фінансові результати, рух власного капіталу, рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

До складу перевіреної фінансової звітності Банку входять:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2018 року,
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2018 рік,
- Звіт про власний капітал за 2018 рік,
- Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2018 рік,
- Примітки до річної фінансової звітності за 2018 рік, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту ("МСА"), затверджених у якості національних стандартів аудиту рішенням Аудиторської палати України №361 від 08 червня 2018 року. Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі "Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності" нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Кодексом Етики Професійних Бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів ("Кодекс РМСЕБ") та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Продовження таблиці 2.18

Пояснювальний параграф. Звертаємо увагу на статтю зобов'язань Звіту про фінансовий стан Кошти клієнтів, розмір якої становить 1 077 570 тис. грн. (904 730 тис. грн. на 01.01.2018 року) (Примітка 11). Суттєву частку цієї статті становлять кошти на поточних рахунках двох юридичних осіб та однієї фізичної особи в загальній сумі 369 228 тис. грн., що свідчить про концентрацію зобов'язань. На думку менеджменту, Банк, розуміючи описані вище ризики, тримає незнижувальний залишок коштів в ліквідних активах - державних цінних паперах та цінних паперах, що рефінансуються НБУ. Короткий опис нашого аудиторського підходу

Ключові питання аудиту:

- Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів;
- Активи на продаж (заставне майно, що перейшло у власність Банку).

Ключові питання аудиту - це питання, що на наше професійне судження, були значущими під час аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питання, описаного в розділі "Думка", ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Суттєвість

Наші процедури направлені на збір свідчень (доказів) про відсутність викривлень та/або пропусків доречної інформації у фінансовій звітності. Викривлення (пропуски) вважаються несуттєвими якщо вони окремо або в сукупності не здатні впливати на економічні рішення користувачів.

У зв'язку з цим ми встановили певні кількісні порогові значення для суттєвості. Ці порогові значення визначають обсяг наших аудиторських процедур, їх характер, та оцінку впливу (суттєвий /не суттєвий) на фінансову звітність Банку.

Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів Ми зосередили свою увагу на цій області, оскільки управлінський персонал робить складні професійні судження щодо ймовірностей визнання знецінення та оцінки розміру кредитних збитків. Таке професійне судження застосовується до настання подій дефолту та включає в себе визначення розміру очікуваних кредитних збитків, що виникають унаслідок настання всіх можливих подій дефолту протягом очікуваного строку дії кредиту.

Примітка 4 "Принципи облікової політики" та Примітка 7 "Кредити та заборгованість клієнтів" до фінансової звітності надають детальну інформацію стосовно резерву під очікувані кредитні збитки.

Наш підхід до аудиту. Ми визначили вибірку кредитів, які становили значну частину загальної суми сукупного кредитного портфелю. Наша перевірка охоплювала наступні питання:

- Підходи до визначення очікуваних кредитних збитків та віднесення кредитів до відповідних стадій знецінення в залежності від зміни рівня кредитного ризику;
- Повноту застосування менеджментом ознак знецінення, коректність визначення теперішньої вартості грошових потоків, які банк очікує отримати;
- Ми протестували модель визначення події дефолту на основі оцінки фінансового стану боржників; Ми не виявили суттєвих невідповідностей в результаті проведеної роботи.

Активи на продаж (заставне майно, що перейшло у власність Банку).

Заставне майно, що перейшло у власність Банку станом на звітну дату оцінене в у звіті про фінансовий стан за вартістю 96 348 тис. грн. (станом на кінець 2017 року 88 893 тис. грн.). Дана категорія активів, щодо якої банком здійснюються планові заходи з продажу, переважно представлена об'єктами нерухомого майна.

Продовження таблиці 2.18

З огляду на відносну величину (категорія активів становить 7 відсотків від загальної вартості активів) ця область була ключовим питанням аудиту.

Ризики

Управлінський персонал з метою оцінки заставного майна в категорії Активи на продаж (в результаті добровільного відчуження боржниками або примусового стягнення) переважно опирався на думку зовнішніх експертів або на думку внутрішніх експертів оцінювачів.

Суттєва частка об'єктів в складі Активів на продаж була оприбуткована ще в 2015 та 2016 роках і до цього часу не реалізована. Ми отримали для аудиту звіти оцінювачів та пояснення Банку щодо вжитих заходів для реалізації зазначеного майна.

Ми перевірили право власності станом на звітну дату у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

У зв'язку з притаманною економіці нестабільністю та відсутністю організованого ринку нерухомості ставки вартості квадратного метру нерухомого майна мають високу волатильність і діапазон таких ставок - досить широкий. Тому дати оцінку категорії Активи на продаж як об'єкту з достатньою, як для поточного активу, ліквідністю складно. Додатковим фактором який може вплинути на ліквідність/вартість цієї категорії активів - накладні витрати, які може понести Банк в разі оскарження боржником/майновим поручителем права власності на майно набуте Банком шляхом примусового стягнення.

Тому ми рекомендували менеджменту банку протягом 2019 року ретельно відстежувати ринок нерухомості та у разі необхідності переглянути вартість Активів на продаж у бік зменшення.

Інформація, за винятком фінансової звітності та звіту аудитора щодо неї Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає Річний звіт емітента Банку (але не включає наш аудиторський звіт щодо фінансової звітності), що як очікується, буде розміщений Банком, відповідно до Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 2826 від 03.12.2013р. (із змінами).

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо у висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Відповідальність управлінського персоналу та осіб відповідальних за корпоративне управління та фінансову звітність Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку.

Продовження таблиці 2.18

Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- о ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство

- може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- о отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

- о оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

- о доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій бо умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;

- о оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення;

- о отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Банку для висловлення думки щодо фінансової звітності.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності звітного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми

Продовження таблиці 2.18

визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості. Щодо звіту про управління Ми провели перевірку інформації, наведеної у Звіті про управління Банку, підготовленому у відповідності до вимог ч.7 статті 11 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої Постановою Правління Національного банку України від 24.10.2011 № 373.

Відповідальність за складання і подання інформації, викладеної в Звіті про Управління, несе Управлінський персонал Банку.

Наша перевірка Звіту про управління полягала у висловленні думки про те, чи узгоджується інформація, викладена в Звіті про управління, який складається відповідно до законодавства, з фінансовою звітністю Банку за звітний період; чи не містить Звіт про управління суттєвих викривлень.

Наша перевірка Звіту про управління відрізняється від аудиту та є значно меншою за своїм обсягом. За результатами перевірки ми отримали достатньо інформації для висловлення нашої думки.

На нашу думку, Звіт про управління АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК" за 2018 рік відповідає вимогам законодавства, інформація, яка розкрита в Звіті про управління узгоджена з фінансовою звітністю за звітний рік та не містить суттєвих викривлень та пропусків.

Обов'язкова інформація відповідно до пункту 4 статті 14 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність"

Відповідно до статті 14 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" в аудиторському звіті нами надається додаткова інформація, яка стосується аудиту річної фінансової звітності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК" за 2018 рік

Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту Наглядова рада АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК"

Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень рішення Наглядової ради Банку від 12 вересня 2018 року № 174

4 роки. Опис та оцінка ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, що перевіряється, зокрема внаслідок шахрайства Ризик суттєвого викривлення - це ризик того, що фінансова звітність, яка ще не перевірялася аудитором у процесі аудиту, містить суттєві викривлення. Опис та оцінка ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, зокрема внаслідок шахрайства, наводиться вище у параграфі "Ключові питання аудиту".

Посилання на відповідну статтю або інше розкриття інформації у фінансовій для кожного опису та оцінки ризику суттєвого викривлення інформації у звітності, що перевіряється Зони оціненого підвищеного ризику суттєвого викривлення або значні ризики, ідентифіковані нами пов'язані із статтями активів Звіту про фінансовий стан (Баланс) "Кредити та заборгованість клієнтів" та "Активи на продаж", а також статтями "Чистий збиток від зменшення корисності" "Звіту про фінансові результати" в частині визнання результату від зменшення корисності фінансових активів Стислий опис заходів, вжитих аудитором для врегулювання таких ризиків Основні застереження щодо таких ризиків Стислий опис заходів, вжитих аудитором для врегулювання таких ризиків та основні застереження наведені вище у Ключових питаннях аудиту.

Продовження таблиці 2.18

Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством Під час аудиту ми не виявили таких порушень, які б перевищили прийнятний рівень суттєвості для даного завдання з аудиту, та відповідно потребувало би внесення коригувань у фінансову звітність, що була випущена Банком.

Підтвердження того, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету Цей аудиторський Звіт узгоджений з додатковим звітом, який надається на розгляд Наглядової ради АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК"

Твердження про ненадання послуг, заборонених законодавством, і про незалежність ключового партнера з аудиту та суб'єкта аудиторської діяльності від юридичної особи при проведенні аудиту Аудиторська фірма у вигляді ТОВ "Інтер-аудит" не надавала послуг, заборонених законодавством, її співробітники, залучені до виконання завдання з аудиту, є незалежними від Банку та не надавали Банку будь-яких послуг Інформація про інші надані аудитором Банку або контрольованим ним суб'єктам господарювання послуг, крім послуг з обов'язкового аудиту, що не розкриті у звіті про управління або у фінансовій звітності Аудиторська фірма у вигляді ТОВ "Інтер-аудит" надає послуги з аудиту консолідованої фінансової звітності групи у складі Банку та двох фінансових компаній. Інші послуги Банку або контрольованим ним суб'єктам господарювання не надавались

Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень Обсяг аудиторських процедур, які нами застосовано у відповідності до вимог МСА, сплановано нами таким чином, щоб отримати обґрунтовану впевненість, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень через шахрайство або помилки та отримання прийнятних аудиторських докази для висловлення думки щодо фінансової звітності Банку.

Хоча обґрунтована впевненість означає високий рівень впевненості, це не є гарантією, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди дає змогу виявити суттєве викривлення, якщо таке існує

Відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність", Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 02 серпня 2018 року № 90, додаткову інформацію про аудиторську думку стосовно: відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками, що складається банком для подання до Національного банку, станом на 01 січня 2019 року та щодо дотримання банком вимог, установлених нормативно-правовими актами.

Національного банку з питань: внутрішнього контролю; внутрішнього аудиту; визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями; визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними; достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку, ведення бухгалтерського обліку - наведено в окремому розділі цього звіту "Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів Національного банку України".

Генеральний директор Аудиторської фірми ТОВ "Інтер-аудит" Реєстраційний номер аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 100530 О.В. Денисюк

Партнер завдання з аудиту

Реєстраційний номер аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 100486 А.М. Бузілов

Аудитор реєстраційний номер аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 101721 Є.М. Баран

Основні відомості про аудиторську фірму
АУДИТОРСЬКА ФІРМА У ВИГЛЯДІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІНТЕР-АУДИТ"

код ЄДРПОУ - 30634365

01133, місто Київ, бульвар ЛЕСИ УКРАЇНКИ, 10, оф.61

04073, м. Київ, проспект Степана Бендери, 9 корпус 1В, оф.1-204, 1-205 - адреса для листування Реєстраційний номер суб'єкта аудиторської діяльності у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 2248 "27" березня 2019 року м. Київ

ІІ. Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів Національного банку України
Нами підготований Аудиторський звіт № 1026 від "27" березня 2019 року.

Відповідно до вимог статті 69 Закону України "Про банки і банківську діяльність" та пункту 27 Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 02 серпня 2018 року № 90, (далі - Положення № 90) нами надається додаткова інформація (оцінка), яка стосується річної фінансової звітності за 2018 рік.

Звіт включає інформацію щодо відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками, що складається банком для подання до Національного банку, станом на 01 січня 2019 року та щодо дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку з питань:

- внутрішнього контролю;
- внутрішнього аудиту;- визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;
- визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними;
- достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку;
- ведення бухгалтерського обліку.

Питання, викладені нижче, розглядалися лише в рамках проведеного нами аудиту Фінансової звітності Банку за 2018 рік на основі вибіркового тестування та принципу суттєвості, а також аналізу подій після звітного періоду відповідно до вимог Міжнародних стандартів аудиту.

Застосовані нами процедури не мали за мету визначити всі недоліки або інші порушення і, таким чином, вони не мають розглядатись як свідчення про відсутність будь-яких недоліків та/або порушень у діяльності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК".

Наш підхід щодо виконання вимог Регулятора відносно розкриття інформації Переважно ми наводимо інформацію з питань, що вимагаються в наведеному вище пункті 27 Положення № 90. У випадку, коли нами ідентифіковані невідповідності в адміністративній інформації банку, його внутрішніх процедурах ми приводимо оцінку впливу цього питання або ризиків існування недоліків у застосованих банком процедурах.

Відповідність (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками При формуванні "Звіту про структуру активів та пасивів за строками до погашення" станом на 01 січня 2019 року (форма № 631) (далі - Звіт), інформація з якого використовується для розрахунку нормативів ліквідності відповідно до порядку, визначеного Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 року № 368 (зі змінами), Банком були дотримані вимоги нормативно-правових документів Національного банку України.

Під час аудиту ми не виявили нічого, що могло б свідчити про недостовірність даних форми № 631, яка не є складовою частиною комплексу річної фінансової звітності.

Продовження таблиці 2.18

Дотримання банком вимог, установлених нормативно-правовими актами Національного банку з питань: внутрішнього контролю

В результаті проведення нами аудиторських процедур в межах аудиту річної фінансової звітності нами не виявлено свідчень того, що структура та заходи внутрішнього контролю Банку не відповідають вимогам нормативно-правових актів НБУ, зокрема, Постанови Національного банку України № 867 від 29 грудня 2014 року "Про затвердження Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України"; внутрішнього аудиту внутрішні нормативні документи Банку, що регулюють процедури внутрішнього аудиту відповідають вимогам нормативно-правових актів НБУ, зокрема, Постанови Національного банку України № 311 від 10 травня 2016 року "Про затвердження Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України". Процедури внутрішнього аудиту здійснюються з дотриманням вимог внутрішніх нормативних документів Банку; визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями

Розмір кредитного ризику на звітну дату, розрахований Банком відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого Постановою Правління НБУ № 351 від 30 червня 2016 року, зі змінам та доповненнями (далі - Постанова НБУ № 351), відповідає в усіх суттєвих аспектах встановленим вимогам за винятком інформації зазначеної нижче.

На виконання Технічного завдання для здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України у 2019 році, затвердженого Рішенням Правління Національного банку України 05 лютого 2019 року № 97-рш, за результатами здійснення оцінки якості активів та прийнятності забезпечення нами збільшено суму кредитного ризику в розмірі 2 897 тис. грн. Детальна інформація про оцінку активів Банку наводиться нами у відповідному Звіті про результати оцінки якості активів банку та прийнятності забезпечення за кредитними операціями, що підготовлений нами для Банку та до Національного банку України.

визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій із ними При проведенні аудиту ми опрацювали актуальну інформацію та оцінили процеси запроваджені в Банку для ідентифікації пов'язаних сторін відповідно до вимог Національного банку України та вимог МСФЗ, отримали необхідні пояснення управлінського персоналу щодо операцій, які проводяться з пов'язаними особами, проаналізували договори між Банком та пов'язаними особами, протоколи засідань колегіальних органів Банку.

Нами не були встановлені факти проведення Банком операцій з пов'язаними особами на умовах, які відрізняються від умов проведення операцій з іншими позичальниками чи кредиторами. Ми оцінюємо ризик за кредитними операціями Банку з пов'язаними особами як помірний.

Нами не виявлено суттєвих невідповідностей щодо розкриття обсягів операцій з пов'язаними особами за МСФЗ, інформація за якими наведена в Примітці до річної фінансової звітності Банку "Операції з пов'язаними сторонами".

достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку інформація про Статутний капітал Банку, власний капітал та про рух резервів та інших фондів Банку наведена у відповідних звітах та примітках до річної фінансової звітності.

Регулятивний капітал Банку, розрахований у відповідності до вимог Національного банку України щодо складання форми статистичної звітності № 611 "Звіт про дотримання економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції", яка подається до Національного банку України та "Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні", затвердженої постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року №368 (із змінами та доповненнями), за даними Банку станом на кінець дня 31

Продовження таблиці 2.18

грудня 2018 року становить 248 417 тис. грн. (на кінець 2017 року 212 472 тис. грн.).
Нормативне значення нормативу достатності регулятивного капіталу має бути не менше 10%. Станом на 31.12.2018 року фактичне значення нормативу достатності регулятивного капіталу Банку становить 42%.

Розмір регулятивного капіталу, з врахуванням коригувань, здійснених аудитором, є достатніми для виконання ліцензійної діяльності банку.

Ведення бухгалтерського обліку Ведення бухгалтерського обліку Банку в цілому відповідає вимогам нормативно-правових актів НБУ та обліковій політиці Банку.

На нашу думку, протягом звітного року бухгалтерський облік Банку: відповідав вимогам нормативно-правових актів Національного банку України; забезпечував належний рівень адекватності внутрішнім положенням.

Генеральний директор Аудиторської фірми ТОВ "Інтер-аудит"

Реєстраційний номер аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 100530

Реєстраційний номер суб'єкта аудиторської діяльності у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 2248

О.В. Денисюк

Партнер завдання з аудиту

Реєстраційний номер аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 100486 А.М. Бузілов

Аудитор

Реєстраційний номер аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 101721 Є.М. Баран

"27" березня 2019 року м. Київ

Відомості про аудиторський звіт незалежного аудитора, наданий за результатами аудиту фінансової звітності емітента аудитором (аудиторською фірмою) за звітний період з 01.01.2019 р. по 31.01.2019 рік.

1	Найменування аудиторської фірми (П.І.Б. аудитора - фізичної особи - підприємця)	Аудиторська фірма у вигляді товариства з обмеженою відповідальністю "Інтер-аудит"
2	Розділ Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності	4 - суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес
3	Ідентифікаційний код юридичної особи (реєстраційний номер облікової картки платника податків - фізичної особи)	30634365
4	Місцезнаходження аудиторської фірми, аудитора	01133, Україна, м. Київ, бульв. Лесі Українки, буд. 10, кв.61
5	Номер реєстрації аудиторської фірми (аудитора) в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності	2248
6	Дата і номер рішення про проходження перевірки системи контролю якості аудиторських послуг (за наявності)	номер: 0019, дата: 24.12.2014
7	Звітний період, за який проведено аудит фінансової звітності	з 01.01.2019 по 31.12.2019
8	Думка аудитора (01 - немодифікована; 02 — із застереженням; 03 - негативна; 04 — відмова від висловлення думки)	01 - немодифікована

9 Пояснювальний параграф (за наявності)

Ми звертаємо увагу на Примітку 2 "Економічне середовище, в умовах якого Банк здійснює свою діяльність" у фінансовій звітності.

У зв'язку з поширенням на початку 2020 року нового коронавірусу (COVID-19), Всесвітня організація охорони здоров'я ("ВООЗ") у березні 2020 року оголосила про початок пандемії. Уряд України затвердив заходи, які необхідно вжити через загрозу епідемії коронавірусної хвороби в Україні та для недопущення поширення COVID-19. Отже, в Україні оголошено карантин. Національний

банк впроваджує систему антикризових заходів на час карантину. Усі вони мають одну мету - забезпечити якісну і безперебійну роботу фінансової системи. Існування значної невизначеності, пов'язаної із запровадженням в Україні карантину та обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) створює небезпеку як для економічного зростання, так і для фінансової стабільності в країні в цілому. Тривалість цих заходів та ступень їх впливу на стан банківської системи передбачити наразі досить складно.

Продовження таблиці 2.19

Подолання негативних тенденцій в більшості буде залежить від дієвості заходів, які будуть Вживати Уряд та Національний банк України задля збереження стабільності в грошово-кредитній та фінансовій сфері. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання. Ключові питання аудиту, що включають найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, у тому числі ризик суттєвих викривлень внаслідок шахрайства.

Ключові питання аудиту — це питання, що на наше професійне судження, були значущими під час аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання оглядалися в контексті аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

- Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів;

- Активи на продаж (заставне майно, що перейшло у власність Банку).

Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів

Ми зосередили свою увагу на цій області, оскільки управлінський персонал робить складні професійні судження щодо ймовірностей визнання знецінення та оцінки розміру очікуваних кредитних збитків. Таке професійне судження застосовується до настання подій дефолту та включає в себе визначення розміру очікуваних кредитних збитків, що виникають унаслідок настання всіх можливих подій дефолту протягом очікуваного строку дії кредиту.

Виявлення значного зростання кредитного ризику, знецінення і визначення суми очікуваного відшкодування включає певні припущення та аналіз різних факторів, в тому числі фінансового стану позичальників, очікуваних грошових потоків, ринкових цін, наявних для спостереження, справедливої вартості забезпечення.

Резерви на покриття збитків від зменшення корисності відображають оцінку управлінського персоналу очікуваних збитків за портфелями кредитів та заборгованості клієнтів перед банком.

Примітка 4 "Принципи облікової політики" та Примітка 7 "Кредити а заборгованість клієнтів" до фінансової звітності надають детальну інформацію стосовно резерву під очікувані кредитні збитки.

Наш підхід до аудиту. Ми визначили вибірку кредитів, які становили більшу частину загальної суми сукупного кредитного портфелю. Наша перевірка охоплювала наступні питання:

- Оцінка підходів до визначення очікуваних кредитних збитків та віднесення кредитів до відповідних стадій знецінення в залежності від зміни рівня кредитного ризику;

- Оцінка заходів внутрішнього контролю, які застосовуються управлінським персоналом в процесі розрахунку резервів та визначення розміру очікуваних кредитних збитків за кредитами;

- Повноту застосування управлінським персоналом ознак знецінення, коректність визначення теперішньої вартості грошових потоків, які банк очікує отримати, у тому числі грошових потоків, пов'язаних із реалізацією забезпечення;

- Ми протестували вхідні дані та аналіз припущень, а також моделі визначення події дефолту на основі оцінки фінансового стану боржників;

- Ми перевірили повноту та правильність розкриття у фінансовій звітності Банку інформації щодо резервів під очікувані кредитні збитки за кредитами і авансами клієнтам. Активи на продаж (заставне майно, що перейшло у власність Банку) Заставне майно, що перейшло у власність Банку станом на звітну дату оцінене в у звіті про фінансовий стан за вартістю 97 377 тис. грн. (станом на кінець 2018 року 96 348 тис. грн.).

Продовження таблиці 2.19

Дана категорія активів, щодо якої банком здійснюються планові заходи з продажу, переважно представлена об'єктами нерухомого майна.

Визначення вартості активів на продаж потребує застосування професійного судження управлінського персоналу про суттєві облікові оцінки, тому ця область була ключовим питанням аудиту.

Ризики Управлінський персонал з метою оцінки заставного майна в категорії Активи на продаж (в результаті добровільного відчуження боржниками або примусового стягнення) переважно опирався на думку зовнішніх експертів або на думку внутрішніх експертів оцінювачів.

Суттєва частка об'єктів в складі Активів на продаж була оприбуткована ще в 2015 та 2016 роках і до цього часу не реалізована.

Ми отримали для аудиту звіти оцінювачів та пояснення Банку щодо вжитих заходів для реалізації зазначеного майна.

Ми перевірили право власності станом на звітну дату у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

У зв'язку з притаманною економіці нестабільністю та відсутністю організованого ринку нерухомості ставки вартості квадратного метру нерухомого майна мають високу волатильність і діапазон таких ставок - досить широкий. Тому дати оцінку категорії Активи на продаж як об'єкту з достатньою, як для поточного активу, ліквідністю складно. Додатковим фактором який може вплинути на ліквідність/вартість цієї категорії активів - накладні витрати, які може понести Банк в разі оскарження боржником/майновим поручителем права власності на майно набуте Банком шляхом примусового стягнення.

Додатково звертаємо увагу на інформацію зазначену в Пояснювальному параграфі цього Звіту. Існування значної невизначеності, пов'язаної із запровадженням в країні карантину та обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) може вплинути на рівень ліквідності ринку нерухомості, спроможність/бажання суб'єктів господарювання інвестувати в нерухомість та відповідно - спроможність Банку реалізувати майно без істотної втрати його вартості

10	Номер та дата договору на проведення аудиту	номер: 1010, дата: 23.10.2019
11	Дата початку та дата закінчення аудиту	дата початку: 02.03.2020, дата закінчення: 30.03.2020
12	Дата аудиторського звіту	31.03.2020
13	Розмір винагороди за проведення річного аудиту, грн	216 000,00
14	Текст аудиторського звіту	

№ 1043 "31" березня 2020 року м. Київ

Цей звіт адресується :

- Акціонерам та керівництву АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК";
- Національному банку України;
- Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку.

I. Звіт щодо Фінансової звітності

Думка Ми провели аудит фінансової звітності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК" (далі - "Банк"), що складається з Звіту про фінансовий стан (Балансу) станом на 31 грудня 2019 року, Звіту про прибутки і збитки (Звіту про фінансові результати),

Продовження таблиці 2.19

Звіту про сукупний дохід, Звіту про рух грошових коштів за прямим методом, Звіту про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал) за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик. На нашу думку, фінансова звітність АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК", що додається, складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту ("МСА"). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі "Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності" нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Кодексом Етики Професійних Бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів ("Кодекс РМСЕБ") та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф Ми звертаємо увагу на Примітку 2 "Економічне середовище, в умовах якого Банк здійснює свою діяльність" у фінансовій звітності.

У зв'язку з поширенням на початку 2020 року нового коронавірусу (COVID-19), Всесвітня організація охорони здоров'я ("ВООЗ") у березні 2020 року оголосила про початок пандемії.

Уряд України затвердив заходи, які необхідно вжити через загрозу епідемії коронавірусної хвороби в Україні та для недопущення поширення COVID-19. Отже, в Україні оголошено карантин. Національний банк впроваджує систему антикризових заходів на час карантину. Усі вони мають одну мету - забезпечити якісну і безперебійну роботу фінансової системи.

Існування значної невизначеності, пов'язаної із запровадженням в країні карантину та обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) створює небезпеку як для економічного зростання, так і для фінансової стабільності в країні в цілому. Тривалість цих заходів та ступень їх впливу на стан банківської системи передбачити наразі досить складно. Подолання негативних тенденцій в більшості буде залежить від дієвості заходів, які будуть вживати Уряд та Національний банк України задля збереження стабільності в грошово-кредитній та фінансовій сфері.

Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що включають найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, у тому числі ризик суттєвих викривлень внаслідок шахрайства:

Ключові питання аудиту - це питання, що на наше професійне судження, були значущими під час аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

- Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів;

- Активи на продаж (заставне майно, що перейшло у власність Банку).

Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів

Ми зосередили свою увагу на цій області, оскільки управлінський персонал робить складні професійні судження щодо ймовірностей визнання знецінення та оцінки розміру очікуваних кредитних збитків. Таке професійне судження застосовується до настання подій дефолту та включає в себе визначення розміру очікуваних кредитних збитків, що виникають унаслідок настання всіх можливих подій дефолту протягом очікуваного строку дії кредиту.

Виявлення значного зростання кредитного ризику, знецінення і визначення суми очікуваного відшкодування включає певні припущення та аналіз різних факторів, в тому числі фінансового стану позичальників, очікуваних грошових потоків, ринкових цін, наявних для

Продовження таблиці 2.19

спостереження, справедливої вартості забезпечення.

Резерви на покриття збитків від зменшення корисності відображають оцінку управлінського персоналу очікуваних збитків за портфелями кредитів та заборгованості клієнтів перед банком.

Примітка 4 "Принципи облікової політики" та Примітка 7 "Кредити та заборгованість клієнтів" до фінансової звітності надають детальну інформацію стосовно резерву під очікувані кредитні збитки.

Наш підхід до аудиту. Ми визначили вибірку кредитів, які становили більшу частину загальної суми сукупного кредитного портфелю. Наша перевірка охоплювала наступні питання:

- Оцінка підходів до визначення очікуваних кредитних збитків та віднесення кредитів до відповідних стадій знецінення в залежності від зміни рівня кредитного ризику;
- Оцінка заходів внутрішнього контролю, які застосовуються управлінським персоналом в процесі розрахунку резервів та визначення розміру очікуваних кредитних збитків за кредитами;
- Повноту застосування управлінським персоналом ознак знецінення, коректність визначення теперішньої вартості грошових потоків, які банк очікує отримати, у тому числі грошових потоків, пов'язаних із реалізацією забезпечення;
- Ми протестували вхідні дані та аналіз припущень, а також моделі визначення події дефолту на основі оцінки фінансового стану боржників;
- Ми перевірили повноту та правильність розкриття у фінансовій звітності Банку інформації щодо резервів під очікувані кредитні збитки за кредитами і авансами клієнтам. Активи на продаж (заставне майно, що перейшло у власність Банку)

Заставне майно, що перейшло у власність Банку станом на звітну дату оцінене в у звіті про фінансовий стан за вартістю 97 377 тис. грн. (станом на кінець 2018 року 96 348 тис. грн.).

Дана категорія активів, щодо якої банком здійснюються планові заходи з продажу, переважно представлена об'єктами нерухомого майна.

Визначення вартості активів на продаж потребує застосування професійного судження управлінського персоналу про суттєві облікові оцінки, тому ця область була ключовим питанням аудиту.

Ризики

Управлінський персонал з метою оцінки заставного майна в категорії Активи на продаж (в результаті добровільного відчуження боржниками або примусового стягнення) переважно опирався на думку зовнішніх експертів або на думку внутрішніх експертів оцінювачів.

Суттєва частка об'єктів в складі Активів на продаж була оприбуткована ще в 2015 та 2016 роках і до цього часу не реалізована. Ми отримали для аудиту звіти оцінювачів та пояснення Банку щодо вжитих заходів для реалізації зазначеного майна.

Ми перевірили право власності станом на звітну дату у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

У зв'язку з притаманною економіці нестабільністю та відсутністю організованого ринку нерухомості ставки вартості квадратного метру нерухомого майна мають високу волатильність і діапазон таких ставок - досить широкий. Тому дати оцінку категорії Активи на продаж як об'єкту з достатньою, як для поточного активу, ліквідністю складно. Додатковим фактором який може вплинути на ліквідність/вартість цієї категорії активів - накладні витрати, які може понести Банк в разі оскарження боржником/майновим поручителем права власності на майно набуте Банком шляхом примусового стягнення.

Додатково звертаємо увагу на інформацію зазначену в Пояснювальному параграфі цього Звіту. Існування значної невизначеності, пов'язаної із запровадженням в країні карантину та обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) може

Продовження таблиці 2.19

вплинути на рівень ліквідності ринку нерухомості, спроможність/бажання суб'єктів господарювання інвестувати в нерухомість та відповідно - спроможність Банку реалізувати майно без істотної втрати його вартості.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Звіті про управління за 2019 рік (але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї), який ми отримали до дати цього звіту аудитора, і Річну інформацію емітента цінних паперів за 2019 рік (але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї), яка включає у складі звіту керівництва Звіт про корпоративне управління, відповідно до закону "Про цінні папери і фондовий ринок", який ми очікуємо отримати після цієї дати.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Коли ми ознайомимося з Річною інформацією емітента цінних паперів за 2019 рік, якщо ми дійдемо висновку, що він містить суттєве викривлення, нам потрібно буде повідомити інформацію про це питання тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

Відповідальність управлінського персоналу та осіб відповідальних за корпоративне управління та фінансову звітність Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності. Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту.

Продовження таблиці 2.19

Крім того, ми:

о ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

о отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

о оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

о доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;

о оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення;

о отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Банку для висловлення думки щодо фінансової звітності.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності звітного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості. Обов'язкова інформація відповідно до пункту 4 статті 14 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" Відповідно до статті 14 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" в аудиторському звіті нами надається додаткова інформація, яка стосується аудиту річної фінансової звітності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК" за 2019 рік. Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту – Наглядова

Продовження таблиці 2.19

рада АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК"

Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень рішення Наглядової ради Банку від 21 жовтня 2019 року № 155 5 років

Опис та оцінка ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, що перевіряється, зокрема внаслідок шахрайства Ризик суттєвого викривлення — це ризик того, що фінансова звітність, яка ще не перевірялася аудитором у процесі аудиту, містить суттєві викривлення. Опис та оцінка ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, зокрема внаслідок шахрайства, наводиться вище у параграфі "Ключові питання аудиту"

Посилання на відповідну статтю або інше розкриття інформації у фінансовій для кожного опису та оцінки ризику суттєвого викривлення інформації у звітності, що перевіряється

Зони оціненого підвищеного ризику суттєвого викривлення або значні ризики,

ідентифіковані нами пов'язані із статтями активів Звіту про фінансовий стан (Баланс)

"Кредити та заборгованість клієнтів" та "Активи на продаж", а також статтями "Чистий збиток від зменшення корисності" "Звіту про фінансові результати" в частині визнання результату від зменшення корисності фінансових активів Стислий опис заходів, вжитих аудитором для врегулювання таких ризиків Основні застереження щодо таких ризиків

Стислий опис заходів, вжитих аудитором для врегулювання таких ризиків та основні застереження наведені вище у Ключових питаннях аудиту. Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних

із шахрайством Під час аудиту ми не виявили таких порушень, які б перевищили

прийнятний рівень суттєвості для даного завдання з аудиту, та відповідно потребувало би внесення коригувань у фінансову звітність, що була випущена Банком.

Підтвердження того, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету

Цей аудиторський Звіт узгоджений з додатковим звітом, який надається на розгляд Наглядової Ради АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК" Твердження про ненадання послуг, заборонених законодавством, і про незалежність ключового партнера з аудиту та суб'єкта аудиторської діяльності від юридичної особи при проведенні аудиту

Аудиторська фірма у вигляді ТОВ "Інтер-аудит" не надавала послуг, заборонених законодавством, її співробітники, залучені до виконання завдання з аудиту, є незалежними від Банку та не надавали Банку будь-яких послуг Інформація про інші надані аудитором Банку або контролюваним ним суб'єктам господарювання послуг, крім послуг з обов'язкового аудиту, що не розкриті у звіті про управління або у фінансовій звітності

Аудиторська фірма у вигляді ТОВ "Інтер-аудит" в 2019 році надавала послуги з огляду проміжної фінансової звітності Банку.

Інші послуги Банку або контролюваним ним суб'єктам господарювання не надавались Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень Обсяг аудиторських процедур, які нами застосовано у відповідності до вимог МСА, сплановано нами таким чином, щоб отримати обґрунтовану впевненість, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень через шахрайство або помилки та отримання прийнятних аудиторських докази для висловлення думки щодо фінансової звітності Банку.

Хоча обґрунтована впевненість означає високий рівень впевненості, це не є гарантією, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди дає змогу виявити суттєве викривлення, якщо таке існує.

Відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність", Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторського звіту за результатами

Продовження таблиці 2.19

щорічної перевірки фінансової звітності, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 02 серпня 2018 року № 90, додаткову інформацію про аудиторську думку стосовно: відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками, що складається банком для подання до Національного банку, станом на 01 січня 2020 року та щодо дотримання банком вимог, установлених нормативно-правовими актами Національного банку з питань: внутрішнього контролю; внутрішнього аудиту; визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями; визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними; достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку, ведення бухгалтерського обліку - наведено в окремому розділі цього звіту "Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів Національного банку України".

Ключовим партнером із завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Бузілов А.М.

II.

Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів Національного банку України Нами підготований Аудиторський звіт № 1043 від "31" березня 2020 року.

Відповідно до вимог статті 69 Закону України "Про банки і банківську діяльність" та пункту 27 Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 02 серпня 2018 року № 90, (далі - Положення № 90) нами надається додаткова інформація (оцінка), яка стосується річної фінансової звітності за 2019 рік.

I.

Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів Національного банку України включає інформацію щодо відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками, що складається банком для подання до Національного банку, станом на 01 січня 2020 року та щодо дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку з питань:

- внутрішнього контролю;
- внутрішнього аудиту;
- визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;
- визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними;
- достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку;
- ведення бухгалтерського обліку.

Питання, викладені нижче, розглядалися лише в рамках проведеного нами аудиту Фінансової звітності Банку за 2019 рік на основі вибіркового тестування та принципу суттєвості, а також аналізу подій після звітного періоду відповідно до вимог Міжнародних стандартів аудиту.

Застосовані нами процедури не мали за мету визначити всі недоліки або інші порушення і, таким чином, вони не мають розглядатись як свідчення про відсутність будь-яких недоліків та/або порушень у діяльності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК".

Наш підхід щодо виконання вимог Регулятора відносно розкриття інформації Переважно ми наводимо інформацію з питань, що вимагаються в наведеному вище пункті 27 Положення № 90. У випадку, коли нами ідентифіковані невідповідності в адміністративній інформації банку, його внутрішніх процедурах ми приводимо оцінку впливу цього питання або ризиків існування недоліків у застосованих банком процедурах внутрішнього контролю.

Відповідність (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками.

Продовження таблиці 2.19

При формуванні файлу з показниками статистичної звітності А7Х "Дані про структуру активів та зобов'язань за строками" станом на 01 січня 2020 року, інформація з якого використовується для розрахунку нормативів ліквідності відповідно до порядку, визначеного Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 року № 368 (зі змінами), Банком були дотримані вимоги нормативно-правових документів Національного банку України.

Під час аудиту ми не виявили нічого, що могло б свідчити про недостовірність даних показників статистичної звітності А7Х "Дані про структуру активів та зобов'язань за строками" станом на 01 січня 2020 року, які не є складовою частиною комплексу річної фінансової звітності.

Дотримання банком вимог, установлених нормативно-правовими актами Національного банку з питань: внутрішнього контролю

В результаті проведення нами аудиторських процедур в межах аудиту річної фінансової звітності нами не виявлено свідчень того, що структура та заходи внутрішнього контролю Банку не відповідають вимогам нормативно-правових актів НБУ, зокрема, Постанови Національного банку України № 88 від 02 липня 2019 року "Про затвердження Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України та банківських групах"; внутрішнього аудиту внутрішні нормативні документи Банку, що регулюють процедури внутрішнього аудиту відповідають вимогам нормативно-правових актів НБУ, зокрема, Постанови Національного банку України № 311 від 10 травня 2016 року "Про затвердження Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України". Процедури внутрішнього аудиту здійснюються з дотриманням вимог внутрішніх нормативних документів Банку; визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями Розмір кредитного ризику на звітну дату, розрахований Банком відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого Постановою Правління НБУ № 351 від 30 червня 2016 року, зі змінам та доповненнями (далі - Постанова НБУ № 351), в цілому відповідає в усіх суттєвих аспектах встановленим вимогам.

На виконання Технічного завдання для здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України у 2020 році, затвердженого Рішенням Правління Національного банку України 05 лютого 2020 року № 105-рш, за результатами здійснення оцінки якості активів та прийнятності забезпечення нами буде підготовлено та надано до Банку та до Національного банку України відповідний Звіт про результати оцінки якості активів банку та прийнятності забезпечення за кредитними операціями, в якому буде надано додаткову інформацію про результати оцінки активів Банку та розрахунок кредитного ризику. визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій із ними

При проведенні аудиту ми опрацювали актуальну інформацію та оцінили процеси запроваджені в Банку для ідентифікації пов'язаних сторін відповідно до вимог Національного банку України та вимог МСФЗ, отримали необхідні пояснення управлінського персоналу щодо операцій, які проводяться з пов'язаними особами, проаналізували договори між Банком та пов'язаними особами, протоколи засідань колегіальних органів Банку. Нами не були встановлені факти проведення Банком операцій з пов'язаними особами на умовах, які відрізняються від умов проведення операцій з іншими позичальниками чи кредиторами. Ми оцінюємо ризик за кредитними операціями Банку з пов'язаними особами як помірний.

Нами не виявлено суттєвих невідповідностей щодо розкриття обсягів операцій з пов'язаними особами за МСФЗ, інформація за якими наведена в Примітці до річної фінансової звітності Банку "Операції з пов'язаними сторонами".

Продовження таблиці 2.19

Достатність капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку. Інформація про Статутний капітал Банку, власний капітал та про рух резервів та інших фондів Банку наведена у відповідних звітах та примітках до річної фінансової звітності. Регулятивний капітал Банку, розрахований у відповідності до "Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні", затвердженої постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368 (із змінами та доповненнями) та вимог Національного банку України щодо складання файлу з показниками статистичної звітності 6DX "Дані про дотримання економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції", який подається до Національного банку України, станом на кінець дня 31 грудня 2019 року становить 247 860 тис. грн. (на кінець 2018 року - 248 417 тис. грн.). Нормативне значення нормативу достатності регулятивного капіталу має бути не менше 10%. Станом на 31.12.2019 року фактичне значення нормативу достатності регулятивного капіталу Банку становить 41%.

Розмір регулятивного капіталу є достатніми для виконання ліцензійної діяльності банку. ведення бухгалтерського обліку Ведення бухгалтерського обліку Банку в цілому відповідає вимогам нормативно-правових актів НБУ та обліковій політиці Банку.

На нашу думку, протягом звітного року бухгалтерський облік Банку: відповідав вимогам нормативно-правових актів Національного банку України; забезпечував належний рівень адекватності внутрішнім положенням.

Генеральний директор Аудиторської фірми ТОВ "Інтер-аудит"

Реєстраційний номер аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 100530 О.В. Денисюк

Ключовий партнер завдання з аудиту Реєстраційний номер аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності №100486

А.М. Бузілов

Основні відомості про аудиторську фірму
АУДИТОРСЬКА ФІРМА У ВИГЛЯДІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІНТЕР-АУДИТ" код ЄДРПОУ - 30634365
01133, місто Київ, бульвар ЛЕСІ УКРАЇНКИ, 10, оф.61
04073, м. Київ, проспект Степана Бендери, 9 корпус 1В, оф.1-204, 1-205 - адреса для листування Реєстраційний номер суб'єкта аудиторської діяльності у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 2248
"31" березня 2020 року м. Київ

Відомості про аудиторський звіт незалежного аудитора, наданий за результатами аудиту фінансової звітності емітента аудитором (аудиторською фірмою) за звітний період з 01.01.2020р. по 31.01.2020рік.

1.	Найменування аудиторської фірми (П.І.Б.товариства з обмеженою аудитором - фізичної особи - підприємця)	Аудиторська фірма у вигляді товариства з обмеженою відповідальністю "Інтер-аудит Кроу"
2.	Розділ Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської	4 - суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий діяльності аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес
3	Ідентифікаційний код юридичної особи (реєстраційний номер облікової картки платника податків - фізичної особи)	30634365
4	Місцезнаходження аудиторської фірми, аудитора	01133, Україна, м. Київ, бульв. Лесі Українки, буд. 10, кв.61
5	Номер реєстрації аудиторської фірми (аудитора) в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності	100530
6	Дата і номер рішення про проходження перевірки системи контролю якості аудиторських послуг (за наявності)	номер: 0019, дата: 24.12.2014
7	Звітний період, за який проведено аудит фінансової звітності	з 01.01.2020 по 31.12.2020
8	Думка аудитора (01 - немодифікована; 02 — із застереженням; 03 - негативна; 04 - відмова від висловлення думки)	01 - немодифікована
9	<p>Пояснювальний параграф (за наявності) Ми провели аудит фінансової звітності Пояснювальний параграф (за наявності) АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК" (далі - "Банк"), що складається з Звіту про фінансовий стан (Балансу) станом на 31 грудня 2020 року, Звіту про прибутки і збитки (Звіту про фінансові результати), Звіту про сукупний дохід, Звіту про рух грошових коштів за</p>	

Продовження таблиці 2.20

прямим методом, Звіту про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал) за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК", що додається, складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Основа для думки Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту ("МСА"). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі "Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності" нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Кодексом Етики Професійних Бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів ("Кодекс РМСЕБ") та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту, що включають найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, у тому числі ризик суттєвих викривлень внаслідок шахрайства:

Ключові питання аудиту - це питання, що на наше професійне судження, були значущими під час аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї; при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

- Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів;

- Заставне майно, що перейшло у власність Банку (активи на продаж).

Знецінення кредитів та оцінка якості кредитів Ми зосередили свою увагу на цій області, оскільки управлінський персонал робить складні професійні судження щодо ймовірностей визнання знецінення та оцінки розміру очікуваних кредитних збитків. Таке професійне судження застосовується до настання подій дефолту та включає в себе визначення розміру очікуваних кредитних збитків, що виникають унаслідок настання всіх можливих подій дефолту протягом очікуваного строку дії кредиту.

Виявлення значного зростання кредитного ризику, знецінення і визначення суми очікуваного відшкодування включає певні припущення та аналіз різних факторів, в тому числі фінансового стану позичальників, очікуваних грошових потоків, ринкових цін, наявних для спостереження, справедливої вартості забезпечення.

Резерви на покриття збитків від зменшення корисності відображають оцінку управлінського персоналу очікуваних збитків за портфелями кредитів та заборгованості клієнтів перед банком.

Примітка 4 "Принципи облікової політики" та Примітка 7 "Кредити та заборгованість клієнтів" до фінансової звітності надають детальну інформацію стосовно резерву під очікувані кредитні збитки.

Наш підхід до аудиту. Ми визначили вибірку кредитів, які становили більшу частину загальної суми сукупного кредитного портфелю. Наша перевірка охоплювала наступні питання:

- Оцінка підходів до визначення очікуваних кредитних збитків та віднесення кредитів до відповідних стадій знецінення в залежності від зміни рівня кредитного ризику;

- Оцінка заходів внутрішнього контролю, які застосовуються управлінським персоналом в процесі розрахунку резервів та визначення розміру очікуваних кредитних збитків за кредитами;

- Повноту застосування управлінським персоналом ознак знецінення, коректність визначення теперішньої вартості грошових потоків, які банк очікує отримати, у тому числі

Продовження таблиці 2.20

<p>грошових потоків, пов'язаних із реалізацією забезпечення;</p> <p>- Ми протестували вхідні дані та аналіз припущень, а також моделі визначення події дефолту на основі оцінки фінансового стану боржників;</p> <p>- Ми перевірили повноту та правильність розкриття у фінансовій звітності Банку інформації щодо резервів під очікувані кредитні збитки за кредитами і авансами клієнтам. Заставне майно, що перейшло у власність Банку (активи на продаж).</p> <p>Заставне майно, що перейшло у власність Банку станом на звітну дату оцінене у звіті про фінансовий стан за вартістю 83 277 тис. грн. (що перейшло з категорії активи на продаж, та складало на кінець 2019 року 97 377 тис. грн.). Дана категорія активів, щодо якої банком здійснюються планові заходи з продажу, переважно представлена об'єктами нерухомого майна.</p> <p>Визначення вартості заставного майна (активів на продаж) потребує застосування професійного судження управлінського персоналу про суттєві облікові оцінки, тому ця область була ключовим питанням аудиту.</p> <p>Ризики Управлінський персонал з метою оцінки заставного майна в категорії Активи на продаж (в результаті добровільного відчуження боржниками або примусового стягнення) переважно опирався на думку зовнішніх експертів або на думку внутрішніх експертів оцінювачів.</p> <p>Суттєва частка об'єктів в складі Активів на продаж була оприбуткована ще в 2015 та 2016 роках і до цього часу не реалізована. Ми отримали для аудиту звіти оцінювачів та пояснення Банку щодо вжитих заходів для реалізації зазначеного майна.</p> <p>Ми перевірили право власності станом на звітну дату у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.</p> <p>У зв'язку з притаманною економіці нестабільністю та відсутністю організованого ринку нерухомості ставки вартості квадратного метру нерухомого майна мають високу волатильність і діапазон таких ставок - досить широкий. Тому дати оцінку категорії Активи на продаж як об'єкту з достатньою, як для поточного активу, ліквідністю складно. Додатковим фактором який може вплинути на ліквідність/вартість цієї категорії активів - накладні витрати, які може понести Банк в разі оскарження боржником/майновим поручителем права власності на майно набуте Банком шляхом примусового стягнення. Існування значної невизначеності, пов'язаної із запровадженням в країні карантину та обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) може вплинути на рівень ліквідності ринку нерухомості, спроможність/бажання суб'єктів господарювання інвестувати в нерухомість та відповідно - спроможність Банку реалізувати майно без істотної втрати його вартості.</p>		
10	Номер та дата договору на проведення аудиту	номер: 1010, дата: 23.10.2019
11	Дата початку та дата закінчення аудиту	дата початку: 15.02.2021, дата закінчення: 30.03.2021
12	Дата аудиторського звіту	31.03.2021
<p>Інша інформація</p> <p>Звіт з управління</p> <p>Управлінський персонал несе відповідальність за інформацію у Звіті про управління, складеному ним за Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", який містить іншу інформацію, окрім фінансової звітності та нашого звіту аудитора щодо неї. Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію в Звіті про управління та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї</p>		

Продовження таблиці 2.20

іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, що зазначена в Звіті про управління, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Звіт про корпоративне управління Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається Річної інформації емітента цінних паперів за 2020 рік (але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї), яка включає Звіт про корпоративне управління, відповідно до Закону "Про цінні папери і фондовий ринок", який ми очікуємо отримати після цієї дати. Очікується, що Річна інформація емітента цінних паперів буде надана нам після дати цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації. У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Коли ми ознайомимося зі Звітом про корпоративне управління, якщо ми дійдемо висновку, що в ньому існує суттєве викривлення, нам потрібно повідомити про це питання Наглядову раду.

Відповідальність управлінського персоналу та осіб відповідальних за корпоративне управління та фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової

Продовження таблиці 2.20

звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

о ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

о отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

о оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

о доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на

аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;

о оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення;

о отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Банку для висловлення думки щодо фінансової звітності.

Ми повідомляємо Наглядовій раді інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій раді твердження, що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій раді, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності звітного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Обов'язкова інформація відповідно до пункту 4 статті 14 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" Відповідно до статті 14 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" в аудиторському звіті нами надається

Продовження таблиці 2.20

додаткова інформація, яка стосується аудиту річної фінансової звітності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК" за 2020 рік Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту Наглядова рада АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК"

Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності

Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень рішення Наглядової ради Банку від 13 жовтня 2020 року № 96 /6 років

Опис та оцінка ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, що перевіряється, зокрема внаслідок шахрайства Ризик суттєвого викривлення - це ризик того, що фінансова звітність, яка ще не перевірялася аудитором у процесі аудиту, містить суттєві викривлення.

Опис та оцінка ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, зокрема внаслідок шахрайства, наводиться вище у параграфі "Ключові питання аудиту"

Посилання на відповідну статтю або інше розкриття інформації у фінансовій для кожного опису та оцінки ризику суттєвого викривлення інформації у звітності, що перевіряється

Зони оціненого підвищеного ризику суттєвого викривлення або значні ризики, ідентифіковані нами пов'язані із статтями активів Звіту про фінансовий стан (Баланс) "Кредити та заборгованість клієнтів" та "Інші активи", а також статтями "Чистий збиток від зменшення корисності" "Звіту про фінансові результати" в частині визнання результату від зменшення корисності фінансових активів Стислий опис заходів, вжитих аудитором для врегулювання таких ризиків Основні застереження щодо таких ризиків Стислий опис заходів, вжитих аудитором для врегулювання таких ризиків та основні застереження наведені вище у Ключових питаннях аудиту Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством

Під час аудиту ми не виявили таких порушень, які б перевищили прийнятний рівень суттєвості для даного завдання з аудиту, та відповідно потребувало би внесення коригувань у фінансову звітність, що була випущена Банком.

Підтвердження того, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету

Цей аудиторський Звіт узгоджений з додатковим звітом, який надається на розгляд Наглядової Ради АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК" Твердження про ненадання послуг, заборонених законодавством, і про незалежність ключового партнера з аудиту та суб'єкта аудиторської діяльності від юридичної особи при проведенні аудиту

ТОВ "Аудиторська фірма "Інтер-аудит Кроу" не надавала послуг, заборонених законодавством, її співробітники, залучені до виконання завдання з аудиту, є незалежними від Банку та не надавали Банку будь-яких послуг Інформація про інші надані аудитором Банку або контрольованим ним суб'єктам господарювання послуг, крім послуг з обов'язкового аудиту, що не розкриті у звіті про управління або у фінансовій звітності

ТОВ "Аудиторська фірма "Інтер-аудит Кроу" в 2020 році послуги Банку або контрольованим ним суб'єктам господарювання не надавались Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень Обсяг аудиторських процедур, які нами застосовано у відповідності до вимог МСА, сплановано нами таким чином, щоб отримати обґрунтовану впевненість, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень через шахрайство або помилки та отримання прийнятних аудиторських докази для висловлення думки щодо фінансової звітності Банку.

Хоча обґрунтована впевненість означає високий рівень впевненості, це не є гарантією, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди дає змогу виявити суттєве викривлення, якщо таке існує.

***

Відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність", Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 02 серпня 2018 року № 90, додаткову інформацію про аудиторську думку стосовно: відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками, що складається банком для подання до Національного банку, станом на 01 січня 2021 року та щодо дотримання банком вимог, установлених нормативно-правовими актами Національного банку з питань: внутрішнього контролю; внутрішнього аудиту; визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями; визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними; достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку, ведення бухгалтерського обліку - наведено в окремому розділі цього звіту "Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів Національного банку України". Ключовим партнером із завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Баран Є. М.

II.

Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів Національного банку України Нами підготований Аудиторський звіт № 1101 від "31" березня 2021 року.

Відповідно до вимог статті 69 Закону України "Про банки і банківську діяльність" та пункту 27 Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 02 серпня 2018 року № 90, (далі - Положення № 90) нами надається додаткова інформація (оцінка), яка стосується річної фінансової звітності за 2020 рік.

I.

Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів Національного банку України включає інформацію щодо відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками, що складається банком для подання до Національного банку, станом на 01 січня 2021 року та щодо дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку з питань:

- внутрішнього контролю;
- внутрішнього аудиту;
- визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;
- визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними;
- достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку;
- ведення бухгалтерського обліку.

Питання, викладені нижче, розглядалися лише в рамках проведеного нами аудиту Фінансової звітності

Банку за 2020 рік на основі вибіркового тестування та принципу суттєвості, а також аналізу подій після звітного періоду відповідно до вимог Міжнародних стандартів аудиту.

Застосовані нами процедури не мали за мету визначити всі недоліки або інші порушення і, таким чином, вони не мають розглядатись як свідчення про відсутність будь-яких недоліків та/або порушень у діяльності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КРИСТАЛБАНК".

Наш підхід щодо виконання вимог Регулятора відносно розкриття інформації Переважно ми наводимо інформацію з питань, що вимагаються в наведеному вище пункті 27 Положення № 90. У випадку, коли нами ідентифіковані невідповідності в адміністративній інформації банку, його внутрішніх процедурах ми приводимо оцінку впливу цього питання або ризиків

Продовження таблиці 2.20

існування недоліків у застосованих банком процедурах внутрішнього контролю.

Відповідність (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками

При формуванні файлу з показниками статистичної звітності А7Х "Дані про структуру активів та зобов'язань за строками" станом на 01 січня 2021 року, інформація з якого використовується для розрахунку нормативів ліквідності відповідно до порядку, визначеного Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 року № 368 (зі змінами), Банком були дотримані вимоги нормативно-правових документів Національного банку України. Під час аудиту ми не виявили нічого, що могло б свідчити про недостовірність даних показників статистичної звітності А7Х "Дані про структуру активів та зобов'язань за строками" станом на 01 січня 2021 року, які не є складовою частиною комплексу річної фінансової звітності. Дотримання банком вимог, установлених нормативно-правовими актами Національного банку з питань: внутрішнього контролю

В результаті проведення нами аудиторських процедур в межах аудиту річної фінансової звітності нами не виявлено свідчень того, що структура та заходи внутрішнього контролю Банку не відповідають вимогам нормативно-правових актів НБУ, зокрема, Постанови Національного банку України № 88 від 02 липня 2019 року "Про затвердження Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України та банківських групах"; внутрішнього аудиту внутрішні нормативні документи Банку, що регулюють процедури внутрішнього аудиту відповідають вимогам нормативно-правових актів НБУ, зокрема, Постанови Національного банку України № 311 від 10 травня 2016 року "Про затвердження Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України". Процедури внутрішнього аудиту здійснюються з дотриманням вимог внутрішніх нормативних документів Банку;

визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями Розмір кредитного ризику на звітну дату, розрахований Банком відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого Постановою Правління НБУ № 351 від 30 червня 2016 року, зі змінам та доповненнями (далі - Постанова НБУ № 351), в цілому відповідає в усіх суттєвих аспектах встановленим вимогам.

На виконання Технічного завдання для здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України у 2021 році, затвердженого Рішенням Правління Національного банку України 08 лютого 2021 року № 39-рш, за результатами здійснення оцінки якості активів та прийнятності забезпечення нами буде підготовлено та надано до Банку та до Національного банку України відповідний Звіт про результати оцінки якості активів банку та прийнятності забезпечення за кредитними операціями, в якому буде надано додаткову інформацію про результати оцінки активів Банку та розрахунок кредитного ризику.

визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій із ними При проведенні аудиту ми опрацювали актуальну інформацію та оцінили процеси запроваджені в Банку для ідентифікації пов'язаних сторін відповідно до вимог Національного банку України та вимог МСФЗ, отримали необхідні пояснення управлінського персоналу щодо операцій, які проводяться з пов'язаними особами, проаналізували договори між Банком та пов'язаними особами, протоколи засідань колегіальних органів Банку.

Нами не були встановлені факти проведення Банком операцій з пов'язаними особами на умовах, які відрізняються від умов проведення операцій з іншими позичальниками чи кредиторами. Ми оцінюємо ризик за кредитними операціями Банку з пов'язаними особами як помірний.

Продовження таблиці 2.20

Нами не виявлено суттєвих невідповідностей щодо розкриття обсягів операцій з пов'язаними особами за МСФЗ, інформація за якими наведена в Примітці до річної фінансової звітності Банку "Операції з пов'язаними сторонами".

достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку

Інформація про Статутний капітал Банку, власний капітал та про рух резервів та інших фондів Банку наведена у відповідних звітах та примітках до річної фінансової звітності.

Регулятивний капітал Банку, розрахований у відповідності до "Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні", затвердженої постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368 (із змінами та доповненнями) та вимог Національного банку України щодо складання файлу з показниками статистичної звітності 6DX "Дані про дотримання економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції", який подається до Національного банку України, станом на кінець дня 31 грудня 2020 року становить 251 747 тис. грн. (на кінець 2019 року - 247 860 тис. грн.).

Нормативне значення нормативу достатності регулятивного капіталу має бути не менше 10%. Станом на 31.12.2020 року фактичне значення нормативу достатності регулятивного капіталу Банку становить 28,1%.

Розмір регулятивного капіталу є достатніми для виконання ліцензійної діяльності банку. ведення бухгалтерського обліку. Ведення бухгалтерського обліку Банку в цілому відповідає вимогам нормативно-правових актів НБУ та обліковій політиці Банку.

На нашу думку, протягом звітного року бухгалтерський облік Банку: відповідав вимогам нормативно-правових актів Національного банку України;

забезпечував належний рівень адекватності внутрішнім положенням.

Генеральний директор ТОВ "Аудиторської фірми "Інтер-аудит Кроу"

Реєстраційний номер аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 100530

О.В. Денисюк

Ключовий партнер завдання з аудиту Реєстраційний номер аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 101721

Є.М. Баран

Основні відомості про аудиторську фірму ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АУДИТОРСЬКА ФІРМА "ІНТЕР- АУДИТ КРОУ"

код ЄДРПОУ - 30634365

01133, місто Київ, бульвар ЛЕСІ УКРАЇНКИ, 10, оф.61

04073, м. Київ, проспект Степана Бендери, 9 корпус 1В, оф.1-204, 1-205 - адреса для листування Реєстраційний номер суб'єкта аудиторської діяльності у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 2248

"31" березня 2021 року

м. Київ

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»
Фінансовий звіт за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року

Звіт про фінансовий стан (Баланс)
на 31 грудня 2016 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	31 грудня 2016	31 грудня 2015
1	2	3	4
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	94 469	51 052
Кредити та заборгованість клієнтів	7	178 481	149 480
Цінні папери в портфелі банку на продаж	8	28 339	-
Цінні папери в портфелі банку до погашення	9	450 962	363 948
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		14 209	-
Відстрочений податковий актив	24	176	-
Основні засоби та нематеріальні активи	10	12 103	8 548
Інші фінансові активи	11	1 674	1 616
Інші активи	12	80 849	43 997
Усього активів		861 262	618 641
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти клієнтів	13	656 008	455 799
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		-	6 610
Відстрочені податкові зобов'язання		-	12
Резерви за зобов'язаннями	14	407	1
Інші фінансові зобов'язання	15	3 149	2 855
Інші зобов'язання	16	2 459	3 086
Усього зобов'язань		662 023	468 363
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	17	120 522	120 522
Резерви та інші фонди банку		1 488	-
Резерви переоцінки	18	285	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		76 944	29 756
Усього власного капіталу		199 239	150 278
Усього зобов'язань та власного капіталу		861 262	618 641

Затверджено до вилучення та підписано

27.02.2017

Голова Правління

Головний бухгалтер

Л.А.Гребінський

Л.М.Симоненко

Виконавств. Листівк Т.І.
1044590-45-64

Рис. 2.11. Звіт про фінансовий стан (Баланс) на 31 грудня 2016 року

Додаток У.2

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»
Фінансовий звіт за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року

Звіт про прибутки і збитки
за 2016 рік

(тис. грн.)			
Найменування статті	Примітки	2016 рік	2015 рік
1	2	3	4
Процентні доходи	20	97 099	60 004
Процентні витрати	20	(14 638)	(8 316)
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)		82 461	51 688
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках	7.2	(17 745)	(6 850)
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати) після створення резерву під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		64 716	44 838
Комісійні доходи	21	15 873	3 298
Комісійні витрати	21	(1 611)	(561)
Результат від операцій з похідними фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в прибутку/збитку		15 570	1 142
Результат від продажу цінних паперів та інших фінансових інвестицій з портфеля банку на продаж		14	-
Результат від операцій з іноземною валютою		1 391	1 309
Результат від переоцінки іноземної валюти		(8 281)	(2 017)
Витрати/(доходи), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(7 873)	(4 808)
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	11,12	(1 002)	(30)
Чисте (збільшення) зменшення резервів за зобов'язаннями	14	(406)	(1)
Інші операційні доходи	22	36 637	33 763
Результат від продажу основних засобів		-	136
Адміністративні та інші операційні витрати	23	(56 253)	(40 679)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		58 775	36 390
Витрати на податок на прибуток	24	(10 099)	(6 634)
Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває		48 676	29 756
Прибуток/(збиток) за рік		48 676	29 756
Прибуток/(збиток), що належить:			
власникам банку		48 676	29 756
неконтрольованій частині		-	-
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває:			

Рис. 2.12. Звіт про прибутки за 2016 рік (частина 1)

Продовження додатка У.2

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»
Фінансовий звіт за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року

чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію (грн.)	4.0	2.5
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію (грн.)	4.0	2.5
Прибуток/(збиток) на акцію, що належить власникам:		
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік (грн.)	4.0	2.5
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік (грн.)	4.0	2.5

Затверджено до випуску та підписано

27.02.2017 р.

Голова Правління

Головний бухгалтер

І.А.Гребінський

Л.М.Симоненко

Виконавц: Лівник Т.І.
(044) 390-46-64

Рис. 2.13. Звіт про прибутки за 2016 рік (частина 2)

Додаток У.3

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»
Фінансовий звіт за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року

Звіт про сукупний дохід
за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	31 грудня 2016	31 грудня 2015
Прибуток/(збиток) за рік		48 676	29 756
Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж		285	-
Усього сукупного доходу за рік		48 961	29 756
Усього сукупного доходу, що належить власникам банку неконтрольованій частці		48 961	29 756

Затверджено до випуску та підписано

27.02.2017р.

Голова Правління

Головний бухгалтер

Л.А.Гребінський

Л.М.Симоненко

Виконавчий Директор Т.І.
(044) 590-16-64

Рис. 2.14. Звіт про сукупний дохід за 2016 рік

Додаток У.4

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»
Фінансовий звіт за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року

Звіт про рух грошових коштів за прямим методом
за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	31 грудня 2016	31 грудня 2015
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Процентні доходи, що отримані		95 705	39 798
Процентні витрати, що сплачені		(14 846)	(16 589)
Комісійні доходи, що отримані		15 704	2 490
Комісійні витрати, що сплачені		(1 610)	(561)
Результат операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю		6 720	1 142
Результат операцій з іноземною валютою		1 391	1 309
Інші отримані операційні доходи		36 370	15 829
Виплати на утримання персоналу, сплачені		(30 608)	(16 588)
Адміністративні та інші операційні витрати, сплачені		(25 387)	(22 186)
Податок на прибуток, сплачений		(20 001)	(12)
Грошові кошти, отримані/(сплачені) від операційної діяльності до змін в операційних активах і зобов'язаннях		63 438	4 632
ЗМІНИ В ОПЕРАЦІЙНИХ АКТИВАХ І ЗОБОВ'ЯЗАННЯХ			
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів		(52 775)	(49 870)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів		(539)	(1 418)
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів		(37 108)	(1 288)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		200 674	347 822
Чисте збільшення/(зменшення) резерви за зобов'язаннями		(407)	(1)
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань		265	112
Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань		(48)	(1 491)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від операційної діяльності		173 500	298 498
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Придбання цінних паперів у портфелі банку на продаж		(40 147)	-
Придбання/(надходження від погашення) цінних паперів у портфелі банку до погашення		(89 000)	(361 000)
Придбання основних засобів		(2 996)	-
Надходження від реалізації основних засобів		51	180
Придбання нематеріальних активів		(1 572)	(1 377)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від інвестиційної діяльності		(133 664)	(365 090)
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Емісія простих цій		-	120 522
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від фінансової діяльності		-	120 522
Вплив змін офіційного курсу Національного банку України на грошові кошти та їх еквіваленти		3 581	(2 878)
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		43 417	51 052
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду		51 052	-
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду		94 469	51 052

Затверджено до випуску та підписано

27.02.2017р.

Голова Правління

Головний бухгалтер

Л.А. Гребінський

С.М. Симоненко

Виконавець: Лозник Г.І.
(044) 390-46-54

Рис. 2.15. Звіт про рух грошових коштів за прямим методом за 2016 рік

Додаток У.5

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»
Фінансовий звіт за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року

Звіт про зміни у власному капіталі
(Звіт про власний капітал)
за 2016 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	Статутний капітал	Резерви та інші фонди	Резерв переоцінки	Нерозподілений прибуток	Усього власного капіталу
Залишок на 31 грудня 2015	17	120 522	-	-	29 756	150 278
Усього сукупного доходу		-	-	285	47 188	47 473
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	1 488	-	-	1 488
Залишок на 31 грудня 2016	17	120 522	1 488	285	76 944	199 239

Затверджено до випуску та підписано

27.02.2017 р.

Голова Правління

Л.А.Гребінський

Головний бухгалтер

Л.М.Симоненко

Виконавець: Літвич Т.І.
590-46-64

Рис. 2.16. Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал) за 2016 рік

Додаток Ф.1

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2017 рік

Звіт про фінансовий стан (Баланс)
на 31 грудня 2017 року

Назва статті	Примітки	31 грудня 2017	31 грудня 2016
(тис. грн.)			
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	169 609	94 469
Кредити та заборгованість клієнтів	7	371 925	178 481
Цінні папери в портфелі банку на продаж	8	107 645	28 339
Цінні папери в портфелі банку до погашення	9	420 542	450 962
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		-	14 209
Відстрочений податковий актив		13	176
Основні засоби та нематеріальні активи	10	12 108	12 103
Інші фінансові активи	11	4 678	1 674
Інші активи	12	96 251	80 849
Усього активів		1 182 771	861 262
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти клієнтів	13	904 730	656 008
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		494	-
Резерви за зобов'язаннями	14	358	407
Інші фінансові зобов'язання	15	4 307	3 149
Інші зобов'язання	16	9 296	2 459
Усього зобов'язань		919 185	662 023
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	17	200 522	120 522
Резерви та інші фонди банку		3 922	1 488
Резерви переоцінки	18	988	285
Нерозподілений прибуток		14 353	28 268
Прибуток поточного року		43 801	48 676
Усього власного капіталу		263 586	199 239
Усього зобов'язань та власного капіталу		1 182 771	861 262

Затверджено до випуску та підписано

15.03.2018р.

Голова Правління

Л.А.Гребінський

Головний бухгалтер

Л.М.Симоненко

Виконавць: Діанка Г.І.
(044)590-46-64

Рис. 2.17. Звіт про фінансовий стан (Баланс) на 31 грудня 2017 року

Додаток Ф.2

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2017 рік

Звіт про прибутки і збитки (Звіт про фінансові результати)
за 2017 рік

(тис. грн.)

Назва статті	Примітки	2017 рік	2016 рік
Процентні доходи	20	112 178	97 099
Процентні витрати	20	(20 890)	(14 638)
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)		91 288	82 461
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		(7 500)	(17 745)
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати) після створення резерву під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		83 788	64 716
Комісійні доходи	21	31 870	15 873
Комісійні витрати	21	(3 479)	(1 611)
Результат від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		1 711	15 570
Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж		154	14
Результат від операцій з іноземною валютою		3 536	1 391
Результат від переоцінки іноземної валюти		(990)	(8 281)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(11 778)	(7 873)
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів		(483)	(1 002)
Чисте (збільшення) зменшення резервів за зобов'язаннями	14	49	(406)
Інші операційні доходи	22	48 856	36 637
Адміністративні та інші операційні витрати	23	(99 567)	(56 253)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		53 667	58 775
Витрати на податок на прибуток	24	(9 866)	(10 099)
Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває		43 801	48 676
Прибуток/(збиток) за рік		43 801	48 676
Прибуток/(збиток), що належить:			
власникам банку		43 801	48 676
неконтрольованій частці		-	-
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває:			
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію, грн.	25	2,7	4,0
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію, грн.		2,7	4,0
Прибуток/(збиток) на акцію, що належить власникам:			
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік, грн.		2,7	4,0
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік, грн.		2,7	4,0

Затверджено до випуску та підписано

15.03.2018р.

Голова Правління

П.А.Гребінський

Головний бухгалтер

Л.М.Симоненко

Виконавець: Цінік Т.І. (044)590-46-64

Рис. 2.18. Звіт про прибутки та збитки за 2017 рік

Додаток Ф.3

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2017 рік

Звіт про сукупний дохід
2017 рік

Назва статті	(тис. грн.)	
	31 грудня 2017	31 грудня 2016
Прибуток (збиток) за рік	43 801	48 676
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД		
СТАТТІ, ЩО МОЖУТЬ БУТИ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК		
Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж	703	285
Усього сукупного доходу за рік	44 504	48 961
Усього сукупного доходу, що належить:		
власникам банку	44 504	48 961
неконтрольованій частці		

Затверджено до випуску та підписано

15.03.2018р.

Голова Правління

Л.А.Гребінський

Головний бухгалтер

Л.М.Симоненко

Виконавць: Лінник Т.І.
(044)590-46-64

Рис. 2.19. Звіт про сукупний дохід за 2017 рік

Додаток Ф.4

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2017 рік

Звіт про рух грошових коштів за прямим методом

2017 рік

Назва статті	Примітки	(тис. грн.)	
		31 грудня 2017	31 грудня 2016
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Процентні доходи, що отримані		107 588	95 705
Процентні витрати, що сплачені		(19 610)	(14 846)
Комісійні доходи, що отримані		31 543	15 704
Комісійні витрати, що сплачені		(3 479)	(1 610)
Результат операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		1 655	6 720
Результат операцій в іноземній валюті		3 537	1 391
Інші отримані операційні доходи		48 111	36 370
Виплати на утримання персоналу, сплачені		(60 973)	(30 608)
Адміністративні та інші операційні витрати, сплачені		(39 643)	(25 387)
Податок на прибуток, сплачений		5 000	(20 001)
Грошові кошти, отримані (сплачені) від операційної діяльності до зміни операційних активів і зобов'язань		73 729	63 438
Чисте збільшення/зменшення кредитів та зобов'язань класифі		(196 707)	(52 775)
Чисте збільшення/зменшення інших фінансових активів		(2 966)	(539)
Чисте збільшення/зменшення коштів банків		(14 732)	(37 108)
Чисте збільшення/зменшення коштів класифі		247 402	200 674
Чисте збільшення/зменшення боргових цінних паперів, що емітовані банком		-	-
Чисте збільшення/зменшення резервів за зобов'язаннями		49	(407)
Чисте збільшення/зменшення інших фінансових зобов'язань		1 246	265
Чисте збільшення/зменшення інших зобов'язань		3 934	(48)
Чисті грошові кошти, що отримані (використані) від операційної діяльності		111 955	173 500
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Придбання цінних паперів у професійному банку на продаж		(76 918)	(40 147)
Придбання підконтрольних цінних паперів у підконтрольному банку до погашення		30 000	(89 000)
Придбання основних засобів		(1 435)	(2 996)
Надходження від реалізації основних засобів		-	51
Придбання нематеріальних активів		(800)	(1 572)
Чисті грошові кошти, що отримані (використані) від інвестиційної діяльності		(49 153)	(133 664)
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Емісія простих акцій		80 000	-
Дивіденди, що виплачені		(60 157)	-
Інші виплати акціонерам, крім дивідендів		-	-
Чисті грошові кошти, що отримані (використані) від фінансової діяльності		19 843	-
Вплив зміни офіційного курсу Національного банку України на грошові кошти та їх еквіваленти		(7 505)	3 581
Чисте збільшення/зменшення грошових коштів та їх еквівалентів		75 140	43 417
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду		94 469	51 052
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду		169 609	94 469

Затверджено до випуску та підписано

15.03.2018р.

Голова Правління

Л.А.Гребінський

Головний бухгалтер

Л.М.Сімонович

Відомості: Листів: 1
(044)590-44-04

Рис. 2.20. Звіт про рух грошових коштів за прямим методом за 2017 рік

Додаток Ф.5

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2017 рік

Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал)

2017 рік

Найменування статті	Примітки	Належить власникам банку				Усього власного капіталу
		статутний капітал	резерви та інші фонди	резерви переоцінок	нерозподілений прибуток	
Залишок на 31 грудня 2015		120 522	-	-	29 756	150 278
Усього сукупного доходу		-	-	285	48 676	48 961
прибуток (збиток) за рік		-	-	-	48 676	48 676
інший сукупний дохід		-	-	285	-	285
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	1 488	-	(1 488)	-
Залишок на кінець 31 грудня 2016		120 522	1 488	285	76 944	199 239
Усього сукупного доходу		-	-	703	43 801	44 504
прибуток (збиток) за рік		-	-	-	43 801	43 801
інший сукупний дохід		-	-	703	-	703
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	2 434	-	(2 434)	-
Операції з акціонерами						
Емісія акцій		80 000	-	-	-	80 000
номінальна вартість		80 000	-	-	-	80 000
Дивіденди		-	-	-	(60 157)	(60 157)
Залишок на кінець 31 грудня 2017		200 522	3 922	988	58 154	263 586

Затверджено до випуску та підписано

15.03.2018р.

Голова Правління

Л.А.Гребінський

Головний бухгалтер

Л.М.Симоненко

Виконавчий Лінійний Т.І.
(044)590-46-64

Рис. 2.21. Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал) за 2017 рік

Додаток Х.1

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»
Фінансова звітність за 2018 рік

Звіт про фінансовий стан (Баланс)
на 31 грудня 2018 року

Назва статті	Примітки	(тис. грн.)	
		31 грудня 2018	31 грудня 2017
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	342 636	169 609
Кредити та заборгованість клієнтів	7	366 350	371 925
Інвестиції в цінні папери	8	530 465	528 187
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		3 152	-
Відстрочений податковий актив		83	13
Основні засоби та нематеріальні активи	9	17 977	12 108
Інші активи, в т.ч.	10	104 326	100 929
Активи утримувані для продажу		96 348	88 893
Усього активів		1 364 989	1 182 771
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти клієнтів	11	1 077 570	904 730
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		-	494
Резерви за зобов'язаннями	12	540	358
Інші зобов'язання	13	14 243	13 603
Усього зобов'язань		1 092 353	919 185
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	14	254 664	200 522
Резерви та інші фонди банку		6 111	3 922
Резерви переоцінки	15	305	988
Нерозподілений прибуток		3 593	14 353
Прибуток поточного року		7 963	43 801
Усього власного капіталу		272 636	263 586
Усього зобов'язань та власного капіталу		1 364 989	1 182 771

Затверджено до випуску та підписано
23.03.2019 р.

Голова Правління

Л. А. Гребінський

Виконавець: Літвік Т.І.
(044) 590-46-64

Головний бухгалтер

Л. М. Симоненко

Рис. 2.22. Звіт про фінансовий стан (Баланс) на 31 грудня 2018 року

Додаток Х.2

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2018 рік

Звіт про прибутки і збитки (Звіт про фінансові результати)
за 2018 рік

Назва статті	Примітки	(тис. грн.)	
		2018 рік	2017 рік
Процентні доходи	17	146 893	112 178
Процентні витрати	17	(29 160)	(20 890)
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)		117 733	91 288
Комісійні доходи	18	42 371	31 870
Комісійні витрати	18	(5 554)	(3 479)
Чистий прибуток (збиток) від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		15 505	1 711
Результат від операцій з іноземною валютою		12 153	3 536
Результат від переоцінки іноземної валюти		(1 101)	(990)
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(6 146)	(11 778)
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів		(55 134)	(7 983)
Чисте збиток(прибуток) від збільшення (зменшення) резервів за зобов'язаннями	12	(198)	49
Чистий (прибуток) від припинення визнання фінансових активів, які обліковуються за амортизованою собівартістю		703	-
Інші операційні доходи	19	48 594	49 010
Витрати на виплати працівникам		(97 024)	(62 489)
Витрати зносу та амортизації		(2 608)	(2 229)
Інші адміністративні та операційні витрати	20	(59 153)	(34 849)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		10 141	53 667
Витрати на податок на прибуток	21	(2 178)	(9 866)
Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває		7 963	43 801
Прибуток/(збиток) за рік		7 963	43 801
Прибуток/(збиток), що належить:			
власникам банку		7 963	43 801
неконтрольованій частці		-	-
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває:			
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію, грн	22	0,4	2,7
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію, грн		0,4	2,7
Прибуток/(збиток) на акцію, що належить власникам:			
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік, грн		0,4	2,7
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік, грн		0,4	2,7

Затверджено до випуску та підписано

23.03.2019р.

Голова Правління

Головний бухгалтер

Виконавець: Лінник Т.І.
(044)590-46-64

Л. А. Гребінський

Л. М. Симоненко

Рис. 2.23. Звіт про прибутки та збитки за 2018 рік

Додаток Х.3

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2018 рік

Звіт про сукупний дохід

2018 рік

Назва статті	(тис. грн.)	
	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Прибуток(збиток) за рік	7 963	43 801
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД		
СТАТТІ, ЩО МОЖУТЬ БУТИ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК		
Зміни результатів переоцінки боргових фінансових інструментів	(683)	703
Усього сукупного доходу за рік	7 280	44 504
Усього сукупного доходу, що належить власникам банку	7 280	44 504

Затверджено до випуску та підписано

23.03.2019р.

Голова Правління

Л. А. Гребінський

Головний бухгалтер

Л. М. Симоненко

Рис. 2.24. Звіт про сукупний дохід за 2018 рік

Додаток Х.4

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2018 рік

Звіт про рух грошових коштів за прямим методом

2018 рік

Назва статті	Примітки	(тис. грн.)	
		31 грудня 2018	31 грудня 2017
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Процентні доходи, що отримані		147 657	107 588
Процентні витрати, що сплачені		(28 134)	(19 610)
Комісійні доходи, що отримані		41 985	31 543
Комісійні витрати, що сплачені		(5 554)	(3 479)
Результат операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		15 505	1 655
Результат операцій з іноземною валютою		12 153	3 537
Інші отримані операційні доходи		30 552	48 111
Виплати на утримання персоналу, сплачені		(94 980)	(60 973)
Адміністративні та інші операційні витрати, сплачені		(53 431)	(39 643)
Податок на прибуток, сплачений		(5 895)	-
Податок на прибуток (повернення)		-	5 000
Грошові кошти, отримані/(сплачені) від операційної діяльності до змін в операційних активах і зобов'язаннях		59 858	73 729
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та зобов'язаності клієнтів		(45 254)	(196 707)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів		2 053	(2 966)
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів		(6 048)	(14 732)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		171 964	247 402
Чисте збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями		(182)	49
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань		1 179	1 246
Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань		(3 773)	3 934
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від операційної діяльності		179 797	111 955
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Інвестиції в цінні папери		(943)	(46 918)
Придбання основних засобів		(6 595)	(1 435)
Придбання нематеріальних активів		(1 826)	(800)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від інвестиційної діяльності		(9 364)	(49 153)
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Емісія простих акцій		-	80 000
Дивіденди, що виплачені		-	(60 157)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від фінансової діяльності		-	19 843
Вплив змін офіційного курсу Національного банку України на грошові кошти та їх еквіваленти		2 594	(7 505)
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		173 027	75 140
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду		169 609	94 469
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду		342 636	169 609

Затверджено до вилучення та підписано

23.03.2019р.

Голова Правління

Л.А. Гребінський

Головний бухгалтер

Л.М. Симоненко

Рис. 2.25. Звіт про рух грошових коштів за прямим методом за 2018 рік

Додаток Х.5

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2018 рік

Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал)
2018 рік

Найменування статті	Примітки	Належить власникам банку				Усього власного капіталу
		статутний капітал	резерви та інші фонди	резерви переоцінки	нерозподілений прибуток	
Залишок на кінець 31 грудня 2016		120 522	1 488	285	76 944	199 239
Усього сукупного доходу		-	-	703	43 801	44 504
прибуток/(збиток) за рік		-	-	-	43 801	43 801
інший сукупний дохід		-	-	703	-	703
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	2 434	-	(2 434)	-
Операції з акціонерами						
Емісія акцій:						
номінальна вартість		80 000	-	-	-	80 000
Дивіденди		80 000	-	-	-	80 000
Залишок на кінець 31 грудня 2017		200 522	3 922	988	58 154	263 586
Зміни від застосування МСФЗ 9		-	-	-	1 770	1 770
Усього сукупного доходу		-	-	(683)	7 963	7 280
прибуток/(збиток) за рік		-	-	-	7 963	7 963
інший сукупний дохід		-	-	(683)	-	(683)
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	2 189	-	(2 189)	-
Збільшення вартості акцій за рахунок нерозподіленого прибутку минулих років		54 142	-	-	(54 142)	-
Залишок на кінець 31 грудня 2018		254 664	6 111	305	11 556	272 636

Затверджено до випуску та підписано

23.03.2019р.

Голова Правління

Головний бухгалтер

Л.А. Гребінський

Л.М. Симоненко

Рис. 2.26. Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал)
за 2018 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»
Фінансова звітність за 2019 рік
Звіт про фінансовий стан (Баланс)
на 31 грудня 2019 року

Назва статті	Примітки	(тис. грн.)	
		31 грудня, 2019	31 грудня, 2018
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	343 660	342 636
Кредити та заборгованість клієнтів	7	411 555	366 350
Інвестиції в цінні папери	8	780 330	530 465
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		1 527	3 152
Відстрочений податковий актив		155	83
Основні засоби та нематеріальні активи	9	22 663	17 977
Інші активи, в т. ч.	10	106 188	104 326
<i>Активи утримувані для продажу</i>		97 377	96 348
Активи з права користування		13 101	-
Усього активів		1 679 179	1 364 989
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти клієнтів	11	1 355 060	1 077 570
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		-	-
Резерви за зобов'язаннями	12	653	540
Інші зобов'язання	13	30 531	14 243
Зобов'язання орендаря з лізингу (оренди)		13 251	-
Усього зобов'язань		1 399 495	1 092 353
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	14	264 689	254 664
Резерви та інші фонди банку		6 510	6 111
Резерви переоцінки		340	305
Нерозподілений прибуток		1 132	3 593
Прибуток поточного року		7 013	7 963
Усього власного капіталу		279 684	272 636
Усього зобов'язань та власного капіталу		1 679 179	1 364 989

Затверджено до випуску та підписано
31 березня 2020 року.

Голова Правління

Л. А. Гребінський

Головний бухгалтер

Л. М. Симоненко

Рис. 2.27. Звіт про фінансовий стан (Баланс) на 31 грудня 2019 року

Додаток Ц.2

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2019 рік

Звіт про прибутки і збитки (Звіт про фінансові результати)
за 2019 рік

(тис. грн.)

Назва статті	Примітки	2019 рік	2018 рік
Процентні доходи	16	172 254	146 893
Процентні витрати	16	(47 293)	(29 160)
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)		124 961	117 733
Комісійні доходи	17	68 719	42 371
Комісійні витрати	17	(8 250)	(5 554)
Чистий прибуток (збиток) від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		22 129	15 505
Результат від операцій з іноземною валютою		21 878	12 153
Результат від переоцінки іноземної валюти		(19 261)	(1 101)
Результат від переоцінки валютних своп-контрактів		(685)	-
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(116)	(6 146)
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів		(44 346)	(55 134)
Чистий збиток(прибуток) від збільшення (зменшення) резервів за зобов'язаннями	12	(114)	(198)
Чистий (прибуток) від припинення визнання фінансових активів, які обліковуються за амортизованою собівартістю		15 624	703
Дохід від припинення визнання фінансових зобов'язань		953	-
Інші операційні доходи	18	16 358	48 594
Витрати на виплати працівникам	19	(135 108)	(97 024)
Витрати зносу та амортизації	19	(9 577)	(2 608)
Інші адміністративні та операційні витрати	19	(44 599)	(59 153)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		8 566	10 141
Витрати на податок на прибуток	20	(1 553)	(2 178)
Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває		7 013	7 963
Прибуток/(збиток) за рік		7 013	7 963
Прибуток/(збиток), що належить:			
власникам банку		7 013	7 963
неконтрольованій частці			
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває:			
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію, грн	21	0,4	0,4
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію, грн		0,4	0,4
Прибуток/(збиток) на акцію, що належить власникам:			
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік, грн		0,4	0,4
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік, грн		0,4	0,4

Затверджено до випуску та підписано

31 березня 2020 року.

Голова Правління

Л. А. Гребінський

Головний бухгалтер

Л. М. Симоненко

Виконавець: Лінник Т.І.
(044)590-46-64

Рис. 2.28. Звіт про прибутки та збитки за 2019 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2019 рік

Звіт про сукупний дохід

2019 рік

Назва статті	(тис. грн.)	
	31 грудня 2019	31 грудня 2018
Прибуток/(збиток) за рік	7 013	7 963
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД		
СТАТТІ, ЩО МОЖУТЬ БУТИ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК		
Зміни результатів переоцінки боргових фінансових інструментів	35	(683)
Усього сукупного доходу за рік	7 048	7 280
Усього сукупного доходу, що належить власникам банку	7 048	7 280

Затверджено до випуску та підписано

31 березня 2020 року.

Голова Правління

Л. А. Гребінський

Головний бухгалтер

Л. М. Симоненко

Рис. 2.29. Звіт про сукупний дохід за 2019 рік

Додаток Ц.4

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2019 рік

Звіт про рух грошових коштів за прямим методом

2019 рік

Назва статті	Примітки	(тис. грн.)	
		31 грудня 2019	31 грудня 2018
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Процентні доходи, що отримані		162 952	147 657
Процентні витрати, що сплачені		(45 691)	(28 134)
Комісійні доходи, що отримані		68 860	41 985
Комісійні витрати, що сплачені		(8 250)	(5 554)
Результат операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		21 445	15 505
Результат операцій з іноземною валютою		21 878	12 153
Інші отримані операційні доходи		13 408	30 552
Виплати на утримання персоналу, сплачені		(133 594)	(94 980)
Адміністративні та інші операційні витрати, сплачені		(46 146)	(53 431)
Податок на прибуток, сплачений		-	(5 895)
Податок на прибуток (повернення)			-
Грошові кошти, отримані/(сплачені) від операційної діяльності до змін в операційних активах і зобов'язаннях		54 862	59 858
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів		(62 876)	(45 254)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів		(2 056)	2 053
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів		(20 416)	(6 048)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		313 435	171 964
Чисте збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями			(182)
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань		14 534	1 179
Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань		13 410	(3 773)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від операційної діяльності		310 893	179 797
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Інвестиції в цінні папери		(262 899)	(943)
Придбання основних засобів		(5 473)	(6 595)
Придбання нематеріальних активів		(2 267)	(1 826)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від інвестиційної діяльності		(270 639)	(9 364)
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Емісія простих акцій			-
Дивіденди, що виплачені			-
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від фінансової діяльності			
Вплив змін офіційного курсу Національного банку України на грошові кошти та їх еквіваленти		(39 230)	2 594
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		1 024	173 027
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду		342 636	169 609
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду		343 660	342 636

Затверджено до випуску та підписано

31 березня 2020 року.

Голова Правління

Головний бухгалтер

Л.А. Гребінський

Л.М. Симоненко

Рис. 2.30. Звіт про рух грошових коштів за прямим методом за 2019 рік

Додаток Ц.5

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»
Фінансова звітність за 2019 рік

Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал)
2019 рік

Найменування статті	Примітки	Належить власникам банку				Усього власного капіталу
		статутний капітал	резерви та інші фонди	резерви переоцінки	нерозподілений прибуток	
Залишок на кінець 31 грудня 2017		200 522	3 922	988	58 154	263 586
Зміни від застосування МСФЗ 9		-	-	-	1 770	1 770
Усього сукупного доходу		-	-	(683)	7 963	7 280
прибуток/(збиток) за рік		-	-	-	7 963	7 963
інший сукупний дохід		-	-	(683)	-	(683)
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	2 189	-	(2 189)	-
Збільшення вартості акцій за рахунок нерозподіленого		54 142	-	-	(54 142)	-
Залишок на кінець 31 грудня 2018		254 664	6 111	305	11 556	272 636
Усього сукупного доходу		-	-	35	7 013	7 048
прибуток/(збиток) за рік		-	-	-	7 013	7 013
інший сукупний дохід		-	-	35	-	35
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	399	-	(399)	-
Збільшення вартості акцій за рахунок нерозподіленого		10 025	-	-	(10 025)	-
Залишок на кінець 31 грудня 2019		264 689	6 510	340	8 145	279 684

Затверджено до випуску та підписано
31 березня 2020 року.

Голова Правління

Головний бухгалтер

Л.А. Гребінський

Л.М. Симоненко

Рис. 2.31. Звіт про зміни у власному капіталі
(Звіт про власний капітал) за 2019 рік

Додаток Ш.1

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2020 рік

Звіт про фінансовий стан (Баланс)
на 31 грудня 2020 року

Назва статті	Примітки	(тис. грн.)	
		31 грудня 2020	31 грудня 2019
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	418 906	343 660
Кредити та заборгованість клієнтів	7	665 546	411 555
Інвестиції в цінні папери	8	1 647 461	780 330
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		-	1 527
Відстрочений податковий актив		279	155
Основні засоби та нематеріальні активи	9	41 171	35 764
Інші активи	10	91 533	106 188
Усього активів		2 864 896	1 679 179
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кредит НБУ		372 300	-
Кошти клієнтів	11	2 082 482	1 355 060
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		1 448	-
Резерви за зобов'язаннями	12	797	653
Інші зобов'язання, в. т. ч.:	13	98 443	30 531
зобов'язання за валютними своп-контрактами		8	685
Зобов'язання орендаря з лізингу (оренди)		15 675	13 251
Усього зобов'язань		2 571 145	1 399 495
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	14	264 689	264 689
Резерви та інші фонди банку		6 861	6 510
Резерви переоцінки		1 561	340
Нерозподілений прибуток		7 794	1 132
Прибуток поточного року		12 846	7 013
Усього власного капіталу		293 751	279 684
Усього зобов'язань та власного капіталу		2 864 896	1 679 179

Затверджено до випуску та підписано
30 березня 2021 року.

Голова Правління

Л. А. Гребінський

Головний бухгалтер

Л. М. Симоненко

Рис. 2.32. Звіт про фінансовий стан (Баланс) на 31 грудня 2020 року

Додаток Ш.2

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2020 рік

Звіт про прибутки і збитки (Звіт про фінансові результати)
за 2020 рік

(тис. грн.)				
Назва статті	Примітки	2020 рік	2019 рік	
Процентні доходи	16	190 049	172 254	
Процентні витрати	16	(66 335)	(47 293)	
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)		123 714	124 961	
Комісійні доходи	17	79 088	68 719	
Комісійні витрати	17	(10 873)	(8 250)	
Чистий прибуток (збиток) від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(8 518)	22 129	
Результат від операцій з іноземною валютою		(2 077)	21 878	
Результат від переоцінки іноземної валюти		34 431	(19 261)	
Результат від переоцінки валютних своп – контрактів		-	(685)	
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		-	(116)	
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів		(15 503)	(44 346)	
Чистий збиток(прибуток) від збільшення (зменшення) резервів за зобов'язаннями	12	(143)	(114)	
Чистий (прибуток) від припинення визнання фінансових активів, які обліковуються за амортизованою собівартістю		(8 865)	15 624	
Дохід від припинення визнання фінансових зобов'язань		1 425	953	
Інші операційні доходи	18	6 249	16 358	
Витрати на виплати працівникам	19	(124 924)	(135 108)	
Витрати зносу та амортизації	19	(5 592)	(3 882)	
Витрати зносу активів з права користування		(11 954)	(5 695)	
Інші адміністративні та операційні витрати	19	(40 761)	(44 599)	
Прибуток/(збиток) до оподаткування		15 697	8 566	
Витрати на податок на прибуток	20	(2 851)	(1 553)	
Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває		12 846	7 013	
Прибуток/(збиток) за рік		12 846	7 013	
Прибуток/(збиток), що належить:				
власникам банку		12 846	7 013	
неконтрольованій частці				
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває:				
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію, грн	21	0,6	0,4	
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію, грн		0,6	0,4	
Прибуток/(збиток) на акцію, що належить власникам:				
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік, грн		0,6	0,4	
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік, грн		0,6	0,4	

Затверджено до випуску та підписано

30 березня 2021 року

Голова Правління

Головний бухгалтер

Виконавець: Літвік Т.І.

Л. А. Гребінський

Л. М. Симоненко

Рис. 2.33. Звіт про прибутки та збитки за 2020 рік

Додаток Ш.3

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2020 рік

Звіт про сукупний дохід
2020 рік

Назва статті	(тис. грн.)	
	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Прибуток/(збиток) за рік	12 846	7 013
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД		
СТАТТІ, ЩО МОЖУТЬ БУТИ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК		
Зміни результатів переоцінки боргових фінансових інструментів	1 221	35
Усього сукупного доходу за рік	14 067	7 048
Усього сукупного доходу, що належить власникам банку	14 067	7 048

Затверджено до випуску та підписано

30 березня 2021 року.

Голова Правління

Л. А. Гребінський

Головний бухгалтер

Л. М. Симоненко

Рис. 2.34. Звіт про сукупний дохід за 2020 рік

Додаток Ш.4

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2020 рік

Звіт про рух грошових коштів за прямим методом

2020 рік

Назва статті	Пріоритети	(тис. грн.)	
		31 грудня 2020	31 грудня 2019
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Процентні доходи, що отримані		170 254	162 952
Процентні витрати, що сплачені		(65 805)	(45 691)
Комісійні доходи, що отримані		79 103	68 860
Комісійні витрати, що сплачені		(10 873)	(8 250)
Результат операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(8 510)	21 445
Результат операцій з інвезецією пального		(2 078)	21 878
Інші отримані операційні доходи		6 342	13 408
Виплати на утримання персоналу, сплачені		(124 311)	(133 594)
Адміністративні та інші операційні витрати, сплачені		(45 702)	(46 146)
Грошові кошти, отримані/(сплачені) від операційної діяльності до змін в операційних активах і зобов'язаннях		(1 580)	54 862
Чисте збільшення/(зменшення) кредитів від НБУ		372 300	-
Чисте збільшення/(зменшення) кредитів та заборгованості клієнтів		(265 433)	(62 876)
Чисте збільшення/(зменшення) інших активів		14 818	(22 472)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		726 951	313 435
Чисте збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями		-	-
Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань		49 959	27 944
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від операційної діяльності		897 015	310 893
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Інвестиції в цінні папери		(847 025)	(262 899)
Придбання основних засобів		(6 098)	(5 473)
Придбання нематеріальних активів		(3 068)	(2 267)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від інвестиційної діяльності		(856 191)	(270 639)
Вплив змін офіційного курсу Національного банку України:			
- на грошові кошти та їх еквіваленти		84 498	(39 230)
- інші статті балансу		(50 076)	-
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		75 246	1 024
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду		343 660	342 636
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду		418 906	343 660

Затверджено до випуску та підписано

30 березня 2021 року.

Голова Правління

П.А. Гребінський

Головний бухгалтер

Л.М. Симоненко

Рис. 2.35. Звіт про рух грошових коштів за прямим методом за 2020 рік

Додаток Ш.5

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРИСТАЛБАНК»

Фінансова звітність за 2020 рік

Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал)
2020 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Належить власникам банку				Усього власного капіталу
	статутний капітал	резервні та інші фонди	резерви переосінки	нерозподілений прибуток	
Залишок на кінець 31 грудня 2018	254 664	6 111	305	11 556	272 636
Усього сукупного доходу	-	-	35	7 013	7 048
прибуток/(збиток) за рік	-	-	-	7 013	7 013
інший сукупний дохід	-	-	35	-	35
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів	-	399	-	(399)	-
Збільшення вартості акцій за рахунок нерозподіленого	10 025	-	-	(10 025)	-
Залишок на кінець 31 грудня 2019	264 689	6 510	340	8 145	279 684
Усього сукупного доходу	-	-	1 221	12 846	14 067
прибуток/(збиток) за рік	-	-	-	12 846	12 846
інший сукупний дохід	-	-	1 221	-	1 221
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів	-	351	-	(351)	-
Залишок на кінець 31 грудня 2020	264 689	6 861	1 561	20 640	293 751

Затверджено до випуску та підписано
30 березня 2021 року.

Голова Правління

Головний бухгалтер

І.А. Гребінський

Л.М. Симоненко

Рис. 2.36. Звіт про зміни у власному капіталі
(Звіт про власний капітал) за 2020 рік